

Årsredovisning 2020

Generaldirektörens förord

År 2020 har varit ett annorlunda år på flera sätt. För oss, precis som för hela samhället, har den långdragna pandemi som startade i början av året präglat vår tillvaro. Brådskande frågor om personuppgiftsbehandling i arbetet med att spåra och stoppa smittspridning har skapat behov av vägledning som krävt stort fokus i vår utåtriktade verksamhet.

Digitala möten och arbete på distans har under året blivit det nya normala. Det har varit imponerande att se hur snabbt vi lyckades ställa om och hur väl vi har lyckats genomföra verksamheten utifrån nya förutsättningar. Möjligheten att i hög utsträckning utnyttja digitala kanaler och att vi har haft kompetenta medarbetare som varit beredda att ställa om och utföra uppdraget på nya sätt har varit nycklar till framgången.

Även samarbetet inom Europeiska dataskyddsstyrelsen, EDPB, och dess undergrupper har under året behövt ställas om till digitala mötesformer i en tid där trycket på att snabbt ge vägledning har varit stort. Det har, utöver pandemin, också sin grund i Schrems II – ett avgörande från EU-domstolen där frågan om överföringar av data till länder utanför EU har ställts på sin spets. Behovet har varit stort av både samordnad vägledning från EU:s dataskyddsmyndigheter och koordinerat operativt arbete. Tidigare mer långdragna berednings- och beslutsprocesser har under året ersatts av task-forces med korta deadlines.

Att vi under dessa speciella omständigheter har lyckats hålla ett högt tempo i vårt utåtriktade arbete med vägledning och stöd, ofta tillsammans med andra, är en av våra viktigaste framgångar under året. En annan framgång är att vi under året lyckats sänka handläggningstiderna på flera områden, där halveringen av handläggningstiden för kameratillstånd varit särskilt viktig. Under 2020 har vi också på allvar kommit igång med att använda våra korrigerande befogenheter. Vi fattade under året beslut om sanktionsavgifter i tillsynsärenden om totalt 150 miljoner kronor.

Intrycket från vår och andra dataskyddsmyndigheters tillsyn är att många verksamheter fortfarande har grundläggande brister i sitt dataskydd. Vårt uppdrag – att värna den personliga integriteten – blir allt viktigare i en tid då innovation, tillväxt, forskning och utveckling i allt större utsträckning bygger på tillgången till persondata. Digital utveckling sker exponentiellt. Den snabba utveckling vi hittills har sett inom områden som artificiell intelligens, sakernas internet, användning av biometrisk data i kombination med utvecklingen av 5G har lagt grunden för den utveckling vi kommer se de närmaste åren. Samtidigt ökar riskerna för den personliga integriteten också exponentiellt och intrånget i den personliga integriteten riskerar att bli oåterkalleligt om inte fokus riktas mot en hållbar digital utveckling med inbyggt integritetsskydd.

” Intrånget i den personliga integriteten riskerar att bli oåterkalleligt om inte fokus riktas mot en hållbar digital utveckling med inbyggt integritetsskydd.

Vi inleder det nya året med att myndigheten byter namn. Datainspektionen startades som världens första dataskyddsmyndighet den 1 juli 1973. Att nu, efter närmare 50 år, tacka av en gammal trotjänare och välkomna Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) känns både högtidligt och rätt. Genom vårt nya namn förstärks kopplingen till vårt uppdrag om att verka för en hållbar digital utveckling och vår vision om ett tryggt informationssamhälle.

Myndigheten är under ständig utveckling. Det stora reformarbetet i samband med dataskyddsreformen 2018 har fortfarande bara börjat. Vi ser nu allt tydligare konsekvenserna av kraven på en harmoniserad tillämpning inom EU. Till följd av ett gemensamt arbete med att ta fram en riktlinje för hur klagomål ska hanteras inom EDPB kommer vi under 2021 att förändra vår klagomåls- och tillsynshantering, så att vi vidtar åtgärder i samtliga klagomål och inleder tillsyn i väsentligt högre utsträckning än tidigare. Detta kommer att ge ett förstärkt fokus på enskilda individers rättigheter, vilket är positivt. Mer återkoppling till de verksamheter som klagomålen gäller kan också ge viktiga insikter om behoven i det fortsatta dataskyddsarbetet. Samtidig kommer de nya arbetssätten att utmana oss och medföra hårda prioriteringar i andra avseenden.

Med våra omkring 90 medarbetare är vi en förhållandevis liten myndighet med ett stort, samhällsviktigt och i många avseenden fortfarande nytt, uppdrag. Våra arbetsuppgifter spänner från enklare ärenden till komplicerade rättsliga frågor där vi tillsammans med våra systemmyndigheter inom EU bryter ny mark. Att identifiera och prioritera de insatser som får störst effekt för integritetsskyddet är en viktig ledstjärna för oss.

Jag känner stor stolthet över hur vi har tagit oss an vårt uppdrag under 2020 och att vi nu kan tacka Datainspektionen för lång och trogen tjänst som väktare av den personliga integriteten i Sverige och inom EU. Vår vision *Ett tryggt informationssamhälle – tillsammans värnar vi den personliga integriteten* är mer angelägen än någonsin. Under 2021 fortsätter vi som Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) att utveckla vår verksamhet för att i ännu högre grad bidra till ett tryggt informationssamhälle.

Lena Lindgren Schelin
Generaldirektör

Innehåll

Generaldirektörens förord

Om Integritetsskyddsmyndigheten

Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag och organisation	7
2020 – ett annorlunda år	8
Verksamhetens redovisning av mål och resultatindikatorer	10
Om Integritetsskyddsmyndighetens årsredovisning	12

Verksamhet under året – sammanfattande analys och bedömning

Genomförande av dataskyddsreformen	15
Kamerabevakning	20
Inkasso och kreditupplysning	21
Sammanfattande framåtblick	21

Resultatredovisning

Integritetsskyddsmyndighetens arbete enligt dataskyddsreformen	24
Utåtriktad och vägledande verksamhet	25
Klagomål från enskilda	33
En effektiv tillsyn	35
En drivande aktör i EU-samarbetet	40
Övriga arbetsuppgifter enligt dataskyddsreformen	45
Uppdrag inom kamerabevakningsområdet	54
Inkasso och kreditupplysningsverksamheten	60

Kompetensförsörjning

Ny policy för strategisk kompetensförsörjning	66
Kompetensutveckling under 2020	66
Rekrytering	66
Moderna beredskapsjobb	67

Arbetsmiljö, hälsa och sjukfrånvaro

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats	69
Den organisatoriska arbetsmiljön behöver utvecklas ytterligare	69
IMY:s skyddskommitté	70
Mycket speciella förhållanden 2020 med anledning av coronapandemin	70
Nyckeltal	71

Finansiell redovisning

Utökad anslagskredit och anslagskrediten återställd	73
Fördelning av kostnader och intäkter	73
Resultaträkning	75
Balansräkning	76
Anslagsredovisning	77
Tilläggsupplysningar och noter	78
Tilläggsupplysningar	78
Värderingsprinciper	78
Anställdas sjukfrånvaro	79
Noter	80
Sammanställning över väsentliga uppgifter	85
Generaldirektörens intygande	86

Om Integritetsskyddsmyndigheten

Datainspektionen inrättades den 1 juli 1973 som världens äldsta dataskyddsmyndighet. Myndigheten har haft sitt namn i närmare 50 år, men uppdraget har ändrats löpande. Myndigheten har gått från att ge licens och meddela tillstånd för att föra personregister till att axla en väsentligt större roll. Vi har hunnit med två stora reformer – den första när dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen kom 1998, den andra när dataskyddsreformen genomfördes 2018.

Flera centrala regelverk på dataskyddsområdet har genom dataskyddsreformen reformerats i grunden. Dataskyddsförordningen (GDPR)¹ började tillämpas den 25 maj 2018. Kompletterande lagstiftning trädde ikraft i form av dataskyddslagen² och annan kompletterande nationell lagstiftning. Ett EU-direktiv på det brottsbekämpande området implementerades i Sverige den 1 augusti 2018 genom brottsdatalagen (BdL).³ I och med den nya kamerabevakningslagen⁴ som började gälla samtidigt fick vi också ett utökat uppdrag inom kamerabevakning. Vi fick den 1 augusti 2018 även tillsynsansvaret över lagen om flygpassageraruppgifter (PNR).⁵ Sammantaget innebär de nya regelverken den största integritetsstärkande reformen någonsin.

För myndigheten har reformen inneburit ett stort antal nya eller förändrade arbetsuppgifter. Skärpta befogenheter med bland annat administrativa sanktionsavgifter och omfattande krav på EU-samarbete gjorde att förutsättningarna för vårt arbete förändrades i grunden. Idag har vi ett omfattande uppdrag att skydda enskildas integritet i samband med personuppgiftsbehandling inom alla samhällssektorer, dessutom i samverkan med alla våra systemmyndigheter inom EU. På många sätt har transformationen varit så genomgripande att det kan beskrivas som att vi under 2018 blev en ny myndighet.

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

2. Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

3. Lag (2018:1177) om ändring i brottsdatalagen.

4. Kamerabevakningslag (2018:1200). Kamerabevakningslagen ersatte den tidigare kameraövervakningslagen (2013:460).

5. Lag (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen, ofta förkortad PNR (Passenger Name Record).

Regeringen har under några års tid aviserat att myndigheten ska byta namn. Den 1 januari 2021 tackar vi vår gamla trotjänare Datainspektionen och välkomnar Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Detta är ytterligare ett steg i den transformation myndigheten genomgår. Namnbytet signalerar tydligare vårt centrala och viktiga uppdrag – att värna och skydda enskildas personliga integritet.

Vi vill att digitaliseringens möjligheter tillvaratas genom en hållbar utveckling där integritetsskyddet beaktas och byggs in från början. Vi är övertygade om att det går att värna medborgarnas trygghet och samhällets säkerhet, utan omotiverad kartläggning och övervakning.

Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag och organisation

IMY har kvar samma uppdrag som Datainspektionen och arbetar för att skydda personuppgifter, till exempel om hälsa och ekonomi, så att de hanteras korrekt och inte hamnar i orätta händer. Vi arbetar även för att kamerabevakning, kreditupplysning och inkassoverksamhet ska bedrivas på ett korrekt sätt.

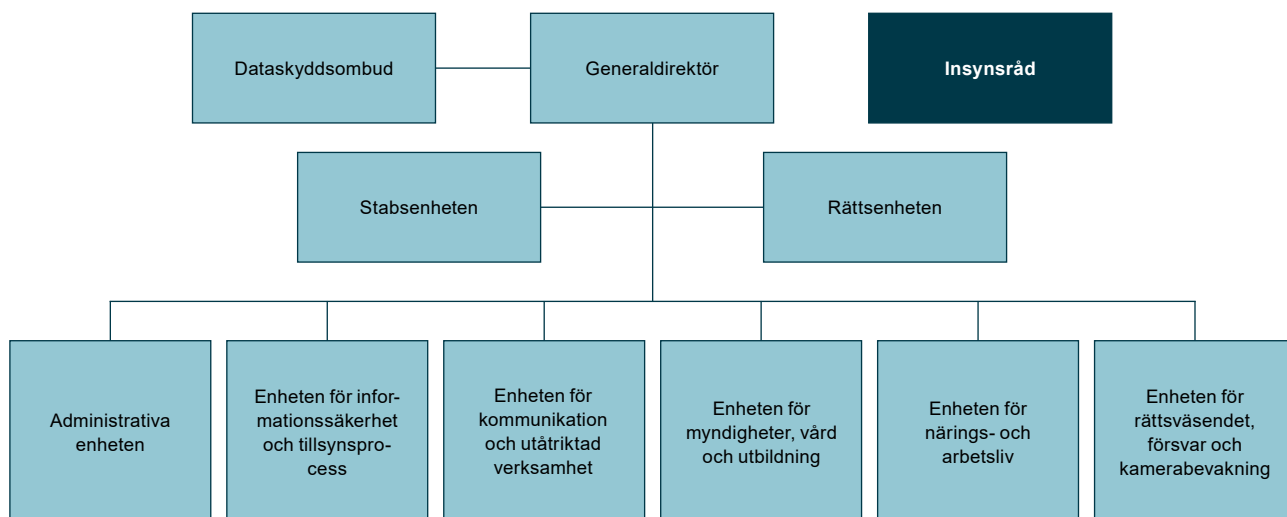
En viktig del av vårt uppdrag handlar om att granska att regler och lagar följs. Vi är nationell tillsynsmyndighet inom dataskyddsområdet, kamerabevakning, kreditupplysning, inkasso samt inom vissa EU-gemensamma system. När vi gör tillsyn har vi skarpa befogenheter, bland annat rätten att besluta om administrativa sanktionsavgifter. Vi är också en del av ett omfattande EU-samarbete.

Samtidigt har den förebyggande delen med vägledning och stöd till enskilda och verksamheter i uppdraget stor betydelse. Vi bidrar även med våra kunskaper i samband med utvecklandet av ny lagstiftning. Varje dag får vi ett stort antal frågor från myndigheter, företag och organisationer som behöver vägledning i arbetet med att tolka och tillämpa dataskyddsreglerna i sitt arbete. Privatpersoner kan också lämna tips eller klagomål till oss om de anser att felaktigheter begåtts vid behandling av personuppgifter, eller vända sig till oss med frågor om till exempel hur de kan gå tillväga för att ta tillvara sina rättigheter.

Organisatoriskt är myndigheten uppdelad utifrån samhällssektorer. Våra tre operativa enheter hanterar frågor som rör rättsväsende, försvar och kamerabevakning (RFK), näringsliv och arbetsliv (NA), samt myndigheter, vård och utbildning inklusive forskning (MVU). Dessutom inrättades i början av 2020 en enhet för informationssäkerhet och tillsynsprocess. Därutöver finns en enhet för kommunikation och utåtriktad verksamhet, en administrativ enhet, en rättsenhet med ett EU-sekretariat samt en stabschef. Myndigheten är en så kallad enrådighetsmyndighet med ett insynsråd.

Integritetsskyddsmyndighetens huvuduppgifter är att

- granska och verkställa tillämpningen av dataskyddsreglerna
- ge vägledning och stöd till myndigheter, företag och organisationer samt till allmänheten
- bidra till en enhetlig tillämpning av dataskyddsreglerna inom EU
- utfärda tillstånd och genomföra tillsyn avseende kamerabevakning, inkassoverksamhet och kreditupplysning
- följa och rapportera om utvecklingen inom integritetsområdet.

Figur 1. Integritetsskyddsmyndighetens organisation

2020 – ett annorlunda år

Tittar vi i backspegeln några år kan vi konstatera att vi under 2017-2018 hade ett stort fokus på att förbereda och genomföra de stora reformer som kom med nya uppgifter enligt dataskyddsförordningen, brottsdatalagen och kamerabevakningslagen. 2018 handlade till stora delar om att rekrytera, resurssätta och styra verksamheten för att kunna hantera det stora inflödet av ärenden, främst frågor, klagomål samt anmälningar om dataskyddsbud och personuppgiftsincidenter och samtidigt börja bygga processer för att hantera de mer komplexa ärendetyperna.

Vi tog under 2018 också fram en strategisk inriktning för åren 2019–2021 med vision, målbild för 2021, sju prioriterade utvecklingsområden samt vår värdegrund, våra 5T, som utgör verksamhetens kompass och det nav kring vilket verksamheten prioriteras och utvecklas.

2019 präglades av fördjupning och fortsatt utveckling i allt mer kvalificerade rättsliga frågor. Effekterna av kraven på harmonisering började också skönjas i EU-samarbetet. Utifrån de erfarenheter och lärdomar vi gjorde inrättades nya processer, förbättrades rutiner och interna ansvarsområden anpassades. Vi startade ett omfattande kvalitetsutvecklingsprojekt där vi satte mål och ambitioner som konkretiserade den strategiska inriktningen ytterligare.

Vår vision

Ett tryggt informationssamhälle – tillsammans värnar vi den personliga integriteten

Vår målbild 2021

Vi är en välkänd myndighet med stort förtroende

Vår värdegrund

Tillgänglighet, transparens, tydlighet, tillit och tillsammans

Vi inledde 2020 med ambitionen att fortsätta vårt utvecklingsarbete och upprätthålla balansen mellan vårt granskande och stödjande uppdrag. Det visade sig ganska snart att 2020 skulle komma att bli ett annorlunda år. En världsomspännande pandemi, EU-domstolens avgörande i det så kallade Schrems II-målet⁶ (Schrems II) och krav inom Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) på en harmoniserad klagomålshantering har medfört stora förändringar i såväl arbetssätt som prioriteringar i uppdraget.

Pandemin har skapat ett omfattande behov av vägledning och stöd, ofta med snäva tidsramar. Digitala möten och arbete på distans har under året blivit det nya normala. Verksamheten har genom covid-19 visat förmåga att snabbt ställa om och ta tillvara de möjligheter digitaliseringen ger i vardagen. Kompetenta medarbetare som varit beredda att ställa om och bidra utifrån nya förutsättningar har varit centrala nycklar till framgången. Trots pandemin har vi lyckats rekrytera och introducera ett stort antal medarbetare i verksamheten, bland annat till en tillfällig avarbetningsgrupp med uppdrag att minska ärendebalanserna och handläggningstiderna för kamerabevakningstillstånd.

Det omfattande arbetet med att förbereda vårt namnbyte har också genomförts i princip helt på distans. Förutom arbetet med ny visuell identitet och grafisk profil, där upphandling av stöd behövde ske på kort tid, kräver ett namnbyte mycket arbete "under huven" i den digitala infrastrukturen, till exempel att anpassa alla digitala verksamhetsstöd, uppdatera webbplatsen och ta fram en plan för arkivering av allt som hör epoken Datainspektionen till. En stor del av myndighetens digitala utvecklingskapacitet har utnyttjats i arbetet, vilket har inneburit att annan digital utveckling har fått sättas på paus.

Även vårt omfattande EU-samarbete har på kort tid behövt ställas om, vilket varit särskilt utmanande givet det stora behovet av vägledning kopplat till pandemin och Schrems II. Digitala möten, som tidigare har varit svåra att få till, har genomförts med stor acceptans från samtliga medlemmar. Det finns stora lärdomar att dra av de nya digitala arbetssätten. Även om det har varit fråga om många möten under året har ett minskat resande bidragit till förbättringar både avseende arbetstid och ur miljöhänsyn. Se vidare sid. 20.

Ytterligare en stor förändring under året har handlat om att kraven på harmonisering skärpts allt mer inom EU-samarbetet. För vår del innebär det att arbetet med klagomål och tillsyn under 2021 kommer att behöva förändras i grunden. Vi har tidigare använt inflödet av klagomål primärt för att göra en strategisk och riskbaserad inriktning av tillsynsverksamheten. De klagomål där myndigheten genomfört tillsyn har typiskt sett valts ut för att de rört en särskilt prioriterad bransch, en ny företeelse (till exempel en ny typ av teknik) eller en rättsfråga som vi bedömt har stor relevans för många verksamheter. Fördelen med detta arbetssätt har varit att vi kunnat inrikta tillsynsverksamheten mot de frågor och områden vi bedömt ger störst effekt på integritetsskyddet totalt sett – och även kan bidra med lärande för många, inte bara den verksamhet som berörs.

För den enskilde individen har detta inneburit att merparten av klagomålen har avslutats utan åtgärd. Ett avslut av klagomålet har enligt svensk domstolspraxis inte ansetts vara ett överklagbart beslut. Denna praxis har fastställts även efter dataskyddsförordningens införande.

Vår hantering har i de gränsöverskridande ärendena, det vill säga klagomål som riktas mot företag med verksamhet i flera EU-länder inom EU, inte accepterats av våra systemmyndigheter inom EDPB. Det föranledde oss att ta initiativ till ett utvecklingsarbete som kommer att utmynna i en riktlinje för klagomålshanteringen inom EDPB. Schrems II- domen har bidragit i arbetet genom att EU-domstolen gav tydligt uttryck för att enskildas rättigheter ska tillgodoses genom att ärenden som rör påstått olagliga överföringar av personuppgifter till tredje land utreds. IMY har därför under 2020 lagt ett omfattande arbete på att börja förbereda och införa nya arbetssätt. Från och med inledningen av 2021 kommer vi att vidta någon form av åtgärd i alla inkomna klagomål – i många av dem genom att inleda tillsyn.

Slutligen har Statskontoret genomfört en genomlysning av myndigheten under 2020. Statskontoret pekade i sin rapport på ett antal utvecklingsfrågor för myndigheten. Bland annat bedömde Statskontoret att vi behöver visa bättre resultat, framför allt inom tillsynsverksamheten, och att myndigheten behöver utveckla den interna styrningen, genom att sätta mål för verksamheten, ha högre fokus på effektivitet, förbättra uppföljningen samt skynda på digitaliseringen av myndigheten.⁷ Flera av de rekommendationer Statskontoret lämnade arbetar vi redan med, men genomlysningen utgör en gott underlag för kommande utvecklingsåtgärder i verksamheten.

6. EU-domstolens dom den 16 juli 2020, mål C-311/18 Data Protection Commissioner v Facebook Ireland and Maximilian Schrems. EU-domstolen underkände överföring av personuppgifter från EU till USA samt ställer ökade krav på verksamheter att säkerställa säkerheten vid all överföring av personuppgifter till tredje land.

7. Statskontorets rapport 2020:14, Myndighetsanalys av Datainspektionen.

Verksamhetens redovisning av mål och resultatindikatorer

I den strategiska inriktningen identifieras sju prioriterade utvecklingsområden och genom olika aktiviteter inom dessa ska vi ta oss närmare vår vision och målbild. Utvecklingsområdena ligger till grund för åtgärder och utvecklingsinitiativ som beslutas, till exempel i vår verksamhetsplan.

De strategiska utvecklingsområdena är:

Figur 2. IMY:s strategiska utvecklingsområden och målbild 2021

Varje år lyfter vi fram några utvecklingsområden som är särskild prioriterade. De tre områden som myndigheten beslutade inför 2020 som viktigast att arbeta vidare med var:

- Vårt utåtriktade och vägledande arbete
- En riskbaserad och effektiv tillsyn
- Rätt kompetens, arbetssätt och organisation.

Under året har vi kontinuerligt följt upp och löpande anpassat styrningen av verksamheten utifrån den strategiska inriktningen. För att bättre koppla ihop de strategiska utvecklingsområdena med verksamheten har myndigheten under året också vidareutvecklat modellen för hur vi redovisar verksamheten. De strategiska utvecklingsområdena har delats upp i två grupper. Två områden – utåtriktat och vägledande arbete samt riskbaserad och effektiv tillsyn – har konkretiserats ytterligare i vår mål- och resultatuppföljning och följs upp såväl kvantitativt som kvalitativt. Övriga strategiska utvecklingsområden har formulerats om till vägledande principer i vårt utvecklingsarbete.

Strategiskt utvecklingsområde

- Med våra intressenter och vår omvärld i fokus
- Digitalisering på insidan och utsidan
- Rätt kompetens, arbetssätt och organisation
- Nationell och internationell samverkan
- Attraktiv arbetsgivare

Grundläggande princip

- Med våra intressenter och vår omvärld i fokus
- Digitalisering på insidan och utsidan
- Rätt kompetens, arbetssätt och organisation
- Nationell och internationell samverkan
- Attraktiv arbetsgivare

Figur 3. Vägledande principer i myndighetens strategiska utvecklingsarbete

Om Integritetsskyddsmyndighetens årsredovisning

IMY:s årsredovisning följer samma disposition som de senaste årens årsredovisningar. I det följande avsnittet ges en sammanfattande analys och bedömning av 2020 års resultat och en sammanfattande framåtblick. Därefter följer resultatredovisningen med en fördjupad beskrivning av myndighetens uppgifter och resultat i olika delar. Årsredovisningen avslutas med två avsnitt om kompetensförsörjning respektive arbetsmiljö och avslutas med en finansiell redovisning av hur myndighetens anslag har förbrukats i de olika prestationsområdena.

Såväl den sammanfattande analysen som resultatredovisningen är uppdelade i de tre prestationsområdena

- genomförande av dataskyddsreformen
- uppdrag inom kamerabevakningsområdet
- inkasso och kreditupplysning.

Vi har under året tagit steg för att utveckla styrningen och uppföljningen genom att arbeta fram en mål- och resultatkarta. Den anger mål, prestationsmått och indikatorer för att på ett tydligare och mer djuplodande sätt kunna följa upp och bedöma verksamheten. Kartan beslutas under 2021 men ligger till grund för redovisningen av verksamheten redan under innevarande år.⁸

I redovisningen finns våra mål angivna i början av varje avsnitt för de olika verksamhetsdelarna. I slutet av varje avsnitt finns en redovisning av vilka resultatindikatorer som är kopplade till området och hur dessa fallit ut. Slutligen gör myndigheten en kortare kvalitativ analys av måluppfyllnaden för respektive område.

Statistiken över ärendehandläggningen har utökats i årets redovisning. Vi redovisar från och med i år utvecklingen av genomsnittliga handläggningstider för avslutade ärenden för flertalet ärendeslag. Dessutom anger vi styckkostnader för ärendeslag som myndigheten bedömt vara av väsentlig betydelse för att kunna redovisa och bedöma verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Styckkostnader beräknas med hjälp av myndighetens tidredovisning.⁹ Beroende på förändringar i tidrapporteringen som skett under året redovisar vi inte jämförelsevärden för tidigare år.¹⁰

8. Då målen har tagits fram under året har de inte implementerats fullt ut i verksamheten. När det gäller tillsynsverksamheten har till exempel en uppdelning i olika kategorier gjorts, som börjar tillämpas 2021. Målen och resultatindikatorerna används för 2020 för att göra en första mätning, som vi kan jämföra med under kommande år.

9. Medarbetarnas nerlagda tid på olika ärendetyper har samlats in stickprovsvis under året. Detta sammantaget med viss osäkerhet i fördelning av myndighetens overhead i kostnadsberäkningarna leder till att det finns viss osäkerhet i uppgifterna. Styckkostnaderna är således indikativa till sin natur.

10. Vi saknar möjligheter att genom vårt ärendehanteringssystem ta fram könsuppdelad statistik. För många ärendeslag är det inte möjligt eller relevant. För ärendeslag som rör enskilda individer skulle särskild, manuell inhämtning, behöva ske. Det finns integritetsaspekter kopplat till det då enskilda som kontakter vår upplysningstjänst har rätt att vara anonyma. För klagomål skulle inhämtningen behöva ske genom en särskild myndighetskontakt med klaganden vilket bedöms olämpligt.

Verksamhet under året – sammanfattande analys och bedömning

I avsnittet som följer ges en
sammanfattande analys och bedömning
av 2020 års resultat. Därefter följer i
nästa avsnitt resultatredovisningen
med fördjupade beskrivningar av
myndighetens uppgifter, resultat
och måluppfyllnad i olika delar.

2020 på en minut

Under året tog Integritetsskyddsmyndigheten emot drygt 17 000 nationella ärenden. Av dessa var cirka

5 800

skriftliga frågor

3 200

klagomål från enskilda

4 600

anmälningar om
personuppgiftsincidenter

2 000

anmälningar om vem som
är dataskyddsombud i en
verksamhet

850

tillståndsansökningar, varav
över 600 ansökningar om
tillstånd till kamerabevakning

100

överklagade ärenden

300

Under året har vi hanterat
drygt 300 gränsöverskridande
klagomålsärenden i det EU
gemensamma it systemet

8 000

Myndigheten
svarade på runt
8 000 telefonfrågor

Under året

78

har vi pekats ut som
ansvarig tillsynsmyndighet
i 78 klagomålsärenden

85

har vi varit berörd
tillsynsmyndighet i 85
klagomålsärenden

01

har ett (1) ärende avgjorts efter
tvistlösning inom den Europeiska
dataskyddsstyrelsen

I vår tillsynsverksamhet

52/53

inledde vi under året
52 tillsynsärenden
och avslutade 53

15

fattade vi beslut
om sanktionsavgift
i 15 ärenden

150mn

uppgick beslutade
sanktionsavgifter totalt till
cirka 150 miljoner kronor

På en övergripande nivå kan konstateras att IMY:s prioritet under 2020 har varit att genomföra de uppgifter som följer av dataskyddsreformen, med fokus på att möta det stora behovet av vägledning och stöd, samt uppdraget inom kameraområdet.

Totalt lade vi 79 procent av våra resurser på uppdrag som följer av dataskyddsreformen, vilket är en minskning i förhållande till 2019 då motsvarande andel var 85 procent. Dock har det skett en väsentlig ökning när det gäller kamerabevakning, då totalt 18 procent av myndighetens resurser lades på kameraområdet, primärt på att fatta beslut i ärenden om tillstånd till kamerabevakning. Detta ska jämföras med 12 procent 2019. Ett förstärkt fokus på kamerabevakning under 2020 har möjliggjorts genom ett tillfälligt budgettillskott om 10 mkr.

Totalt lade vi 17 procent av våra resurser på tillsyn, vilket var en liten ökning jämfört med 16 procent 2019. Ökningen motsvarar drygt en årsarbetskraft. Vi lade samtidigt 9 procent av våra totala resurser på EU-samarbetet, vilket var en liten minskning jämfört med 11 procent 2019. Även minskningen motsvarar drygt en årsarbetskraft.

Av myndighetens totala resurser har 2,5 procent år 2020 ägnats åt inkasso och kreditupplysning. Detta är mindre än 2019 då sammanlagt 3,3 procent av den totala resursen lades på inkasso och kreditupplysning och är resultatet av en medveten prioritering till förmån för uppgifter inom dataskyddsområdet. Det som framför allt har prioriterats ned är tillsynsverksamheten inom båda områdena.

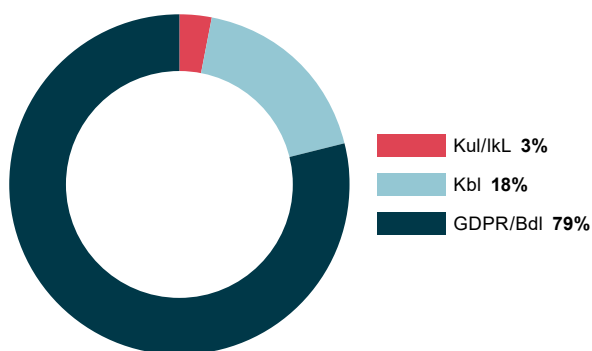

Diagram 1. Nerlagd tid i procent per verksamhetsområde

Genomförande av dataskyddsreformen

Myndighetens totala resurs har under året fördelats enligt följande.

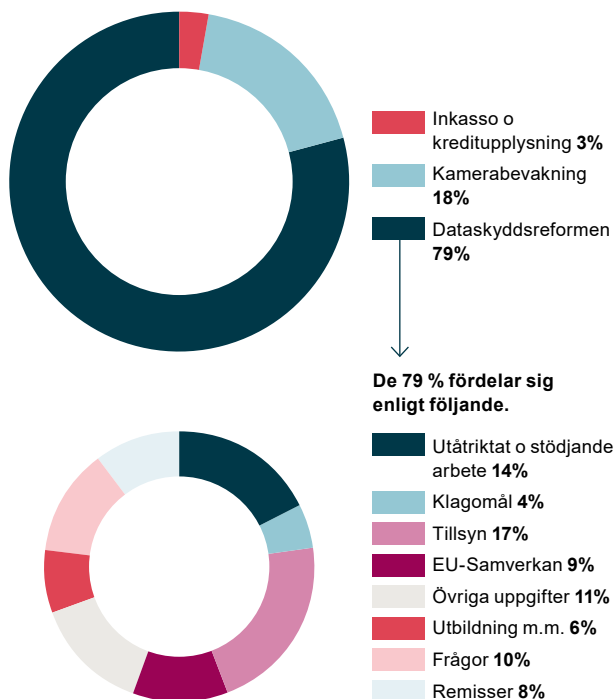

Diagram 2. Nerlagd tid i procent på olika uppgifter inom dataskyddsområdet.

Antalet ärenden som rörde frågor kopplade till vårt uppdrag var under året fortsatt stort – totalt registrerades strax över 17 000 ärenden jämfört med 18 700 för 2019. Det totala inflödet har således minskat något under året. En större del av minskningen förklaras av en coroneffekt, då vi för både frågor, klagomål och anmälningar av personuppgiftsincidenter har sett ett minskat inflöde under perioden mars/april – augusti/september, för att därefter öka igen under hösten.

Den ackumulerade balansen, det vill säga det totala antalet ärenden under beredning, var för ärenden relaterade till dataskyddsreformen vid årets start närmare 2 800 ärenden. Efter att balanserna ökade ytterligare något under första halvåret avslutade vi, efter riktade insatser, året med 1 700 öppna ärenden. Det är den lägsta totala balansen myndigheten har haft sedan 2017. De största minskningarna handlar om ärenden som står för stora inflöden och relativt sett kräver en enklare handläggning, som till exempel frågor, klagomål och anmälningar om personuppgiftsincidenter.

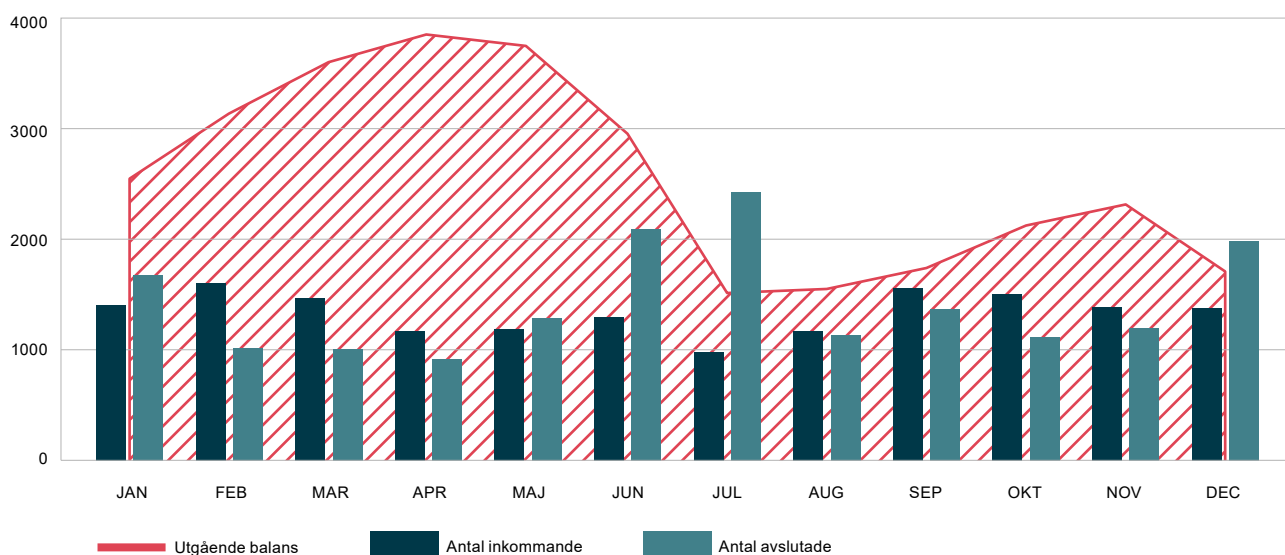

Diagram 3. Antal inkomna och avslutade ärenden totalt samt ackumulerad balans

Men det handlar också om att vi har gjort riktade insatser för att hålla balanserna i schack när det gäller mer komplexa ärenden. Vi har vid upprepade tillfällen gjort insatser för att avsluta äldre ärenden och har arbetat av stora delar av ärendebalansen vad gäller tillstånd till kamerabevakning. De satsningar myndigheten gjort och den budgetförstärkning vi fick för att hantera kameratillstånden har sammanfattningsvis varit framgångsrika för att minska balanserna till en god nivå.

Den kvarvarande balansen består till största delen av frågor, klagomål och personuppgiftsincidenter, som tillsammans svarar för mer än 1 300 ärenden. Övriga ärenden i balansen är av mer komplex natur. Tillstånd till kamerabevakning står för drygt 140 av dessa och tillsyn för ett knappt 50-tal ärenden. Vi har också en ökad mängd överklagade ärenden som ligger för prövning i domstol. Under året överklagades närmare 100 ärenden, och ett 50-tal överklaganden ligger vid utgången av året för prövning i förvaltnings- eller kammarrätt.

Utåtriktad och stödande verksamhet i fokus

Det bästa integritetsskyddet för enskilda uppnås om IMY kan bidra till att offentlig sektor, företag och organisationer systematiskt arbetar med integritetsfrågorna i sina löpande verksamheter och där får stöd i att göra rätt. Att möta företags, myndigheters och andra organisationers behov av stöd i att tolka och tillämpa dataskyddsreglerna har därför även under 2020 varit en av våra viktigaste prioriteringar. Av de 79 procent av vår tid som vi totalt lagt på arbete med dataskyddsreformen utgjorde utåtriktad och stödande verksamhet en stor andel.

Under 2020 har frågor som uppstått med anledning av coronapandemin krävt ett stort fokus i vårt arbete. Pandemin har aktualiserat en rad – ofta brådskande – frågor om hur krav på personuppgiftsbehandling kan uppfyllas samtidigt som tjänster och lösningar för smittspårning, minskad smittspridning och forskning om viruset behövt utvecklas på kort tid.

IMY har ingått i ett intensivt EU-gemensamt arbete för att ta fram vägledning i frågor som uppstått med anledning av pandemin. Till exempel har vi gemensamt med andra dataskyddsmyndigheter i EDPB lämnat flera yttranden om digitala smittspårningsappar och utarbetat vägledning om behandling av hälsouppgifter för forskningsändamål samt behandling av platsdata och anonymiserade uppgifter för smittspårning. Även på nationell nivå har vi ingått i ett antal samverkansaktiviteter kopplat till covid-19. I samverkan med bland annat Socialdepartementet, E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har vi arbetat för att snabbt utreda förutsättningarna för olika nationella och internationella initiativ. Vi har också svarat på ett tiotal remisser som rört pandemin.

Därutöver har många företag, myndigheter och organisationer haft ett stort behov av vägledning och stöd i arbetsgivarfrågor, till exempel i vilken utsträckning arbetsgivare får registrera hälsouppgifter eller uppgifter om att anställda är i karantän. Vi tog därför under våren fram vägledning på området som uppdaterats löpande och vår upplysningstjänst har svarat på ett stort antal frågor som aktualiserats av pandemin.

Vid sidan om frågor kopplade till pandemin har också EU-domstolens dom i Schrems II skapat ett stort behov av vägledning hos många företag, myndigheter och andra organisationer. Domen behandlade bland annat överföring av personuppgifter till länder utanför EU, så kallade tredjelandsöverföringar, och innebär i korthet att överföringar av personuppgifter till USA inte längre kan ske med stöd av det så kallade Privacy Shield-avtalet mellan USA och EU. I praktiken innebär domen att det inte längre finns rättsligt stöd för vissa dataflöden mellan EU och USA – vilket får konsekvenser bland annat när det gäller nyttjande av amerikanskägda molntjänster. Domen har diskuterats flitigt av såväl dataskyddsmyndigheter som dataskyddsombud och andra som arbetar praktiskt med dataskydd och it- och informationssäkerhet. IMY har tillsammans med övriga dataskyddsmyndigheter inom EDPB yttrat sig och tagit fram flera vägledningar med anledning av domen.

Pandemin och Schrems II-domen är exempel på hur händelser i omvärlden med kort varsel kan skapa ett stort behov av vägledning till verksamheter och göra det nödvändigt för oss att göra riktade satsningar. Vårt vägledande arbete består också av planerade insatser där vi tillsammans med andra aktörer utformar riktlinjer eller olika typer av stöd. Vi har fortsatt prioritera att ta en aktiv roll i det EU-gemensamma arbetet med för Sverige viktiga vägledningar.

Under 2020 publicerades riktlinjer bland annat rörande kamerabevakning och gränsdragningen mellan personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden där IMY varit huvudrapportörer och tagit en ledande roll. I ett nationellt samverkansprojekt har vi under året också tagit fram en vägledning om barn och unga på nätet tillsammans med Barnombudsmannen och Statens Medieråd. Löpande har vi arbetat för att förbättra vägledningen på vår webbsida, bland annat genom uppdaterad information till arbetsgivare om hur de kan hantera personuppgifter om anställda. Inom ramen för vår rapportserie har vi under året publicerat fyra rapporter där vi beskriver mönster och ger generella rekommendationer utifrån de ärenden som kommer in till oss.

Vid en mer kvantitativ bedömning av vår utåtriktade verksamhet med vägledning och stöd kan vi konstatera att antalet skriftliga frågor till myndigheten i princip var oförändrade jämfört med året innan. Under 2020 tog vi totalt emot nästan 5 800 skriftliga frågor, vilket var marginellt färre än under 2019 då antalet var 5 900. Ett riktat fokus har gjort att balanserna vad gäller frågor har minskat och fortsatt ligger på en låg nivå. I telefonupplysningen svarade vi under 2020 på ca 8 000 samtal, men svarade trots detta bara på 49 procent av inkommande samtal. Detta visar att behovet av stöd och vägledning är fortsatt mycket stort.

En konsekvens av pandemin är att vi behövt ställa in ett antal planerade utbildningar och föreläsningar under året. Centrala aktiviteter har dock ställts om till digitala format. Bland annat arrangerade vi vår årliga konferens för över 500 dataskyddsombud, genomförde vår planerade konferens med anledning av dataskyddsförordningens tvåårsdag och arrangerade ett webinarium tillsammans med Konsumentverket och Konkurrensverket. Vi har också deltagit med vår kompetens i över 20 digitala seminarier och liknande.

Vi har under året haft ett större fokus på fördjupad dialog och samverkan med centrala aktörer inom bland annat vård, forskning och branschorganisationer inom näringslivet. Vi har intensifierat vår samverkan med en rad myndigheter vars uppdrag på olika sätt angränsar till vårt.

Dataskyddsfrågor är en central komponent i ett mycket stort antal samhällsfrågor, vilket gör att IMY får många remisser inom varierande områden. Totalt har vi under 2020 svarat på 137 remisser, vilket är betydligt fler än de senaste åren, med undantag för 2017 som innebar en topp med anledning av anpassningar av nationell rätt till dataskyddsförordningen. För att ge aktörer i lagstiftningskedjan ett mer proaktivt stöd har vi vid ett antal tillfällen under året träffat representanter från riksdagen, regeringskansliet eller utredningsväsendet för att berätta om vår verksamhet och ge stöd till deras arbete.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att IMY uppnått det övergripande målet i den utåtriktade verksamheten – att bidra till ökade kunskaper om vad ett gott integritetsskydd innebär och ökad regelefterlevnad. Genom ökad aktivitet i olika digitala kanaler kunde vi nå fler intressenter jämfört med våra traditionella utbildningar. Resultatet i telefonupplysningen visar dock att vi behöver intensifiera omställningen av vår verksamhet från en-till-en-kommunikation till vägledning som riktar sig till många. Ett omfattande arbete har under 2020 ägnats åt att förbereda, planera och bygga upp en ny webbplats, som under första hälften av 2021 kommer att ersätta den nuvarande. Fokus är att göra webbplatsen tillgänglighetsanpassad och att den ska ge en förbättrad struktur och sökfunktionalitet samt bättre möta behov och önskemål från våra olika målgrupper.

Något färre klagomål – men allt fler behöver utredas

Antalet klagomål från enskilda individer har minskat jämfört med föregående år. Under 2020 fick vi in knappt 2 800 nationella klagomål avseende skyddet för personuppgifter, vilket kan jämföras med 3 500 året innan. Det förklaras till viss del av coronapandemin. Drygt 70 procent av klagomålen riktas mot privata företag. Vanliga brister som återkom i klagomålen var att enskilda individer inte fått sina rättigheter tillgodosedda, till exempel rätten till information eller rätten till radering.

Genom dataskyddsförordningen har det blivit möjligt att vända sig till sin nationella dataskyddsmyndighet med klagomål som rör ett företag i ett annat EU-land. Förändringen innebär en viktig förenkling för enskilda individer, men har också medfört att dataskyddsmyndigheternas arbete med att utreda gränsöverskridande klagomål blivit väsentligt mer komplext. Kraven på harmoniserad tillämpning gör också att vi inte självständigt kan besluta hur det omfattande inflödet av klagomål ska hanteras. En första anpassning i arbetssättet har skett under 2020 då vi inlett tillsyn i 25 av de närmare 100 ärenden som rör gränsöverskridande klagomål där vi är ansvarig tillsynsmyndighet.

Den kvantitativa uppföljningen visar att målen för ärendebalanser och handläggningstid av klagomål är uppfyllda, då en majoritet av klagomålen har handlagts inom målet om tre månader.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att vi under 2020 uppnått det övergripande målet för klagomål – att medborgarnas rättigheter tillvaratas på ett effektivt och rättssäkert sätt. Utmaningen för kommande år handlar om att ställa om hanteringen av klagomål på ett genomgripande sätt, där fler ärenden utreds och tillsyn inleds i betydligt större utsträckning än tidigare.

Beslutade sanktionsavgifter om totalt 150 miljoner kronor

Verksamhetsåret 2020 har varit året då IMY i större skala började tillämpa de nya korrigerande befogenheter som regleras i dataskyddsreformen. När vi summerar året har vi avslutat 47 tillsynsändanden och fattat beslut om sanktionsavgift i 15 ärenden. Sanktionsavgifterna uppgick sammantaget till omkring 150 miljoner kronor. Jämfört med de två beslut om sanktionsavgifter som fattades under 2019 är ökningen väsentlig.

Vi har under året ökat den tid vi lagt på tillsyn inom prestationsområdet dataskyddsreformen jämfört med föregående år, från 15 till 17 procent. Antalet inledda och avslutade tillsynsändanden är dock i princip oförändrat jämfört med föregående år, vilket visar att komplexiteten i ärendena ökar när det är fråga om sanktionsavgifter. Merparten av de tillsynsändanden vi fattat beslut i har varit inriktade på prioriterade områden som vi identifierat i vår tillsynsplan, till exempel vård och rättsväsendet. Möjligheten att bedriva en effektiv tillsynsverksamhet påverkas också av att allt fler ärenden överklagas. Under 2020 har hälften av de tillsynsändanden som avslutats med sanktionsavgifter överklagats.

Vi har under året avslutat flera omfattande tillsynsändanden, bland annat ett större projekt där vi granskat åtta vårdgivares arbete med styrning av behörigheter i patientjournalssystem. För att bidra till lärande för många avslutades projektet med att vi tog fram en vägledning kring behovs- och riskanalyser inom hälso- och sjukvården.

Vi har under året haft en utmaning med långa handläggningstider för tillsynsändandena. Vi har i denna del inte nått uppsatta mål. Komplexiteten i ärenden har, tillsammans med ett stort antal överklaganden, varit bidragande faktorer, men som bland annat Statskontoret påtalat i genomlysningen av myndigheten har vi också ett behov av att fortsätta utveckla arbetssätt för att handlägga ärenden enkelt, snabbt och kostnadseffektivt med bibehållen rättssäkerhet. Ett viktigt steg i denna riktning var att vi under 2020 tillsatte en processägare med uppdraget att driva utvecklingen av tillsynsprocessen och har lagt grunden för en effektiv tillsynsprocess genom vårt kvalitetsutvecklingsprojekt.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att tillsynsverksamheten i många avseenden nått viktiga framgångar under året. Givet de långa handläggningstiderna har vi dock bara delvis nått de övergripande målen om att tillsynen ska skapa praxis som bidrar till lärande för många, genomföras på ett effektivt och rättssäkert sätt och leda till effekt både i enskilda ärenden och på integritetsskyddet i samhället. Den främsta utmaningen för kommande år handlar om att vi, för att uppfylla de skyldigheter som EDPB tydliggjort, behöver genomgå ett skifte från få, ofta omfattande och komplexa tillsynsändanden till ett stort antal ärenden av mer varierande komplexitet.

Vi har tagit en aktiv roll i EU-samarbetet

Ett aktivt deltagande och stort engagemang i EU-samarbetet är en förutsättning för att kunna påverka och få genomslag för svenska rättstraditioner och svenska medborgares och verksamheters behov när den praktiska tolkningen och tillämpningen av dataskyddsförordningen utmejslas. Att vi tar en aktiv roll har blivit extra viktigt med anledning av Brexit och den brittiska dataskyddsmyndighetens utträde ur arbetet i EDPB, då vi genom dem tidigare hade en partner som både ofta var likatänkande och resursstark.

Ett uttalat mål för myndigheten har även under 2020 varit att delta i samtliga arbetsgrupper inom den Europeiska dataskyddsstyrelsen och ta en aktiv och drivande roll i styrelsearbetet. Under året har vi deltagit i ett 100-tal undergruppsmöten och 27 styrelsemöten. IMY är rapportör i fem vägledningar och ordförande i en arbetsgrupp som arbetar med riktlinjer för utfärdande av sanktionsavgifter. Det EU-gemensamma arbetet har resulterat i bland annat tio nya riktlinjer och ett trettiotal yttranden och andra gemensamma dokument, bland annat om utvecklingen kring Brexit, coronapandemin och EU-domstolens dom i Schrems II-målet. Totalt sett har vi lagt 9 procent av vår totala tid under 2020 på EU-samarbetet.

Antalet gränsöverskridande ärenden har successivt ökat och det första tvistlösningsärendet avgjordes i EDPB under året. Kraven på koordinering i det operativa arbetet aktualiserades ytterligare genom att 101 klagomål med påstådda olagliga överföringar av personuppgifter till USA lämnades in från intresseorganisationen NOYB¹¹ med anledning av EU-domstolens dom i Schrems II under sommaren. En särskild task-force inrättades för att hantera dessa på ett enhetligt och effektivt sätt. IMY är ansvarig tillsynsmyndighet i sex av ärendena och inledde tillsyn i dessa under hösten. Därutöver har vi, som beskrivits tidigare, börjat hantera övriga gränsöverskridande klagomålsärenden där vi är ansvarig tillsynsmyndighet och inledde 19 tillsynsärenden med anledning av dessa.

Antalet gränsöverskridande ärenden bedöms på sikt öka, liksom antalet ärenden som behöver avgöras genom tvistlösning i EDPB. Förfarandet och arbetssätten i det EU-gemensamma operativa arbetet är fortfarande under uppbyggnad, men det kan konstateras att handläggningen av gränsöverskridande ärenden generellt är omfattande. Det intensifierade samarbetet inom EU kommer över tid att få allt mer långtgående konsekvenser för vår verksamhet.

Sammanfattningsvis kan vi, när det gäller det vägledande och stödjande uppdraget inom EU-samarbetet, konstatera att vi har uppnått målet om en aktiv medverkan och att ett stort antal riktlinjer, yttranden och andra vägledande dokument har beretts i undergrupperna och antagits av styrelsen under året, till stöd och vägledning för enskilda och verksamheter. IMY har också varit rapportör i centrala riktlinjer på området. Vi bedömer därför att vi också har uppfyllt målet om att skapa vägledning och att påverka rättsutvecklingen inom EU/EES väl. Genom att ta initiativ till en gemensam vägledning om klagomålshantering och påbörja anpassningen av vårt interna arbete med klagomål och tillsyn har vi också aktivt verkat för en harmoniserad tillämpning.

Övriga arbetsuppgifter utifrån dataskyddsreformen

Utöver det utåtriktade arbetet och arbetet med klagomål och tillsyn har IMY genom dataskyddsreformen en rad andra skyldigheter och arbetsuppgifter. Arbetsuppgifterna kan delas in i två grupper av olika karaktär.

Den ena gruppen omfattar ärenden med stora volymer i inflödet, men där handläggningen är förhållandevis enkel och kan effektiviseras med digitala verksamhetsstöd och på sikt även till delar genom automatisering. Hit hör till exempel att ta emot anmälningar om vem som är dataskyddsombud i olika verksamheter och att hantera anmälningar om personuppgiftsincidenter. Enbart i dessa kategorier tog vi emot 6 600 ärenden under 2020.

Under året har en e-tjänst för att anmäla personuppgiftsincidenter till myndigheten driftsatts, vilket har inneburit en positiv utveckling och effektivisering av handläggningen. Både balansen och handläggningstiden för personuppgiftsincidenter har minskat väsentligt under året. Balansen minskade från drygt 1 500 till cirka 1050 ärenden och handläggningstiderna från drygt sex till knappt fyra månader. Vi är dock fortfarande långt ifrån automatiserade processer och fortsatt digitalisering är angelägen.

11. None of Your Business.

Den andra gruppen handlar om ärenden som hittills inte varit så många till antalet, men där varje ärende kräver ett omfattande utredningsarbete och ofta EU-samverkan. Till denna grupp hör utförandet av laglighetskontroller, förhandssamråd, arbetet med uppförandekoder och certifiering, tillstånd till överföring av personuppgifter till tredje land genom bindande företagsbestämmelser och tillstånd att behandla uppgifter om lagöverträdelse.

Arbetet med laglighetskontroller har försvårats av pandemin vilket påverkar handläggningstiderna negativt. När det gäller förhandssamråd och tillstånd till behandling av personuppgifter om lagöverträdelse har verksamheten kunnat upprätthållas, och vi kan se kraftigt minskade handläggningstider, vilket är glädjande.

Under 2020 har framför allt arbetet med bindande företagsbestämmelser krävt omfattande insatser. Dessa ärenden är gränsöverskridande och den EU-gemensamma handläggningsprocessen innehåller många turer. I genomsnitt tar det idag inom EU upp emot tre år att få ett beslut efter en ansökan om bindande företagsbestämmelser. IMY har under året initierat ett arbete inom EDPB i syfte att effektivisera handläggningen och förkorta tiden från ansökan till beslut. Under 2020 inkom 85 ansökningar om bindande företagsbestämmelser där IMY är ansvarig eller berörd tillsynsmyndighet vilket var något fler än 2019. IMY har under året fattat beslut i ett ärende och ligger långt fram i beredningen av ytterligare ett ärende där IMY är ansvarig tillsynsmyndighet.

Sammanfattningsvis har vi under 2020 minskat balanserna rejält, främst för anmälningar om personuppgiftsincidenter. Handläggningstiderna har minskat kraftigt vilket är positivt, även om det ännu är långt från målet om 30 dagar. Även handläggningstiderna för förhandssamråd och tillstånd till behandling av uppgifter om lagöverträdelse har minskat väsentligt. Det är framför allt att genomföra laglighetskontroller som har påverkats av pandemin, vilket medför att handläggningstiderna påverkas negativt. Även för bindande företagsbestämmelser är handläggningstiderna långa. Vi bedömer sammantaget att vi bara delvis nått målen under 2020. Utmaningen för kommande år handlar om att korta handläggningstiderna för flera ärendetyper, men också att prioritera arbetet med uppförandekoder och certifiering.

Kamerabevakning

Vårt arbete inom kamerabevakningsområdet har under 2020 varit en av våra största framgångar – och utmaningar. Många verksamheter har frågor om kamerabevakning. Det märks tydligt i inflödet av frågor till myndigheten. Under 2020 rörde, precis som 2019, över 20 procent av de skriftliga frågor som kom in till myndigheten kamerabevakning. Totalt rörde knappt 1 200 inkomna enklare frågor och ett drygt 70-tal mer kvalificerade frågor kamerabevakning. Vi har kontinuerligt uppdaterat vår information på webbplatsen och på så sätt bidragit till lärande för många. Medieintresset för frågor som rör kamerabevakning är också stort och myndighetens specialister inom området har även det här året gjort ett stort antal intervjuer och framträdanden i media.

Vi gick in i 2020 med drygt 540 ärenden om ansökningar om tillstånd till kamerabevakning i balans. Den genomsnittliga handläggningstiden för dessa var ungefär 12 månader och de äldsta ärendena mycket gamla. Under året har inflödet också ökat betydligt och vi tog emot över 600 nya ansökningar om tillstånd.

Under 2020 fick vi engångsmedel om 10 mkr i syfte att kunna arbeta ner balansen och minska handläggningstiden. En riktad satsning internt och en temporär organisation för att hantera tillståndsärenden har lett till att vi under året har fattat beslut i 1 020 tillståndsärenden. Det är mer än en fyrdubbling jämfört med 2019 då beslut fattades i 220 ärenden. Vi går ur året med en balans om drygt 140 ärenden och har halverat den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden vid årets slut till sex månader. Genomsnittsåldern på de pågående ärendena var vid årets slut drygt 3,5 månader. Vi har under året effektiviserat våra arbetssätt och skapat lärande internt och kommer under kommande år att börja få en etablerad praxis genom att flera överklagade ärenden vinner laga kraft. Vi la under året 18 procent av myndighetens totala resurs på kameraverksamheten.

Prioriteringen på att hantera tillstånd har naturligen fått konsekvenser för andra uppgifter. Bland annat har få tillsynsärenden inletts och avslutats och frågor från enskilda och verksamheter har tagit längre tid att besvara.

Sammanfattningsvis har IMY lyckats väl i sitt uppdrag när det gäller kameratillstånd. När det gäller tillstånd till kamerabevakning har vi minskat balansen till en tredjedel och handläggningstiden har i det närmaste halverats. Tillsyn och andra uppgifter har dock fått stå tillbaka och vi kommer utan den tillfälliga organisationen ha en fortsatt utmaning i att behålla balansen och handläggningstiderna på en fortsatt låg nivå.

Inkasso och kreditupplysning

Arbetet med de uppgifter som följer av dataskyddsreformen och inom kamerabevakningsområdet har under 2020 tagit lejonparten av IMY:s resurser. Uppdraget att säkerställa att god sed iakttas i inkasso- och kreditupplysningsverksamhet har fått ett något mindre fokus än föregående verksamhetsår. Totalt har vi lagt drygt två procent av myndighetens totala resurs på området.

Vi har prioriterat det löpande arbetet med att hantera tillstånd och klagomål och svara på inkommande frågor till myndighetens upplysningstjänst, per e-post och telefon. Vi har under året endast inlett några få tillsynsärenden och har då prioriterat tillsyn som föranletts av brister som uppmärksammats genom klagomål. På inkassoområdet har vi inte genomfört någon löpande tillsyn mot några av de större inkassobolagen för att kontrollera deras rutiner för inkassoförfarandet, som annars vanligen görs.

Sammanfattningsvis har vi upprätthållit verksamheten med att svara på frågor, hantera klagomål och ansökningar om tillstånd. Vi har också medverkat i utbildningssammanhang. Givet det mycket få antalet genomförda granskningar har vi inte genom tillsynsverksamheten i högre utsträckning verkat för att god sed upprätthålls inom kreditupplysnings- och inkassoområdena.

Sammanfattande framåtblick

IMY går ur 2020 med lägre balanser än vi haft någon gång sedan vårt uppdrag utökades genom dataskyddsreformen. Särskilda framgångar är att vi lyckats minska balanserna avsevärt för kamerabevakningstillstånd och vårt utåtriktade arbete med vägledning och stöd. Vi har under året bidragit med stöd och vägledning på många olika sätt, genom riktlinjer och yttranden från EDPB, genom egna vägledningar, genom vår upplysningstjänst, digitala utbildningar och kanaler samt genom en omfattande samverkan med ett stort antal myndigheter och verksamheter. En annan framgång är att vi under året har avslutat ett antal tillsynsärenden där vi har använt våra nya, skarpare, befogenheter som bidrar till att skapa praxis men också lärande internt. Under året fattade vi beslut om sanktionsavgifter i femton ärenden om sammanlagt ca 150 miljoner kronor.

Myndigheten växte kraftigt under 2018 men har sedan dess legat på en nivå om drygt 90 medarbetare. Vår verksamhet är personalintensiv, det är en "ärendetung" myndighet med ett omfattande uppdrag som har – och kommer fortsatt behöva ha – en förhållandevis stor personalstyrka som tar stora delar av myndighetens anslag i anspråk. Det innebär också att ökade behov och resursförstärkningar inom ett verksamhetsområde riskerar att snabbt leda till att ärendebalanser uppstår på andra områden, att tidsfrister inte kan hållas och att handläggningstiderna snabbt ökar. En särskild utmaning i sammanhanget är att vi inte fullt ut äger våra prioriteringar själva utan behöver anpassa oss till de beslut som fattas inom EDPB.

Vår strategiska inriktning gäller för åren 2019–2021. När vi summerar 2020 är bilden att vi på de flesta områden tagit väsentliga steg i rätt riktning. Det finns dock flera utmaningar som kommer att kräva stort fokus under kommande verksamhetsår.

Vår digitalisering. För att vi ska kunna hantera ärendeinflödet på ett effektivt sätt är digitalisering en absolut framgångsfaktor, både när det gäller digitala stöd som effektiviserar det interna arbetet och tjänster som underlättar för omvärlden att ha kontakt med oss. En utmaning är att vår it-organisation är liten och därmed sårbar och sätter gränser för utvecklingskraften i det digitala utvecklingsarbetet. Arbetet med vår digitalisering kommer därför att ta tid, och kräva hårda prioriteringar och fortsatta och förhållandevis omfattande investeringar. Under 2021 kommer centrala prioriteringar vara att färdigställa vår nya webbplats och att påbörja utvecklingen av en e-tjänst för att anmäla och hantera klagomål. Det innebär att omfattande digitaliseringsbehov i andra delar av verksamheten kommer att behöva stå tillbaka.

Förändrad hantering av klagomål och tillsyn till följd av skärpta krav inom EU-samarbetet.

Utvecklingen inom EU-samarbetet har redan påverkat vårt arbete med klagomål och tillsyn när det gäller gränsöverskridande ärenden, men får under 2021 genomslag också för nationella, lokala, klagomål. Detta kommer att få mycket stora konsekvenser för vår verksamhet och förmåga att genomföra uppdraget i övrigt. Även om de flesta klagomål kommer att avslutas med förhållandevis enkla åtgärder är vår prognos att mer omfattande tillsyn kan komma att bli aktuellt i omkring 300 ärenden om året. Det innebär mer än en femdubbling av antalet tillsynsärenden jämfört med 2020 och 2019. Samtidigt har vi redan en utmaning med långa handläggningstider i tillsynsverksamheten. Vi ser tydliga tecken på att de ökade befogenheterna har lett till fler överklaganden, vilket leder till ett ökat antal ärenden som avgörs i domstol.

Våra ärendebalanser och handläggningstider.

Under 2020 har vi lyckats få ned ärendebalanserna och handläggningstiderna för de flesta ärendetyper. Vår samlade erfarenhet av de dryga två år som gått sedan dataskyddsreformen genomfördes är att vi lyckas väl när vi gör riktade satsningar. Vi har bland annat lyckats komma till rätta med omfattande balanser och långa handläggningstider för kamerabevakningstillstånd och förfrågningsärenden. Utifrån de mål vi under året tagit fram har vi dock fortfarande generellt längre handläggningstider än vad vi önskar och i flera av våra ärendetyper har vi långt kvar till att nå våra mål. Under kommande år behöver vi arbeta fokuserat för att korta handläggningstiderna och öka den interna effektiviteten. Givet den stora ökningen i antalet tillsynsärenden finns dock en risk att balanser och handläggningstider kommer öka i andra delar av verksamheten.

Även om det finns utmaningar inför 2021 kan vi, när vi summerar 2020, konstatera att vi har åstadkommit mycket under året och att vi har lagt en god grund för verksamhetsåret 2021.

Vi kan ännu inte fullt ut förutse effekterna på övriga ärendetyper av det nya arbetssättet vad gäller klagomål- och tillsyn. Vi kan dock konstatera att även om vårt anslag utökats i flera omgångar de senaste åren har vårt uppdrag utökats mer än de ekonomiska ramarna tillåter. Det är uppenbart att vi under kommande år kommer att behöva göra tuffa prioriteringar och begränsa uppgifter och aktiviteter som ligger i vår utåtriktade verksamhet.

Utöver fortsatt arbete med intern effektivisering, kommer vi bland annat att begränsa upplysningstjänstens verksamhet och inte längre erbjuda enskilda möjlighet att få svar frågor på annat sätt än genom hänvisning till vår webbplats. Vi kommer också att begränsa vår utbildnings- och föreläsningssamverkan, minska resurserna vi lägger på att svara på remisser och på annat sätt bidra i lagstiftningsarbete. Vi behöver också prioritera vår samverkan med andra myndigheter hårt. För att försöka motverka allt för negativa konsekvenser i den minskade utåtriktade verksamheten kommer fokus läggas på utvecklingen av vår webbplats. Vi är samtidigt trygga i att vi kommer att göra allt vi kan för att verka för att vi når våra mål och bidrar till ett tryggt informationssamhälle.

Resultatredovisning

I följande tre avsnitt beskrivs
Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag
och resultat under 2020 närmare.
Redovisningen följer myndighetens
prestationsområden; vårt arbete med
uppgifter som följer av dataskyddsreformen,
arbetet med kamerabevakning samt därefter
arbetet med inkasso och kreditupplysning.

Integritetsskyddsmyndighetens arbete enligt dataskyddsreformen

Regeringens uppdrag och mål för Integritetsskyddsmyndighetens verksamhet

Instruktionen 1 § 1 st

Arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter
Underlätta det fria flödet av personuppgifter inom EU

Art 57.1 a

Övervaka och verkställa tillämpningen av dataskyddsförordningen

IMY:s övergripande mål för genomförandet av dataskyddsreformen

IMY bidrar till ett högt integritetsskydd

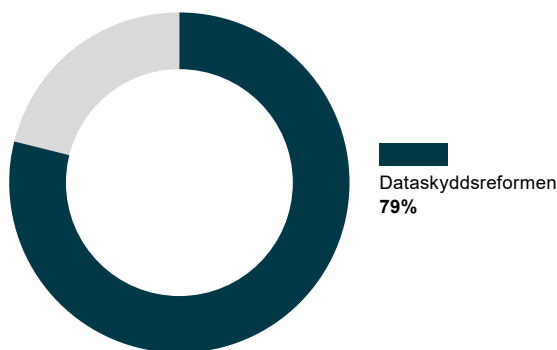

Diagram 4. Dataskyddsområdets andel myndighetens resurs

I Sverige finns över 10 miljoner invånare, fler än 1 miljon företag, över 200 000 ideella organisationer och ett stort antal statliga och kommunala myndigheter. Alla dessa antingen behandlar personuppgifter (till exempel företag och myndigheter) eller får sina uppgifter behandlade (enskilda individer). Det innebär att alla i Sverige på något sätt berörs av de frågor som Integritetsskyddsmyndigheten ansvarar för.

Behovet av stöd och vägledning i frågor som rör integritet och dataskydd är både stort och varierat. För exempelvis småföretagare, ideella organisationer och föreningar kan även de grundläggande delarna i dataskyddsreglerna vara överväldigande. De behöver snabbt och enkelt kunna få handfast vägledning och stöd. Medborgare som vill utöva sina rättigheter men stöter på hinder, eller har frågor om hur de själva kan skydda sina personuppgifter, ska enkelt kunna få vägledning eller skicka in ett klagomål till myndigheten. I organisationer med gedigen dataskyddskompetens handlar behoven snarare om att få kvalificerad och väl genomarbetad vägledning i komplexa rättsliga frågor och tolkningar. Ofta är behovet av vägledning kopplat till ny teknik eller nya sätt att använda teknik, eller de många juridiska frågor där det ännu saknas praxis.

Att prioritera, inrikta och kombinera våra insatser så att de får största möjliga effekt för integritetsskyddet är en av myndighetens viktigaste uppgifter – och största utmaningar. En framgångsfaktor är att vår kunskap, våra beslut och ställningstaganden når ut och kan bidra till lärande för många. Prioriteringar behöver göras mellan olika målgrupper, utifrån var de största behoven och riskerna finns. Men avvägningar behöver också ske mellan brådskande behov av vägledning och ett mer långsiktigt förebyggande arbete, och mellan vad vi bör göra själva och vad vi ska göra gemensamt i EU-samarbetet. Vi behöver också balansera vårt främjande arbete med en effektiv tillsyn. Om samhället inte markerar när företag, myndigheter och andra organisationer behandlar persondata på ett sätt som utsätter medborgarna för allvarliga risker, är risken att legitimiteten för dataskyddsreglerna och tilltron till myndigheternas och samhällets förmåga att upprätthålla ett starkt integritetsskydd urholkas.

Varje dag har vi kontakt med företag, myndigheter och medborgare. Vi svarar på frågor, möter verksamhetsföreträdare och samverkar med olika organisationer och utredningar på en rad olika sätt. Varje möte ger oss viktiga signaler om hur behoven ser ut.

Att få till stånd en sammanhållen verksamhetsstyrning som säkerställer största möjliga effekt är ett långsiktigt arbete. Vi tog viktiga steg 2019 och började inventera vilka integritetsrisker och utmaningar som finns i olika branscher. Myndigheten har också genom en ändring i regleringsbrevet fått i uppdrag att följa och analysera utvecklingen inom it-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik och ska lämna en redovisning vart fjärde år. Under 2020 har ett omfattande arbete bedrivits och den första redovisningen lämnas till regeringen genom en integritetsrapport i inledningen av 2021. Rapporten utgör också ett centralt internt underlag som kommer ligga till grund för kommande inriktning av verksamheten.

I följande avsnitt beskrivs IMY:s arbete med de uppgifter som följer av uppdraget inom dataskyddsförordningen och brottsdatalogen. Redovisningen beskriver vårt utåtriktade och stödjande arbete, klagomålshantering, tillsyn, EU-samverkan samt övriga uppgifter som följer av dataskyddsreformen.

Utåtriktad och vägledande verksamhet

Mål för Utåtriktad och vägledande verksamhet

IMY bidrar till ökade kunskaper om vad ett gott integritetsskydd innebär och ökad regelefterlevnad

Det utåtriktade och vägledande arbetet har sedan länge varit en av IMY:s främsta prioriteringar och bedrivs i många olika kanaler, där webbplatsen, upplysningstjänsten och utbildningar är några av de viktigaste. Vår utåtriktade verksamhet omfattar också att bistå lagstiftaren i arbetet med att stifta nya lagar och att ha fördjupad dialog och samverkan med olika aktörer som har stor påverkan på integritetsskyddet. Under året har en viktig aktivitet också varit att förbereda för myndighetens namnbyte. 38 procent av myndighetens totala resurs har under året lagts på den utåtriktade och vägledande verksamheten.

Flera centrala vägledningar och yttranden bidrar till att tolka dataskyddsreglerna

IMY utför tillsammans med övriga dataskyddsmyndigheter inom EU ett omfattande arbete med att utfärda gemensamma riktlinjer, rekommendationer och yttranden. Underlag där tolkningar och ställningstaganden görs bereds inom någon av de tretton arbetsgrupper som finns och beslutas i EDPB. Det är inom EU-samarbetet och i arbetet med vägledande och stödjande dokument som den övergripande och gemensamma tolkningen av dataskyddsförordningen sker. Vår prioritet är därför att aktivt medverka i undergrupperna och i EDPB.

Under 2020 har EDPB beslutat om tio riktlinjer kring tolkning av olika aspekter i dataskyddsförordningen.¹² Det var dubbelt så många som under 2019, då fem riktlinjer beslutades. De beslutade riktlinjerna rör centrala frågor som begreppet samtycke, användning av sociala medier för riktad marknadsföring och begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde.

Coronapandemin väckte nya frågor kring hantering av personuppgifter och två av riktlinjerna behandlade frågor om användning av lokaliseringsdata och spårningsmekanismer samt behandling av personuppgifter om hälsa för forskningsändamål i Covid 19-sammanhang. Ytterligare tre riktlinjer som tagits fram under 2019 beslutades slutligt efter att de legat ute för publik konsultation, vilket är rutin inför slutligt fastställande av EDPB:s riktlinjer.

Med anledning av EU-domstolens dom i Schrems II-målet antog EDPB också i slutet av året en rekommendation om vilka ytterligare åtgärder som kan krävas i samband med tredjelandsöverföring. Samtidigt uppdaterades en tidigare rekommendation om garantier för att en tillräcklig skyddsnivå ska anses föreligga.

EDPB har också antagit ett 30-tal yttranden över nationella dataskyddsmyndigheters utkast till beslut i olika frågor, till exempel godkännande av bindande företagsbestämmelser (Binding Corporate Rules), ackrediteringskrav och standardavtalsklausuler för biträdesavtal. Därutöver har ett tjugotal andra dokument beslutats, vilket bland annat innefattar information om utvecklingen kring Brexit och information med anledning av Schrems II. Slutligen har 35 brevsvår beslutats med anledning av frågor från externa aktörer, framför allt från ledamöter av EU-parlamentet.

För att nå transparens kring de olika nationella dataskyddsmyndigheternas verksamhet publiceras vissa nationella pressmeddelanden på EDPB:s webbplats. Nio pressmeddelanden om IMY:s tillsynsärenden har publicerats på webbplatsen.

Dataskyddsförordningen ställer krav på en harmoniserad tolkning och tillämpning av bestämmelserna vilket inte är helt fritt från utmaningar. Nationella skillnader kring till exempel tidigare praxis och förvaltningsrättsliga traditioner kan göra att det krävs omfattande diskussioner och kompromisser för att nå fram till ett gemensamt resultat. Ytterst tillämpas omröstning för att fatta beslut.

Att IMY deltar aktivt och med stort engagemang i EU-samarbetet är en förutsättning för att få genomslag för svensk rättstradition och svenska medborgares och verksamheters behov när den praktiska tolkningen och tillämpningen av dataskyddsförordningen utmejslas. Ett uttalat mål för IMY inför 2020 var, liksom tidigare år, därför att delta i samtliga arbetsgrupper inom EDPB och ta en drivande roll i arbetet, framför allt i sådana frågor som vi bedömer vara särskilt angelägna för svenska verksamheter och svenska intressen eller där vi anser oss ha viktiga erfarenheter att bidra med.

12. https://edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/gd-pr-guidelines-recommendations-best-practices_en.

IMY tar också i mer begränsad utsträckning fram egna vägledningar. Under året har vi tagit fram en utvecklad vägledning för arbetsgivares behandling av personuppgifter och tillsammans med Barnombudsmannen och Statens medieråd en vägledning till aktörer om barns och ungas rättigheter på sociala plattformar. I samband med tillsyn mot åtta vårdgivare inom hälso- och sjukvården togs också fram en vägledning för behovs- och riskanalys inom hälso- och sjukvården där regelverket och centrala iakttagelser från tillsynsärendena sammanställdes, i syfte att bidra till lärande för många inom hälso- och sjukvårdssektorn. Vi har också gjort en större uppdatering och utökning av vägledningen om kamerabevakning som finns på myndighetens webbplats.

Myndighetens rapportserie bidrar till ökat lärande

Ett sätt att dela information och våra kunskaper är att analysera inflödet till IMY och beskriva återkommande mönster och trender. Myndigheten gör några sådana analyser årligen som sammanställs i rapporter. Syftet med rapportserien är att förmedla iakttagelser och lägesbilder, analyser och rekommendationer som privata och offentliga verksamheter kan använda i sitt fortsatta dataskyddsarbete och också bidra till en generell kunskapshöjning om integritet och dataskydd.

Under året har IMY publicerat fyra rapporter. Rapporterna har handlat om klagomål mot personsöktjänster med frivilligt utgivningsbevis, anmälda personuppgiftsincidenter under helåret 2019, personuppgiftsincidenter som beror på antagonistiska angrep samt en beskrivning och analys av de vanligaste klagomålen som lämnas till myndigheten.¹³ Rapporterna utgör, tillsammans med andra underlag, centrala kunskapskällor för myndighetens integritetsrapport som redovisas till regeringen vart fjärde år, där myndigheten följer och analyserar utvecklingen inom integritetsskyddsområdet.

Fortsatt högt tryck på myndighetens upplysningstjänst

Såväl verksamheter som privatpersoner kan ställa frågor till och få vägledning genom IMY:s upplysningstjänst. Behovet av stöd och vägledning är omfattande och har även i år varit större än vad myndigheten kunnat möta.

Antal samtal och skriftliga frågor ligger ungefär på samma nivå som 2019. Under året tog vi emot cirka 8 000 samtal, vilket är en liten minskning, men fick samtidigt in närmare 5 400 skriftliga frågor, vilket var en liten ökning. Även om svarsfrekvensen för inringande samtal ökade något ligger den fortfarande under hälften.

De skriftliga frågor som upplysningstjänsten hanterar kräver typiskt sett inte någon grundligare utredning för att kunna besvaras. Styckkostnaden för ett ärende, 988 kr är därför väsentligt lägre än för mer kvalificerade frågor.¹⁴

Tabell nr 1. Statistik frågor i upplysningstjänsten och webb

	2020	2019	2018	2017	2016
Webben					
Antal besökare på webbplatsen	Mäts ej	1 080 000*	1 852 914	1 029 920	746 894
Upplysningen					
Antal besvarade telefonsamtal i upplysningen	8 000***	8 323	8 479	4 660**	5 270
Andel besvarade telefonsamtal i upplysningen	49 %	47 %	34 %	53 %	61 %
Antal inkomna skriftliga frågor till upplysningen	5 355	5 131	10 940	7 600	6 680
Handläggningstid skriftliga frågor till upplysningen, dgr	11	30	27	****	****

*Mätning av antal besökare på webbplatsen har inte skett efter 1 september 2019. Värdet är därför uppskattat och förknippat med osäkerheter.

**Under 2017 saknas statistik från juni månad på grund av leverantörsbyte. Siffran för 2017 är därför inte exakt.

***Av tekniska skäl har mätningar inte kunnat göras under hela året. Värdet är där uppskattat och förknippat med viss osäkerhet.

**** Handläggningstider före 2018 kan inte redovisas.

13. Datainspektionen rapport 2020:1 *Klagomål mot personsöktjänster med frivilligt utgivningsbevis maj 2018–oktober 2019*. Datainspektionens rapport 2020:2 *Anmälda personuppgiftsincidenter 2019*. Datainspektionens rapport 2020:3 *Personuppgiftsincidenter som beror på antagonistiska angrepp 2019*. Datainspektionens rapport 2020:4 *Klagomål till Datainspektionen 25 maj 2018–24 maj 2020*.

14. Mer komplexa frågor hanteras av myndighetens operativa enheter och redovisas i nästa avsnitt. Hanteringen av skriftliga frågor på inkasso- och kreditupplysningsområdet redovisas för sig.

Den genomsnittliga svarstiden för skriftliga frågor i upplysningstjänsten var elva dagar, vilket är mer än en halvering i jämförelse med 2019. Vi har under större delen av året hållit ärendebalansen för skriftliga frågor på en rimlig nivå. Även under 2020 har dock ett par riktade avarbetningsinsatser gjorts för att hålla ärendebalansen och svarstiderna i schack. Balansen var låg vid årets utgång med 73 öppna ärenden, vilket var en minskning med 30 procent jämfört med 2019.

Cirka två tredjedelar av de skriftliga frågor som hanterades av upplysningstjänsten skickades in av privatpersoner. Företag och medlemsorganisationer stod tillsammans för knappt en fjärdedel av frågorna. En tiondel av frågorna kom från offentlig sektor (statliga myndigheter, regioner och kommuner).

Myndigheten har under ett par års tid drivit ett kvalitetsutvecklingsprojekt omfattande bland annat processen för frågor i syfte att skapa en effektiv organisation och effektiva arbetssätt.¹⁵ I arbetet har mål för verksamheten fastställts. Medarbetarna i upplysningstjänsten har också fått utbildning i dialogstöd. Myndigheten införde under året också ett nytt processflöde samt rutiner för kvalitetssäkring av svaren på frågor. Under året har arbetssättet inom upplysningstjänsten successivt förändrats utifrån detta.

Under våren genomfördes en granskning av kvaliteten i skriftliga svar från upplysningstjänsten. Syftet var att säkerställa att svaren håller god kvalitet såväl rättsligt som språkligt samt ger svar och hjälp till frågeställaren. Granskningen visade att svaren höll god kvalitet och utmynnade i förslag på åtgärder i syfte att förbättra främst enhetligheten i svaren och kunskapsöverföringen inom myndigheten.

Under årets sista månad införde IMY på försök en rutin att besvara samtliga skriftliga frågor inskickade av privatpersoner med ett standardsvar med hänvisning till information på myndighetens webbplats. Syftet med åtgärden är att frigöra tid och resurser för en ny process för hantering av klagomål, som i sin tur syftar till att stärka enskildas möjligheter att ta tillvara sina rättigheter. Effekten av åtgärden utvärderas i början av 2021.

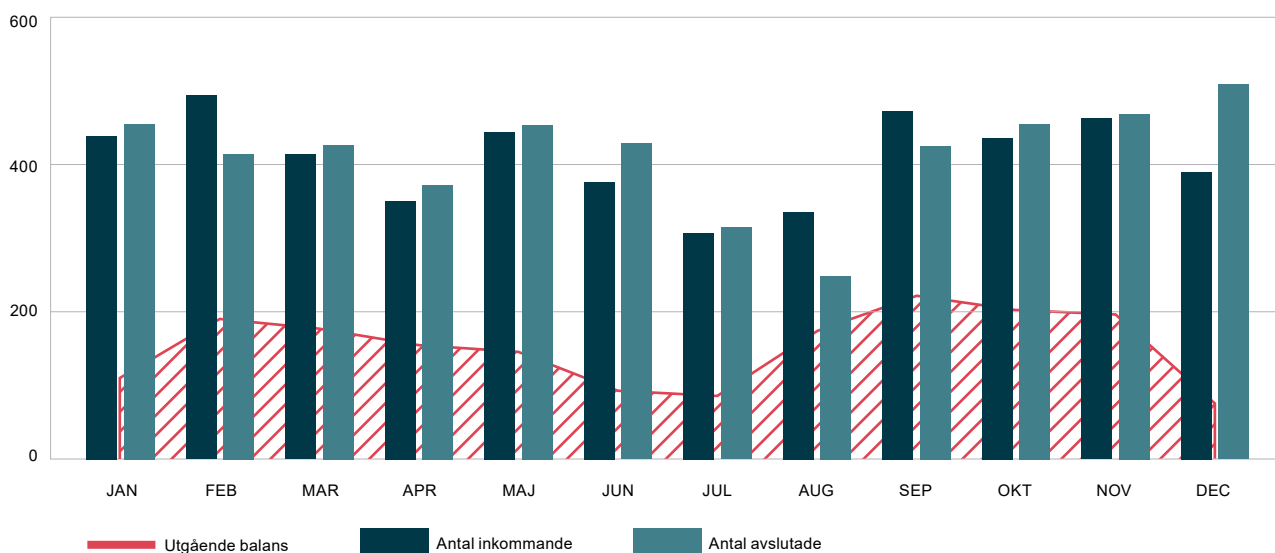

Diagram 5: Frågor i upplysningstjänsten enligt GDPR, brottsdatalagen, kamerabevakningslagen och övrig dataskyddslagstiftning. Inkommande och avslutade ärenden och utgående ärendebalans.

15. Kvalitetsutveckling av fem grundläggande processer (frågor, dataskyddsombud, personuppgiftsincidenter, klagomål och tillsyn), KUP I (2019) och KUP II (2020).

Mer komplexa frågor har minskat väsentligt

Myndigheten får utöver de frågor som hanteras i upplysningen också in mer kvalificerade skriftliga frågor med anknytning till dataskyddsförordningen, brottsdatalagen och kamerabevakningslagen,¹⁶ som kräver en mer djuplodande rättslig utredning och analys.¹⁷ Antalet kvalificerade frågor minskade kraftigt under 2020 jämfört med tidigare år, från ca 800 till drygt 400. Minskningen bedöms dels bero på en ny process för hantering av inkommande frågor, dels på att medarbetarna i upplysningstjänsten har blivit mer erfarna och därmed kunnat hantera mer komplexa frågor än tidigare. På fler områden, bland annat kameraområdet, har också ställningstaganden och klargöranden, t.ex. genom tillsyn och domstolspraxis, bidragit till att en större andel frågor har kunnat besvaras i upplysningstjänsten. Styckkostnaden för mer kvalificerade frågor var 13 077 kronor under 2020.

Riktade satsningar under året har medfört att vi har minskat balansen väsentligt, från 167 till 36 ärenden. Flera äldre ärenden har avslutats under året vilket har lett till att den genomsnittliga handläggningstiden har ökat.

Grovt sett gav offentlig sektor (statliga myndigheter, regioner och kommuner) in en tredjedel av de komplexa frågorna, en tredjedel kom från företag och medlemsorganisationen och en tredjedel kom från privatpersoner.

Tabell nr 2. Statistik kvalificerade frågor

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal inkomna kvalificerade frågor utifrån GDPR	441	794	805	393	223
Handläggningstid kvalificerade frågor, dgr	90	77	48	*	*

Dialog och samverkan – en viktig prioritering under 2020

För att få största möjliga effekt på integritetsskyddet är dialog och samverkan en viktig del av vår verksamhet. Vi har under 2020 haft ett stort fokus på dialog och samverkan med centrala verksamheter och aktörer.

Vilka aktörer vi prioriterar styrs i vissa fall av riskbaserade överväganden. Det kan till exempel handla om en särskild fråga där det finns stora integritetsrisker. Genom tidig och nära dialog med centrala aktörer kan risken för allvarliga integritetsrisker förebyggas. Urvalet kan också bygga på att det är centrala aktörer som i sin tur når eller påverkar många verksamheter. Genom en nära samverkan med dem har vi lättare att nå ut till många och få större effekt. Ibland är det också inskrivet i andra myndigheters regeringsuppdrag att samverkan ska ske med IMY. Under året har vi haft samverkan med ett femtontal myndigheter av den anledningen.

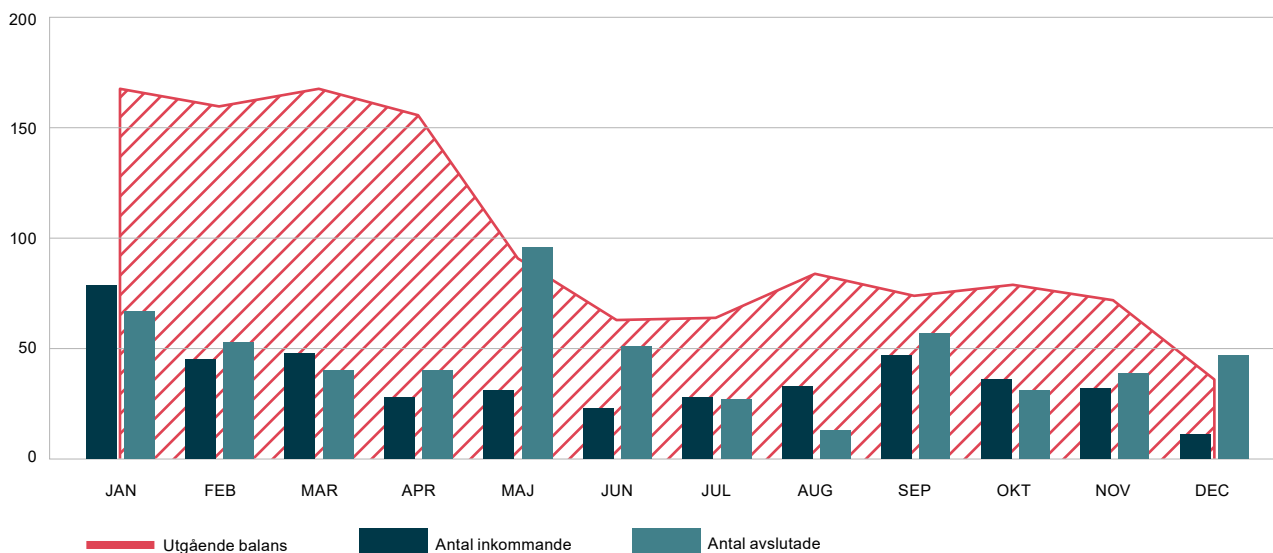

Diagram 6. Kvalificerade frågor enligt GDPR, brottsdatalagen, kamerabevakningslagen samt övrig dataskyddslagstiftning. Inkommande och avslutade ärenden samt utgående ärendebalans.

16. Hanteringen av kvalificerade frågor på inkasso- och kreditupplysningsområdet redovisas under avsnittet Inkasso och kreditupplysningsverksamheten.

17. Komplexa frågor hanteras vid de operativa enheterna.

Två prioriterade områden för samverkan och fördjupad dialog under 2020 har varit vård och forskning. Båda områdena kännetecknas av att det finns stora datamängder, ofta med känsliga personuppgifter. Med en säker, etisk och transparent användning av data möjliggörs stora samhällsvinster. Samtidigt rymmer såväl vården som forskningen stora risker för den personliga integriteten om data inte hanteras korrekt.

Under året har vi haft löpande dialog med E-hälsomyndigheten i arbetet med den nationella läkemedelslistan, ett av de större it-projekten just nu inom svensk offentlig sektor. Den 1 maj 2021 börjar lagen om nationell läkemedelslista gälla. Då kan vårdens, omsorgens och apotekens it-system börja kommunicera med samma informationskälla – den nationella läkemedelslistan.

Vi har även inlett en fördjupad dialog med Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) som är en viktig aktör i hälso- och sjukvårdssektorn, vars tillsynsuppdrag i vissa delar angränsar till IMY:s. Att myndigheterna har en god samverkan ger förutsättningar för kunskapsutbyte och utveckling av verksamheterna.

Vi har också inlett en fördjupad samverkan med Vinnova. Myndigheterna har under året haft en kontinuerlig dialog med ömsesidigt informationsutbyte. Det finns långtgående planer på hur denna samverkan ska fördjupas ytterligare under kommande år.

I den privata sektorn har vi prioriterat större branschorganisationer som till exempel Svenskt Näringsliv och Swedma, en branschorganisation för företag som arbetar med datadriven kommunikation. Dialogen med branschorganisationer är ett viktigt sätt för oss att dela information och kunskap. Genom branschorganisationerna får vi också möjlighet att fånga upp behov, önskemål och idéer som finns hos svenska företag kring hur dataskyddsarbetet kan förbättras. Samverkan har även skett med Arbetsgivarverket gällande statliga myndigheters behandling av personuppgifter om anställda. Inom offentlig sektor har liknande samverkan skett med eSamverkansprogrammet (eSam) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

En särskild typ av samverkan är den som sker med myndigheter vars uppdrag på olika sätt angränsar till vårt. Till våra viktigaste samverkanspartner hör Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, (MSB), som på olika sätt har i uppdrag att främja integritetsvänlig digitalisering och stärka samhällets arbete med informationssäkerhet. Beröringspunkterna mellan dataskydd, informationssäkerhet och cybersäkerhet är många. I grunden handlar det ofta om samma typ av systematiska arbete och åtgärder som behövs för att förebygga hot mot den personliga integriteten som för att stärka skyddet för verksamhetens informationsmängder och för samhällets säkerhet. Av det skälet har vi tagit steg för att fördjupa samverkan med fler myndigheter med uppdrag inom informations- och cybersäkerhetsområdet som behöver fördjupas framöver.

Även Post- och telestyrelsen (PTS) är en viktig samverkanspartner, inte minst eftersom det finns många närliggande frågor mellan dataskyddsförordningen och ePrivacy-direktivet, som införlivats i svensk lagstiftning genom lagen om elektronisk kommunikation. Under 2020 har IMY intensifierat samverkan med PTS, som är tillsynsmyndighet för den lagen. Tillsammans har myndigheterna bland annat tagit fram en samverkansöverenskommelse för att ytterligare effektivisera kontakterna myndigheterna emellan för de löpande och strategiska frågor som uppstår.

Vi har också löpande samverkan med flera andra tillsynsmyndigheter vars uppdrag ligger nära vårt. Viktiga aktörer är till exempel Finansinspektionen, som har delar av tillsynsansvaret inom inkassoområdet, och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, som utövar tillsyn bland annat över Polisens behandling av personuppgifter.

Under 2020 förstärkte IMY även samverkan med Konsumentverket och Konkurrensverket. Myndigheterna anordnade under 2020 dels ett rundabordssamtal med myndighetsföreträdare och forskare, dels ett gemensamt webinarium. Genom löpande nätverksmöten har myndigheterna fått ökad kunskap och inblick i överlappande intresseområden, och genom särskilda samverkansmöten med Konsumentverket har nya områden identifierats för framtida samverkan.

Behovet av att stärka medborgarnas kunskap om grundläggande dataskydd och informationssäkerhet ökar i det digitaliserade samhället. Som ett led i det arbetet vill vi nå ut till de aktörer som skapar och ansvarar för olika digitala miljöer, inte minst där barn och unga befinner sig. Med anledning av det och att barnkonventionen blev lag i Sverige den 1 januari 2020, har IMY under året tillsammans med Barnombudsmannen och Statens Medieråd gemensamt tagit fram en vägledning om barns rättigheter på sociala plattformar, där frågan belyses utifrån myndigheternas olika expertområden.¹⁸

18. Barns och ungas rättigheter på digitala plattformar. En vägledning till aktörer.

Under 2020 har coronapandemin påkallat ytterligare samverkan, ofta med kort varsel. Under året har vi av den anledningen haft en omfattande samverkan bland annat med socialdepartementet, e-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och MSB. Syftet har varit att på ett snabbt och enkelt sätt utreda förutsättningar för olika typer av nationella och internationella initiativ. Något som också kan nämnas är samverkan som skedde med IMY i det regeringsuppdrag som Folkhälsomyndigheten fick tillsammans med MSB med syfte att tillse att hela Sveriges befolkning skulle få ett sms-utskick rörande pandemin.

Utbildningsverksamheten och andra utåtriktade aktiviteter har begränsats

Även utbildningsverksamheten är en viktig kanal för myndigheten att ge vägledning och stöd. Ambitionen för 2020 har dock begränsats till att hålla ett fåtal utbildningar av hög kvalitet. En branschspecifik utbildning genomfördes i början av året. Med anledning av coronapandemin har årets planerade utbildningar därefter ställts in. Myndigheten har under året upphandlat verktyg för att kunna erbjuda utbildningar i ett digitalt format under nästa år.

För att optimera vår utbildningsverksamhet har vi under året drivit ett internt utvecklingsarbete. Bland annat har ett antal av våra föreläsare deltagit i ett webinarium för att öka kunskaperna om att utbilda på distans. Vi genomförde under våren också en skräddarsydd utbildning i att skapa pedagogiska och professionella presentationer. Vi har också genomfört ett arbete med att upphandla en streamingtjänst för möjlighet att livesända digitala utbildningar och konferenser på ett tryggt och säkert sätt både för myndighetens medarbetare och för deltagarna. Formatet prövades sedan vid höstens konferens för dataskyddsombud och andra dataskyddspraktiker. Tjänsten kommer att utvärderas för vidare implementering under kommande år.

Under året har vi också hållit ett antal föreläsningar inom olika ämnen, flertalet i digitalt format. Totalt höll våra medarbetare under året 22 föreläsningar för prioriterade målgrupper. Ett 10-tal planerade föreläsningar ställdes in på grund av covid-19.

Tabell nr 3. Statistik utbildning och föreläsningar

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal utbildningstillfällen	1	13	23	17	62*
Antal utbildningsdeltagare	44	1 554	2 008	1 293	i.u.
Antal föreläsningar	22	42	33	41	*

*I statistiken för 2016 redovisas utbildningar och föreläsningar ihop.

Konferenser, mässor och seminarier – viktiga kanaler för att bidra till lärande och fånga upp behov

Att delta på konferenser, mässor och seminarier är en del i den utåtriktade verksamheten. Myndigheten anordnar vanligen själv också två konferenser per år. Den årliga konferens som vi genomför i maj erbjöd vi i år i form av sju förinspelade filmklipp om verksamheten och centrala frågor som publicerades på vår webbplats. Den inledande introduktionsfilmen har fått över 1 500 visningar.

Vi arrangerade också vår årliga konferens för dataskyddsombud digitalt. Drygt 530 dataskyddsombud följde hela konferensen, vilket var betydligt fler än vad vi tidigare har kunnat erbjuda plats för. Vi ser därför positivt på det digitala formatet. Även om forum för nätverkande minskar ger det möjlighet att nå ut till fler, minskar resekostnader, miljöpåverkan och tidspillan. Utvärderingen visar också att det digitala formatet uppskattades och att det finns önskemål om liknande insatser från myndigheten framöver.

Det webinarium som vi genomförde tillsammans med Konsumentverket och Konkurrensverket följdes av över 500 deltagare. Förutom intern representation från myndigheterna medverkade ett antal sakkunniga för att belysa olika aspekter av dataanvändning i digitala och datadrivna marknader och effekter som kan uppstå ur ett konsument-, integritets- och konkurrensperspektiv.

Tabell nr 4. Statistik konferenser och seminarier

	2020	2019	2018
Myndighetens dataskyddskonferens (maj)	1	3	-
Myndighetens DSO-konferens	1	1	-
Seminarier i Almedalen	0	11	10

Den minskade utbildningsverksamheten och övergången till digitalt format har inneburit att intäkterna för denna verksamhet i princip har uteblivit. Den höga personalomsättningen och en begränsad återrekrytering har möjliggjort en anpassning av ekonomin under året.

Rådgivning till lagstiftaren genom remissvar och stöd till utredningar

En särskild del i vårt stödjande arbete handlar om att ge lagstiftaren råd och vägledning för att höja samhällets integritetsskydd. När nya lagar och regler arbetas fram bevakar vi att den personliga integriteten beaktas på ett bra sätt. Varje år lämnar vi synpunkter på ett stort antal författningar, lagrådsremisser, propositioner och utredningar. Att bistå lagstiftaren är en viktig del av vårt arbete.

I vissa fall deltar vi med experter i utredningar. Under 2020 har vi deltagit som experter i fem utredningar.¹⁹

Vi har också haft samråd och dialog med flera andra utredningar och kommittéer. Här kan dels nämnas FRA-utredningen, dels kommittén för teknologisk innovation och etik (Komet) som vi träffat för att bidra med våra perspektiv och kunskap i deras arbete. Komet har ett samhällsviktigt uppdrag att skapa goda förutsättningar för innovation och konkurrenskraft, samtidigt som utvecklingen och spridningen av ny teknik sker tryggt, säkert och med ett långsiktigt samhällsperspektiv.

Dataskyddsfrågor är en central komponent i ett stort antal samhällsfrågor, vilket gör att IMY får många remisser inom varierande områden. Totalt har vi under 2020 svarat på 137 remisser. Det är betydligt fler än de senaste åren, med undantag för 2017 som innebar en topp i remissarbetet med att anpassa nationell rätt till dataskyddsförordningen åren 2016–2018. Under året lade vi åtta procent av vår totala resurs på att medverka i lagstiftningsarbete på olika sätt.

De remisser vi svarat på under 2020 har handlat om allt från ökad trygghet för visselblåsare och direktåtkomst för vissa brottsbekämpande myndigheter till ny riksbankslag och framtidens teknik i omsorgens tjänst. Ett tiotal är hänförliga till coronapandemin.

Tabell nr 5. Statistik remisser

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal besvarade remisser	137	99	109	146	119

Under 2020 har vi i fler remisser än tidigare sett en positiv utveckling genom att fler lagförslag utgått från dataskyddsförordningen. Förhållandet mellan dataskyddsförordningen och nationell rätt är en återkommande utmaning i lagstiftningsarbetet. Det förekommer att det saknas lagstöd för en viss typ av personuppgiftsbehandling som är nödvändig för att en verksamhet ska kunna drivas eller utvecklas. Avsaknad av lagstöd uppmärksammades exempelvis i ett av Polisen begärt förhandssamråd, som rörde en pilotverksamhet med biometrisk ansiktsverifiering på Skavsta flygplats. Vår bedömning var att Polisen hade ett tydligt behov av att få utföra testet, men för att det skulle bli möjligt krävdes en ändring i lagstiftningen. Vi informerade regeringskansliet och därefter har en lagändring genomförts som träder i kraft 1 januari 2021.

Myndighetens namnbyte

Myndigheten har under 2020 drivit ett projekt för att förbereda inför och genomföra regeringens beslut om ett namnbyte för myndigheten den 1 januari 2021, från Datainspektionen till Integritetsskyddsmyndigheten. Kortnamnet IMY används för att underlätta vid kommunikation i tal och skrift.

Namnbytet har under hela 2020 haft högsta prioritet i förhållande till andra insatser hänförliga till digitala verksamhetsstöd och utvecklingsprojekt. Under februari påbörjade myndigheten arbetet med en upphandling av en leverantör för att hjälpa oss ta fram en ny visuell identitet. Namnbytet har medfört stora krav på förändringar i olika delar av verksamheten. Bland annat har webb, e-tjänster, ärendehanteringssystem, mallar och it-infrastruktur anpassas till det nya namnet.

Namnbytet har bedrivits i sju olika delprojekt som samverkat under ledning av en sammanhållande projektledare. Projektet avslutas under inledningen av 2021 då den totala kostnaden för namnbytet och en bedömning av resultatet slutligt kan presenteras. Under året har myndighetens medarbetare lagt ner närmare 3 000 timmar på projektet och det bedöms hålla sig inom projektets budget om knappt 3 miljoner kronor.

Vi bedömer att arbetet med namnbytet har medfört ett antal långsiktiga vinster, bland annat förbättringar av it-infrastrukturen vilket kan minska förvaltningskostnaderna på sikt. Vidare ger den genomförda upphandlingen trygghet i en långsiktig leverantör av tjänster som behövs för till exempel olika tryck- och formgivningstjänster. Vi bedömer också att namnbytet signalerar något nytt och att integritetsaspekterna av vårt uppdrag kommer till tydligare uttryck. En ny visuell identitet hoppas vi kommer att bidra till en positiv upplevelse av myndigheten och att vi får ännu mer kraft i utförandet av vårt uppdrag.

19. Innovation genom information, Utredningen om sammanhållen information inom vård och omsorg (pågående), Effektivare polisiära åtgärder i gränsnära områden, Säker och kostnadseffektiv it-drift (referensgrupp) samt 2018 års tryck- och yttrandefrihetskommitté.

Webbplatsen – vår viktigaste kanal

Myndighetens webbplats är navet i vår kommunikation. För många som arbetar med dataskydd är den en central informations- och kunskapskälla. Detsamma gäller för våra sociala mediekanalet. Under året har antalet följare passerat 6 300 på LinkedIn och 2 300 på Twitter.

Under 2020 har fokus för myndigheten legat på att förbereda, planera och bygga upp en ny webbplats, som under första hälften av 2021 kommer att ersätta den nuvarande. Fokus är att göra webbplatsen tillgänglighetsanpassad och att den ska ge en förbättrad struktur och sökfunktionalitet samt bättre möta behov och önskemål från våra olika målgrupper.

Genom webbplatsen kan vi nå ut till fler än de som får stöd och vägledning via telefon och mejl. En förflyttning av verksamheten, från en-till-en-kommunikation på telefon och mejl till en-till-många-kommunikation via webben, är en framgångsfaktor för att vi ska få så stor effekt som möjligt av vårt arbete och för att vi ska använda våra resurser så effektivt som möjligt.

Omfattande anpassningar av webbplatsen har också gjorts med anledning av namnbytet. Från och med 1 januari 2021 görs alla referenser till myndigheten till Integritetsskyddsmyndigheten och ett stort antal uppdateringar har gjorts för att webbplatsen ska återspegla myndighetens nya grafiska profil. Driftsättningen av den nya webbplatsen kunde inte ske samtidigt, vilket har inneburit ett visst merarbete för oss.

Vår målbild är att vara en välkänd myndighet med stort förtroende

För att bidra till en långsiktigt stark och hållbar utveckling inom integritetsskyddsområdet kommer det att vara fortsatt viktigt för oss att stödja regering och riksdag i till exempel lagstiftningsarbete. Vår ambition är att vara en expertmyndighet som tar ställning i olika frågor och aktivt deltar i samhällsdebatten.

En grundläggande förutsättning för att vår vägledning och stöd ska få genomslag i praktiken är att vi är en välkänd myndighet med stort förtroende. Detta är också vår målbild till och med år 2021.

Enskilda kommer alltid att ha en särställning i vårt arbete, eftersom det är deras rättigheter vi skyddar. För att öka kännedomen om oss och vårt arbete bland enskilda har vi sedan 2019 arbetat strategiskt och planerat med vår närvaro i såväl traditionella som sociala medier. Många av våra medarbetare har gjort fina insatser som talespersoner i olika sammanhang. Intresset för oss och våra frågor i sociala medier har ökat avsevärt sedan 2019.

Utvecklingen av vår externa webbplats och vårt övriga utåtriktade arbete med vägledning och stöd kommer att vara viktigt för oss även under kommande år. Att vi går in i 2021 som IMY, med en ny visuell identitet och omställningen av vår klagomålshantering tror vi kommer att ge oss ökade förutsättningar att stärka vårt varumärke. En fortsatt hög närvaro i olika kanaler bidrar till att stärka enskildas och verksamheters förtroende för myndigheten.

IMY:s bedömning av årets resultat för utåtriktad och vägledande verksamhet

IMY bidrar till ökade kunskaper om vad ett gott integritetsskydd innebär och ökad regelefterlevnad

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

Upplysningstjänsten: 95 % av frågorna besvaras inom 10 dagar.*

Utfall: 54 % av upplysningsfrågorna avslutas inom 10 dagar.

Kvalificerade frågor: Max 20 % av

frågorna är äldre än 60 dagar.*

Utfall: 47 % av kvalificerade frågor är äldre än 60 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Myndigheten har svarat på cirka 8 000 samtal i upplysningstjänsten. Trots detta svarade vi på mindre än hälften av inringande samtal. Behovet av stöd och vägledning är fortsatt mycket högt. Resultatet visar att vi behöver intensifiera omställningen av vår verksamhet från en-till-en-kommunikation till vägledning som riktar sig till många. Ett omfattande arbete har gjorts för att förbereda för en ny, tillgänglighetsanpassad webbplats med en förbättrad funktionalitet. Under året har ett stort antal vägledningar tagits fram och samverkan med myndigheter och verksamheter har intensifierats väsentligt.

Bedömningen är att IMY har nått det övergripande målet i den utåtriktade verksamheten om att bidra till ökade kunskaper om vad ett gott integritetsskydd innebär och till ökad regelefterlevnad. Balanserna för förfrågningsärenden är låga och den genomsnittliga svarstiden för skriftliga frågor har mer än halverats under året. Myndigheten har dock inte uppfyllt tidsmålen för förfrågningsärenden.

* Avser frågor inom myndighetens samtliga prestationsområden.

Klagomål från enskilda

Mål för området Klagomål från enskilda

Medborgarnas rättigheter tillvaratas på ett effektivt och rättssäkert sätt

Enskilda individer som anser att företag, myndigheter eller andra organisationer hanterat deras personuppgifter på ett sätt som strider mot dataskyddsreglerna kan lämna klagomål²⁰ till oss.

Antalet klagomål från enskilda avseende personuppgiftsbehandling enligt dataskyddsförordningen, brottsdatalagen och kamerabevakningslagen har ökat kraftigt under de senaste åren. 2020 innebar dock en minskning jämfört med föregående år. Under 2020 tog myndigheten emot 2 776 klagomål, vilket är en minskning med ungefär 800 ärenden jämfört med 2019. En delförklaring bedöms vara hänförlig till coronapandemin då vi kan se en tydlig minskning av inkomna ärenden under perioden april–september och därefter igen i december, när mer kraftfulla restriktioner infördes. En genomsnittlig månad under 2020 tog vi emot cirka 230 klagomål.

Många dataskyddsmyndigheter inom EU vittnar om ett högt inflöde av klagomål. Dataskyddsreformen synes ha bidragit till att höja medborgarnas förväntningar på att deras personuppgifter hanteras korrekt. Den ökade uppmärksamheten kring informationssäkerhet och integritet har sannolikt också bidragit till att enskilda individer klagar.

Ett av de vanligaste klagomålen som lämnas till IMY handlar om de rättigheter dataskyddsförordningen ger medborgarna och som syftar till att ge medborgarna större kontroll över hur deras personuppgifter hanteras. En rättighet som ofta berörs i klagomålen är rätten till radering. Klagomålen handlar bland annat om att personuppgifter inte har tagits bort ur till exempel ett register, trots att detta begärts. Ytterligare en rättighet som ofta berörs är rätten till registerutdrag, där klagomålen ofta handlar om att enskilda inte fått skriftlig information om vilka personuppgifter en viss verksamhet hanterat om dem.

Ett annat vanligt klagomål handlar om webbplatser med så kallade utgivningsbevis som erbjuder personupplysnings tjänster. Innehavet av utgivningsbeviset innebär att sajterna har grundlagsskydd och till stora delar är undantagna från reglerna i dataskyddsförordningen. Av klagomålen framgår att webbplatsernas publicering av personuppgifter och andra uppgifter om deras levnadsförhållanden upplevs som mycket kränkande. Frågan belystes i en av myndighetens inflödesrapporter under året.²¹

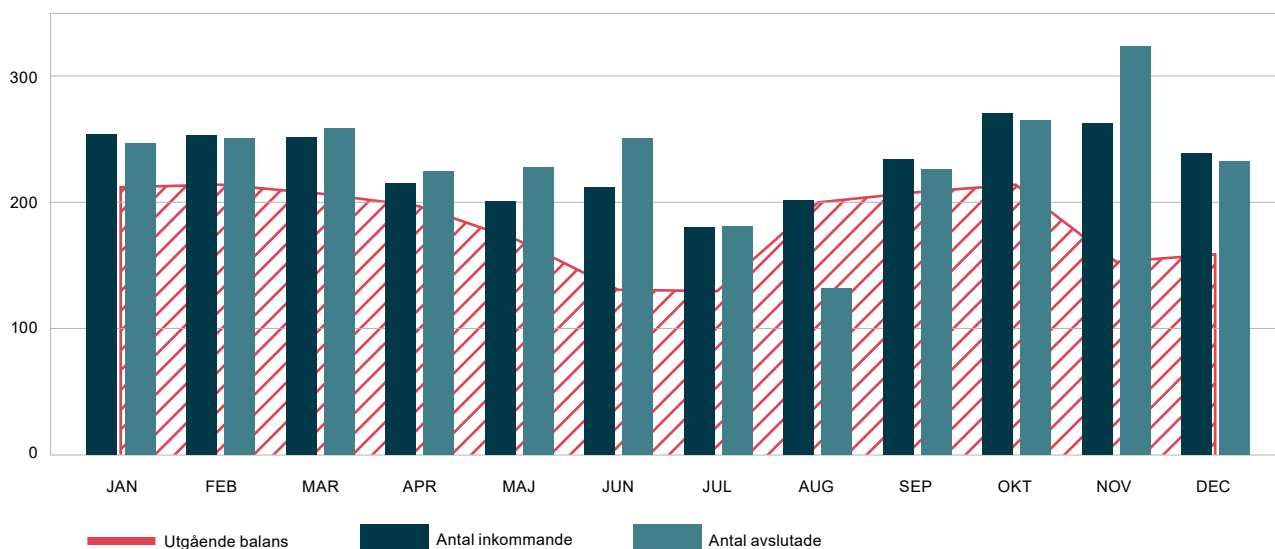

Diagram 7. Klagomål enligt dataskyddsförordningen, brottsdatalagen, kamerabevakningslagen samt övriga lagar inom området, inkommande och avslutade ärende samt utgående ärendebalans.

20. En person som uppmärksammat, men inte själv berörs av en felaktig hantering, kan lämna in ett tips till myndigheten. Båda kategorierna registreras för närvarande inom kategorin klagomål.

21. Datainspektionens rapport 2020:1, Klagomål mot personsöktjänster med frivilligt utgivningsbevis maj 2018–oktober 2019.

Merparten, drygt 70 procent, av klagomålen enligt dataskyddsförordningen riktas mot privata verksamheter.²² Andelen klagomål som vänder sig mot offentlig sektor är betydligt mindre, och är svårare att fastställa eftersom klagomålen mot både hälso- och sjukvården liksom grundskolan omfattar såväl offentliga som privata verksamheter.

Hantering av gränsöverskridande klagomål

Genom dataskyddsförordningen har det blivit möjligt att vända sig till sin nationella dataskyddsmyndighet med klagomål som rör personuppgifter som hanteras i ett annat land. Förändringen har förenklat väsentligt för medborgare som vill anmäla ett klagomål, men har också medfört att dataskyddsmyndigheternas arbete med att utreda klagomål blivit mer komplext.

Om ett klagomål rör en gränsöverskridande personuppgiftsbehandling behöver det först fastställas vilken dataskyddsmyndighet som ska hantera ärendet innan det kan utredas och eventuell tillsyn inledas. Huvudregeln är att det är tillsynsmyndigheten i det land där det aktuella företaget har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, ofta ett huvudkontor, som är ansvarig tillsynsmyndighet.

En i grunden förändrad klagomålshantering på gång

IMY har hittills som huvudregel inte inlett tillsyn med anledning av ett enskilt klagomål. Vi har istället använt klagomålen som ett strategiskt, samlat underlag, för att identifiera återkommande mönster om var det finns särskilda risker för enskilda. Med klagomålen som underlag har myndigheten, tillsammans med andra faktorer, prioriterat tillsynsområden och tillsynsobjekt där vi bedömt att vår tillsyn har kunnat ge stor påverkan och vägledning till många. Det innebär att vi har arbetat med få men omfattande och principiella tillsynsärenden och att klagomålen vanligen avslutas utan åtgärd i förhållande till enskilda.

Att det är frågan om en förhållandevis enkel hantering visar sig genom att vi har lagt fyra procent av den samlade resursen på klagomålshantering och inom den ramen har hanterat närmare 2 800 klagomålsärenden.

Myndighetens hantering har i de gränsöverskridande ärendena ifrågasatts inom EDPB och våra utkast till beslut, med förslag till att avsluta klagomål utan åtgärd, har inte accepterats. Vi tog därför initiativ till ett utvecklingsarbete inom EU-samarbetet för att enas om en gemensam tolkning kring vilka krav dataskyddsförordningen ställer på hanteringen av klagomål. Arbetet är i slutfasen och en intern riktlinje för klagomålshantering, i syfte att bidra till en harmoniserad tillämpning, kommer att fastställas inom EDPB i inledningen av 2021.

Det centrala innehållet i riktlinjen kommer att innebära att vi kommer att vidta åtgärder med anledning av klagomålen, att dessa under vissa förutsättningar kan avslutas med enklare åtgärder och i övriga fall ska leda till tillsyn.

Den förändring vi nu står inför innebär ett skifte från en standardiserad hantering av merparten av klagomålen till en helt annan process där tillsyn kommer inledas i väsentligt högre utsträckning än idag. Vi har redan under 2020 påbörjat omställningen och har, mot bakgrund av närmare 100 inkomna klagomål från andra dataskyddsmyndigheter där vi bedömts vara ansvarig tillsynsmyndighet, inlett 25 tillsynsärenden.

Vi har under året genomfört förberedelser för att anpassa vår nationella klagomålsprocess genom att inrikta vårt kvalitetsutvecklingsarbete på att ta fram en tydlig, effektiv och rättssäker klagomåls- och tillsynsprocess. De långsiktiga mål och ambitioner som där identifieras kommer att vara vägledande för vårt fortsatta utvecklingsarbete för klagomålen under det kommande året.

Tabell nr 6. Statistik klagomål PuL, GDPR och BdL*

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal inkomna klagomål enligt PuL	0	0	385	246	214
Antal avslutade klagomål enligt PuL	0	0	410	248	226
Antal inkomna klagomål enligt GDPR eller BdL	2 776	3 519	1 420	0	0
Antal avslutade klagomål enligt GDPR eller BdL	2 822	3 833	1 011	0	0

*Avser klagomål i upplysningstjänsten och kvalificerade klagomål.

22. Datainspektionens Klagomålsrapport 2020:4

Den genomsnittliga handläggningstiden för klagomål har successivt sjunkit sedan 2018. Under 2020 minskade tiden från 33 till 25 dagar, vilket är en minskning med 20 procent.

Tabell nr 7. Genomsnittlig handläggningstid PuL, GDPR och BdL* dagar, samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Avslutade klagomål	25	33	51	1 748

*Avser klagomål i upplysningstjänsten och kvalificerade klagomål.

IMY:s bedömning av årets resultat för klagomål

Medborgarnas rättigheter tillvaratas på ett effektivt och rättssäkert sätt

Resultatindikatorer och måloppfyllnad

95 % av klagomålen besvaras inom 90 dagar.
Utfall: 97 % av klagomålen avslutas inom 90 dagar
Mindre än 10 % av balansen är äldre än 90 dagar
Utfall: 11 % av balansen är äldre än 90 dagar
Genomsnittlig handläggningstid har minskat jämfört med föregående år
Utfall: Handläggningstiden minskade med 8 dagar jmf med 2019

Sammanfattande analys över måloppfyllnad

En mycket hög andel klagomål har handlagts inom målet om 90 dagar och målet för balansåldern är i det närmaste uppfyllt. Målet för handläggningstiderna har uppnåtts med en minskning om 8 dagar jämfört med 2019. Årets resultat utgår från nuvarande hantering, där åtgärd vidtas i klagomålen men merparten avslutas med standard svar. Myndigheten har redan under 2020 inlett tillsyn utifrån enskildas klagomål i 25 gränsöverskridande ärenden, vilket innebär att enskildas rättigheter tillvaratas på ett nytt och mer direkt sätt av myndigheten. Sammanfattningsvis är vår bedömning att IMY under 2020 uppnått det övergripande målet för klagomål – att medborgarnas rättigheter tillvaratas på ett effektivt och rättssäkert sätt.

En effektiv tillsyn

Mål för området effektiv tillsyn

- skapar praxis samt bidrar till lärande för många
- genomförs på ett effektivt och rättssäkert sätt
- leder till effekt i enskilda ärenden och på integritetsskyddet i samhället

Myndighetens tillsynspolicy och tillsynsplan för 2019–2020 har gett en övergripande inriktning för vårt tillsynsarbete. Ett generellt mål för tillsynsverksamheten är att nå så stora effekter som möjligt i skyddet av den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter. För att använda våra resurser så effektivt som möjligt har vi prioriterat att genomföra granskningar som bedöms få störst effekt för enskildas rättigheter i form av regelefterlevnad och lärande, både hos den verksamhet som granskas och hos andra myndigheter, företag och organisationer. I tillsynsplanen anges prioriterade områden utifrån tre aspekter där särskilda risker kan identifieras: prioriterade rättsområden, specifika branscher eller verksamheter samt nya företeelser.

Bland prioriterade verksamheter och branscher anges hälso- och sjukvården, rättsväsendet, arbetsgivare, detaljhandeln och skolor. När det gäller nya företeelser omfattar tillsynsplanen ansiktsgenkänning, men även andra typer av ny eller utvecklad teknik och nya tillämpningsområden för existerande teknik. Prioriterade rättsområden avser bland annat samtycke som stöd för att behandla personuppgifter och rollerna personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde.

Många tillsynsärenden uppfyller flera kriterier i tillsynsplanen, till exempel genom att det är både ett prioriterat rättsområde och en prioriterad bransch.

Vi har under året inlett tillsyn enligt dataskyddsförordningen, brottsdatalagen och kamerabevakningslagen i 47 ärenden. 25 av dessa avser tillsyn utifrån klagomål i gränsöverskridande ärenden. Det var något färre än 2019 då vi inledde tillsyn i 51 ärenden.

Vi har under året haft ett riktat fokus på att avsluta tillsynsärenden som inleddes under 2018 och första halvåret 2019. Totalt avslutade vi 47 tillsynsärenden under året, vilket var väsentligt fler än de 33 som avslutades under 2019. Av dessa rörde 16 dataskyddsförordningen, sju kamerabevakningslagen och 24 brottsdatalagen.

Tabell nr 8. Statistik tillsyn GDPR och BdL

	2020	2019	2018	2017 (tillsyn enligt PuL)	2016 (tillsyn enligt PuL)
Antal inledda tillsynsärenden enligt GDPR (varav ärenden som rör kamerabevakning)	31 (3)	32 (4)	100 (33)*	21	64
Antal avslutade tillsynsärenden enligt GDPR (varav ärenden som rör kamerabevakning)	23 (7)	23 (22)	73 (7)*	47	65
Antal inledda tillsynsärenden enligt BdL	16	19	5	0	0
Antal avslutade tillsynsärenden enligt BdL ²³	24	10	0	0	0

*I årsredovisningen för 2018 redovisas kamerabevakningstillsyn endast i avsnittet om kamerabevakning.

Den genomsnittliga handläggningstiden för tillsynsärenden har under året ökat, från 286 till 319 dagar. Närmare hälften av de avslutade ärendena har omfattat beslut om sanktionsavgifter eller andra korrigerande åtgärder. De avser också centrala frågeställningar av principiell karaktär vilket har krävt djupare analyser och avvägningar. Vårt riktade fokus på att avsluta ärenden som inletts under 2018 och 2019 har också medfört att den genomsnittliga handläggningstiden har ökat.²⁴

Tabell nr 9. Genomsnittlig handläggningstid, dagar samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, kr
Tillsyn enligt GDPR och BdL	319	286	134	420 787

15 tillsynsärenden har lett till beslut om sanktionsavgifter

Dataskyddsreformen gav myndigheten en rad nya korrigerande befogenheter. Valet av korrigerande åtgärd ska utgå från en bedömning av det enskilda fallet. Administrativa sanktionsavgifter ska alltid övervägas när dataskyddsförordningen anger att så kan ske. Sanktionsavgifternas storlek varierar inte bara beroende på allvaret i överträdelsen, utan också beroende på verksamhetens storlek och om det är frågan om en myndighet eller privat verksamhet. För myndigheter är avgiftens storlek max 10 miljoner kronor, för privata verksamheter max 20 miljoner euro eller max 4 procent av den globala årsomsättningen, beroende på vilket som är högst.

Av de 16 ärenden som avslutades enligt dataskyddsförordningen har beslut fattats om sanktionsavgift i 15 ärenden. Sanktionsavgifterna uppgick sammanlagt till omkring 150 miljoner kronor. Jämfört med de två beslut som fattades under 2019 är ökningen väsentlig.

Att verksamhetens storlek har stor betydelse för sanktionsavgiften framgår bland annat i ett ärende rörande enskildas rättigheter. Google LLC hade inte tagit bort två sökträffar som myndigheten tidigare förelagt Google att ta bort. Google skickade också webbmeddelanden till de hemsidor där borttagning av sökträffar skedde. Bristerna var hänförliga till de grundläggande principerna, avsaknad av rättslig grund och enskildas rätt att bli raderad (rätten att bli bortglömd). Google erhöi i beslutet en sanktionsavgift om 75 mkr. Avgiften har sedan sänkts till 52 mkr i förvaltningsrätten. Ärendet ligger för prövning i kammarrätten.

23. Antalet omfattar en tillsyn mot Europol enligt artikel 42 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol).

24. Med anledning av att vi kommer inleda tillsyn utifrån klagomål på ett nytt sätt kommer vi under 2021 att införa en ny kategorisering av tillsynsärenden som kommer att medföra större möjlighet att följa upp handläggningstiderna utifrån ärendets komplexitet.

Under året har vi också avslutat ett större tillsynsprojekt omfattande fyra offentliga och fyra privata vårdgivare. Ingen av vårdgivarna uppfyllde kraven på att fullt ut göra en behovs- och riskanalys innan tilldelning av behörigheter i deras respektive patientjournalssystem. En av de privata vårdgivarna erhöll ett föreläggande att komplettera sin behovs- och riskanalys ytterligare. De andra privata vårdgivarna erhöll sanktionsavgifter mellan 15 och 30 mkr och sanktionsavgifterna för de offentliga vårdgivarna uppgick till mellan 2,5 och 4 mkr. Dessa beslut illustrerar tydligt skillnaden i nivå på sanktionsavgifter mellan privata aktörer och myndigheter.

Flera avslutade tillsynsärenden har rört bristande säkerhet hos offentliga verksamheter i form av tekniska och organisatoriska åtgärder.

Ett fall rörde Region Örebro som i samband med publicering av ett protokoll publicerade känsliga personuppgifter om en enskild på regionens webbplats. Regionen ansågs inte ha vidtagit tillräckliga säkerhetsåtgärder för att säkerställa att personuppgifter skyddas från att felaktigt publiceras på webbplatsen. Regionen erhöll en sanktionsavgift om 120 tkr.

Ett annat fall rörde Umeå Universitet där en forskningsgrupp skickat känsliga personuppgifter okrypterat över öppet nät och lagrat förundersökningsprotokoll med känsliga uppgifter i en molntjänst. Universitetet erhöll en sanktionsavgift om 550 tkr.

Ytterligare ett ärende rörde Stockholms stads Skolplattform. Bristerna bestod bland annat i att det varit möjligt för obehöriga att i vissa delar av plattformen ta del av såväl känsliga som integritetskänsliga uppgifter, exempelvis uppgifter om skyddad identitet. Utbildningsnämnden i Stockholms stad erhöll en sanktionsavgift om 4 mkr.

Dataskyddsförordningen ger möjlighet att också granska ett personuppgiftsbiträde, det vill säga den som behandlar personuppgifter på uppdrag av den personuppgiftsansvariga. En tillsyn som avslutades under året avsåg bland annat att Statens servicecenter, i egenskap av personuppgiftsbiträde, dröjt med att meddela de personuppgiftsansvariga upptäckta säkerhetsbrister. Statens servicecenter var också sen med att anmäla den egna personuppgiftsincidenten till IMY. Statens servicecenter erhöll en sanktionsavgift om 200 tkr, varav 150 tkr avsåg myndighetens överträdelse i egenskap av personuppgiftsbiträde.

Även andra korrigerande åtgärder har använts. Antalet ärenden som föranledde förelägganden för personuppgiftsansvarig eller biträde ökade väsentligt. Totalt innehöll 13 beslut förelägganden för de granskade objekten att vidta åtgärder.

Tabell nr 10. Statistik korrigerande åtgärder GDPR

	2020	2019	2018
Antal varningar	0	1	0
Antal reprimander	0	0	57
Antal rekommendationer	0		
Antal förelägganden	13	0	2
Antal förbud mot fortsatt behandling	0	1	0
Antal återkallade certifieringar	0	0	0
Antal administrativa sanktionsavgifter	15	2	0

Myndigheten har under de senaste åren på totalen haft en minskande kapacitet när det gäller tillsynsverksamheten. Med undantag för 2018 då vi inledde en storskalig tillsyn för att undersöka om verksamheter hade utsett dataskyddsombud har vi sedan 2017 haft en kapacitet som understiger åren före dataskyddsreformen. Kvoten mellan antal inledda tillsynsärenden och antalet årsarbetskrafter ligger idag på 0,5 vilket är en tredjedel jämfört med åren före 2016. Givet att tillsyn utgör en central del i myndighetens uppdrag är detta en utveckling vi vill vända.

Med en ny klagomåls- och tillsynsprocess kommer kvotandelarna att öka igen, vilket är positivt, även om ett ökat fokus på tillsynsverksamheten naturligen kommer att få konsekvenser för andra delar av verksamheten.

Tabell nr 11. Inledd (avslutad) tillsyn, enligt

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
PuL	0	0	2 (1)	21 (47)	64 (65)	53 (87)	85 (164)
Dataskyddsförordningen	28 (16)	28 (1)	67 (66)	0	0	0	0
Brottsdatalogen	16 (24)	19 (10)	5 (0)	0	0	0	0
Kamerabevakn./kameraövervakningslagen*	3 (7)	4 (22)	33 (7)	3*	16*	21*	2*
Totalt inledd (avslutad) tillsyn	47 (47)	41 (33)	107 (74)	24 (47)	80 (65)	74 (87)	87 (164)
Antal åak	89	86	63	47	48	45	44
Kvot åak/tillsyn	0,5 (0,5)	0,5 (0,4)	1,7 (1,2)	0,5 (1,0)	1,7 (1,4)	1,6 (1,9)	2,0 (3,7)

En förändrad tillsynsprocess

I syfte att harmonisera klagomålshanteringen har, som beskrivits i avsnittet om klagomål, ett arbete på Sveriges initiativ genomförts inom EU-samarbetet för att enas om en gemensam tolkning kring vilka krav dataskyddsförordningen ställer på hanteringen av klagomål. Redan under 2020 har en stor del av de inledda tillsynsärendena avsett registrerade rättigheter och baserats på klagomål i gränsöverskridande ärenden.

Framöver ska alla klagomål hanteras i enlighet med den EU-gemensamma tolkningen vilket inneburit att vi under andra delen av 2020 har anpassat inriktningen av vårt kvalitetsutvecklingsarbete för klagomål och tillsyn i syfte att ta fram en tydlig, effektiv och rättssäker klagomåls- och tillsynsprocess utifrån de nya förutsättningarna. Arbetet har innehållit analyser och stöd gällande rättsliga frågeställningar, ärendeflöde och processtöd.

Som nämnts har vi hittills som huvudregel inte inlett tillsyn med anledning av ett enskilt klagomål utan istället använt klagomålen för strategiska övervägande och för att identifiera var det finns särskilda risker för de enskilda registrerade. Den harmonisering till EU som vi nu gör innebär att fler enskilda får sina klagomål behandlade, fler verksamheter kommer att bli föremål för tillsyn, men att utrymmet för den riskbaserade tillsynen kommer att minska. Vi står inför ett skifte från få prioriterade, ofta komplexa, tillsynsärenden i centrala frågor till många och varierande ärenden. Hur många tillsynsärenden det blir frågan om kommer att bero på inflödet av klagomål och i hur stor utsträckning vi hanterar klagomålen utan att inleda tillsyn. Att vi står inför en genomgripande förändring står dock klart. Såväl vår tillsynspolicy som tillsynsplan kommer att behöva anpassas till den nya hanteringen.

Skärpta befogenheter ställer nya krav på tillsynsprocessen

En rättssäker och effektiv tillsyn är ett av våra viktigaste verktyg för att skapa regelbundenhet och ett gott integritetsskydd. Två faktorer i dataskyddsreformen har särskilt påverkat tillsynsverksamheten. Det gemensamma EU-arbetet med krav på harmonisering och samarbete i gränsöverskridande ärenden är viktiga och krävande uppgifter som har stor påverkan på vårt tillsynsarbete. Även möjligheten att besluta om sanktionsavgifter innebär nya stora möjligheter och utmaningar. Samtidigt som enhetliga bedömningar är angeläget, såväl nationellt som inom EU-samarbetet, behöver vi vara offensiva för att bidra till att praxis skapas.

Många tillsynsbeslut som innehåller sanktioner överklagas. Hälften av de tillsynsärenden som avslutats med sanktionsavgifter har överklagats och i ett ärende har det varit muntlig förhandling. Långvariga processer i domstol påverkar möjligheten att bedriva många effektiva tillsynsärenden. Samtidigt är domstolarnas slutliga bedömningar av stor vikt för att skapa rättspraxis. Domar, såväl nationellt som inom EU, bidrar till att klargöra regelverken och ger stöd till ett viktigt lärande för både de som ska tillämpa reglerna i sin verksamhet och för oss som tillsynsmyndighet.

För att säkerställa behovet att löpande utveckla tillsynsprocessen har vi under 2020 tillsatt en processägare. Processägaren har i uppdrag att driva verksamhetsutveckling inom tillsynsprocessen, bland annat utifrån förändringar i omvärlden, lärdomar och identifierade förbättringsbehov. I processägarens ansvar ingår bland annat att utveckla processföringen vid myndigheten, ta fram former för kvalitetssäkring och lärande och ansvara för intern kompetensutveckling inom tillsyn. Under året har stort fokus legat på att utveckla den nya EU-harmoniserade klagomåls- och tillsynsprocessen. Processägaren har också, som ett led i att säkerställa kvalitet och enhetlighet, lett en intern rådgivande tillsynsgrupp som gett stöd i processuella frågor och i frågor om korrigering åtgärder, framförallt vad gäller bestämmande av sanktionsavgifter.

Tillsyn utifrån brottsdatalagen

I vår tillsynsplan för 2019–2020 är rättsväsendet ett prioriterat tillsynsområde. Granskningarna inom rättsväsendet har under året haft fokus framför allt på grundläggande skyldigheter som följer av dataskyddsreformen, på enskilda händelser och på uppföljning av tidigare meddelade tillsynsbeslut. Under året inleddes 16 och avslutades 24 tillsynsärenden enligt brottsdatalagen. Det var en stor ökning jämfört med 2019 då 19 tillsynsärenden inleddes och 10 avslutades.

I brottsdatalagen, precis som i dataskyddsförordningen, finns en skyldighet för berörda myndigheter att rapportera vissa personuppgiftsincidenter till IMY. En sådan incident har inträffat om uppgifter om en eller flera registrerade personer har blivit förstörda, gått förlorade på annat sätt eller kommit i orätta händer. Även om en incident inte är tillräckligt allvarlig för att anmäla till oss, ska den dokumenteras av den berörda myndigheten. Brottbekämpande myndigheter hanterar ofta stora mängder personuppgifter som dessutom kan vara känsliga. Det är därför viktigt att det finns fungerande rutiner på plats för att upptäcka och rapportera eventuella incidenter samt begränsa konsekvenserna för de berörda personerna.

Vi avslutade under året en tillsyn där vi undersökt de brottbekämpande myndigheternas²⁵ förmåga att upptäcka personuppgiftsincidenter, att hantera eventuella incidenter, att dokumentera incidenter och vilken information och utbildning personalen fått vad gäller personuppgiftsincidenter. Vi kunde konstatera att myndigheternas rutiner för personuppgiftsincidenter ser relativt bra ut. Granskningen avslutades med ett antal rekommendationer till respektive granskad myndighet. Rekommendationer är en av de förebyggande och korrigering åtgärder som myndigheten kan använda enligt brottsdatalagen.

Tabell nr 12. Statistik förebyggande och korrigering åtgärder BdL

	2020	2019	2018
Förebyggande befogenheter			
Antal förebyggande råd, rekommendationer eller påpekanden	7*	0	0
Antal varningar	0	0	0
Korrigerande befogenheter			
Antal korrigerande råd, rekommendationer eller påpekande	0	0	0
Antal förelägganden	0	7	0
Antal förbud mot fortsatt behandling	0	0	0
Antal administrativa sanktionsavgifter	0	0	0

*Avser antal beslut. Varje beslut innehöll 4–6 rekommendationer.

IMY:s bedömning av årets resultat för arbetet med effektiv tillsyn (dataskyddsförordningen och brottsdatalagen)

- skapar praxis samt bidrar till lärande för många
- genomförs på ett effektivt och rättssäkert sätt
- leder till effekt i enskilda ärenden och på integritetsskyddet i samhället

Resultatindikatorer

Max 40 % av tillsynerna är äldre än 12 månader.
Utfall: 51 % av avslutade tillsynsärenden är äldre än 12 månader.

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

En riktad satsning för att avsluta inledda tillsynsärenden har resulterat i ett antal beslut där myndighetens korrigerande befogenheter har använts. Myndigheten har därigenom tagit viktiga steg mot målet om att skapa praxis och bidra till lärande för många. Myndighetens kapacitet att genomföra tillsyn är dock fortsatt låg. När det gäller handläggningstiderna kan konstateras att de för avslutade ärenden i genomsnitt uppgick till över 10 månader. Mer än hälften av de avslutade tillsynsärendena var äldre än 12 månader. Det kan delvis förklaras av att flera äldre ärenden har avslutats. Målet är således inte uppfyllt i den delen.

25. De granskade myndigheterna var Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Kustbevakningen, Kriminalvården och Tullverket.

En drivande aktör i EU-samarbetet

Mål för IMY:s medverkan i EU-samarbetet

- bidrar till en harmoniserad tillämpning
- skapar vägledning och påverkar rättsutvecklingen inom EU/EES

Genom dataskyddsförordningen har samarbetet mellan EU:s dataskyddsmyndigheter reformerats i grunden. Förändringen är så omfattande att det finns fog för påståendet att IMY inte längre är en renodlat nationell myndighet. Med det nya uppdraget kan myndigheten sägas stå på två ben – ett som nationell tillsynsmyndighet och ett som medlem i EDPB där samtliga dataskyddsmyndigheters företrädare ingår och där den huvudsakliga utvecklingen och uttolkningen av lagstiftningen sker.²⁶

Det EU-gemensamma arbetet handlar dels om att ta fram gemensam vägledning och att tolka dataskyddsbestämmelserna, dels om operativt samarbete i enskilda ärenden. En stor del av utvecklingen och etablerandet av praxis sker EU-gemensamt. Myndigheten har under året lagt 9 procent av den totala resursen på EU-samarbetet.

IMY deltar aktivt i arbetet med för Sverige centrala vägledningar

Vi utför, tillsammans med övriga dataskyddsmyndigheter inom EDPB, ett omfattande och intensivt samarbete i syfte att utfärda gemensamma riktlinjer, rekommendationer och yttranden till stöd för en harmoniserad rättstillämpning.

Under 2020 har EDPB beslutat om tio riktlinjer kring tolkning av olika aspekter i dataskyddsförordningen, till exempel begreppet samtycke, användning av sociala medier för riktad marknadsföring och begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde.

Coronapandemin väckte nya frågor kring hantering av personuppgifter och två riktlinjer behandlade frågor om användning av lokaliseringsdata och spårningsmekanismer samt behandling av personuppgifter om hälsa för forskningsändamål i Covid 19-sammanhang.

Ytterligare tre riktlinjer som tagits fram under 2019 beslutades slutligt efter att de legat ute för publik konsultation, vilket är rutin inför slutligt fastställande av EDPB:s riktlinjer.

Med anledning av Schrems II antog EDPB också i slutet av året en rekommendation om vilka ytterligare åtgärder som kan krävas i samband med tredjelandsöverföring. Samtidigt uppdaterades en tidigare rekommendation om garantier för att en tillräcklig skyddsnivå ska anses föreligga.

EDPB har också antagit ett 30-tal yttranden över nationella dataskyddsmyndigheters utkast till beslut i olika frågor, till exempel för godkännande av bindande företagsbestämmelser (Binding Corporate Rules), ackrediteringskrav och standardavtalsklausuler för biträdesavtal. Därutöver har ett tjugotal andra dokument beslutats vilket bland annat innefattar information om utvecklingen kring Brexit och information med anledning av Schrems II. Slutligen har 35 olika brevsvaret beslutats med anledning av frågor från externa aktörer, framför allt från ledamöter av EU-parlamentet. För att nå transparens kring de olika nationella dataskyddsmyndigheternas verksamhet publiceras vissa nationella pressmeddelanden på EDPB:s webbplats. Nio pressmeddelanden om våra tillsynsärenden har publicerats på webbplatsen.

Dataskydds förordningen ställer krav på en harmoniserad tolkning och tillämpning av bestämmelserna vilket inte är helt fritt från utmaningar. Nationella skillnader kring t.ex. tidigare praxis och förvaltningsrättsliga traditioner kan göra att det krävs omfattande diskussioner och ibland kompromisser för att nå fram till ett gemensamt resultat. Ytterst tillämpas omröstning för att fatta beslut i frågor och ställningstaganden.

Att vi deltar aktivt och med stort engagemang i EU-samarbetet är en förutsättning för att få genomslag för svensk rättstradition och svenska medborgares och verksamheters behov när den praktiska tolkningen och tillämpningen av dataskyddsförordningen utmejslas. Ett uttalat mål för oss inför 2020 var därför, liksom tidigare år, att delta i samtliga arbetsgrupper inom EDPB och ta en drivande roll i arbetet, framför allt i frågor som vi bedömer vara särskilt angelägna för svenska verksamheter och svenska intressen eller där vi anser oss ha viktiga erfarenheter att bidra med.

26. EDPB:s arbete beskrivs närmare på styrelsens hemsida, https://edpb.europa.eu/about-edpb/about-edpb_sv. Styrelsen lämnar årligen en rapport till kommissionen där årets verksamhet redovisas. Kommissionen utvärderar styrelsens arbete vart fjärde år. Första utvärderingen genomfördes 2020.

Vi har deltagit aktivt som rapportör i arbetet med tre av de riktlinjer som antagits under året²⁷ och är rapportör i pågående arbete med fem andra riktlinjer (enskildas rättigheter, personuppgifter och forskning, ansiktsgenkänning inom brottsbekämpande verksamhet, hantering av klagomål och frågor om tredjelandsöverföring). Vi har under året deltagit i samtliga 13 arbetsgrupper som förbereder EDPB:s beslut och har där möjlighet att påverka även i de fall vi inte deltar som rapportörer. Vi är också ordförande i en av arbetsgrupperna som arbetar med att nå harmonisering kring tillämpningen av sanktionsavgifter och att ge vägledning kring detta.

EDPB:s arbete har under året varit särskilt omfattande eftersom det har uppkommit flera brådskande frågor vid sidan av det planerade arbetet enligt arbetsprogrammet för 2020. Det handlar om hanteringen av personuppgifter i olika situationer i samband med coronapandemin, frågor som hör samman med Schrems II-målet och underkännandet av Privacy Shield samt frågor som rör Brexits effekter på flödet av personuppgifter mellan EU och Storbritannien. På grund av dessa omvälvande händelser har det under året funnits behov av en ökad mötesfrekvens inom EU-samarbetet då behovet av stöd och vägledning har varit omfattande och ställt krav på snabb hantering. Litet mer långdragna berednings- och beslutsprocesser har ersatts av task-forces med korta deadlines.

Antalet möten har ökat och varit mycket högt under året. EDPB har sammanträtt i beslutsfattande plenarmöten vid 27 tillfällen. Under 2020 hölls totalt omkring 100 möten i arbetsgrupperna. Den stora mötesfrekvensen har möjliggjorts genom att de hålls digitalt och att ett minskat resande har frigjort tid för möten. Vi har i stort sett deltagit vid samtliga möten, vilket har utmanat oss rejält. Ett aktivt arbete i undergrupperna ger oss dock möjlighet att tidigt vara med och påverka utvecklingen, och ger oss bättre förutsättningar att delta vid plenarmötena med väl genomarbetade positioner och en tydlig hållning i olika frågor.

Från och med februari har samtliga möten hållits på distans och det finns anledning att anta detta kommer bli mer frekvent även i fortsättningen. Vi ser positivt på detta då det minskar vår påverkan på miljön, våra resekostnader och den belastning på våra medarbetare som ett intensivt resande kan medföra.

Arbetet i EDPB är en förutsättning för att uppnå den harmonisering som dataskyddsreformen förutsätter men det är samtidigt viktigt att arbetet bedrivs på ett så effektivt sätt som möjligt. För närvarande pågår arbete med att effektivisera möten och beslutsfattande inom EDPB där vi medverkar aktivt.

Operativt EU-samarbete i gränsöverskridande ärenden

Genom dataskyddsförordningen har IMY och övriga europeiska dataskyddsmyndigheter omfattande skyldigheter att samarbeta och ge varandra bistånd i ärenden där personuppgiftsbehandlingen sker, eller påverkar registrerade, i flera EU-länder (gränsöverskridande ärenden). EDPB har också ett kraftfullt operativt mandat och kan fatta bindande beslut i enskilda tillsynsärenden. Vid oenighet finns tvistlösningsmekanismer inskrivna i dataskyddsförordningen.

Förfarandet och arbetssätten i det EU-gemensamma operativa arbetet är fortfarande till viss del under uppbyggnad, men det kan konstateras att handläggningen av gränsöverskridande ärenden generellt är omfattande. Det är en konsekvens av dels att det gemensamma it-systemet inte är utformat för handläggning av ärenden, dels den reglerade samarbetsmekanismen. Mekanismen bygger bland annat på att ansvarig och berörda myndigheter utses i varje ärende. Ansvarig myndighet är den i det medlemsland där verksamheten har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, berörda är de övriga länder där verksamhetens personuppgiftsbehandling påverkar registrerade. Det är också en konsekvens av att det finns många gränsöverskridande ärenden som hanteras genom samarbetsmekanismen. Under året hanterades 314 ärenden i it-systemet och inom EU har totalt 1 047 processer startats sedan 25 maj 2018, där IMY utsetts till behörig myndighet eller fått frågan om myndigheten är berörd. Därutöver har sedan 2018 ytterligare 1 250 ärenden hanterats i it-systemet.

27. Vi är huvudrapportör för riktlinjen om personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde. Det är en omfattande process att ta fram och slutligt fastställa riktlinjer. Efter beslut om en riktlinje i EDBP går den ut för publik konsultation där intressenter ges möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjen. I riktlinjen om personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde fick vi in 108 svar från verksamheter, bransch- och intresseorganisationer runt om i EU som nu behandlas. Riktlinjen fastställs slutligt 2021.

Samarbetsmekanismen beskrivs i flödet nedan.

Grafik - flödet i det gränsöverskridande operativa arbetet

Steg 1.

Ansvarig och berörda tillsynsmyndigheter utses

- A. Den tillsynsmyndighet dit ett gränsöverskridande klagomål inkommer gör en första bedömning av vem som är ansvarig myndighet.
- B. Klagomålet läggs in i det gemensamma it systemet. Efter beredning utses ansvarig tillsynsmyndighet. Berörda tillsynsmyndigheter anmäler sig.

Steg 2.

Utredning, eventuell tillsyn och beslut i ärendet

- C. Ansvarig tillsynsmyndighet startar ett ärende. Om flera klagomål kommit in i samma fråga kan dessa läggas i ett och samma ärende.
- D. Ansvarig tillsynsmyndighet utreder ärendet och genomför eventuell tillsyn, vid behov med bistånd av andra tillsynsmyndigheter.
- E. Ansvarig myndighet tar fram utkast till beslut.
- F. Berörda tillsynsmyndigheter ges möjlighet att lämna synpunkter på bedömningar och utkast till beslut. Sådan konsultation sker ofta i flera olika omgångar.
- G. Ansvarig tillsynsmyndighet fattar beslut i ärendet.

Steg 3.

Eventuell tvistlösning

- H. Om ansvarig och berörda tillsynsmyndigheter inte är överens om beslutet, kan ärendet eskaleras till EDPB för avgörande.
- I. En arbetsgrupp inom EDPB bereder utkast till yttrande över beslutet.
- J. Yttrandet bereds vid plenarsammanträde. EDPB fattar beslut genom röstning.
- K. Den ansvariga tillsynsmyndigheten fattar beslut i ärendet.

Inom EU-samarbetet har vi under 2020 utsetts till ansvarig myndighet i 78 ärenden och vi är berörd i ytterligare 85 klagomåls- eller andra gränsöverskridande ärenden. Det interna utvecklingsarbete som har pågått för att utreda hur klagomålen ska hanteras har medfört att 2018 och 2019 års inkomna ärenden ännu inte har hanterats.

När ett gränsöverskridande ärende rör en verksamhet som har sin huvudsakliga etablering i Sverige har IMY såsom ansvarig myndighet en skyldighet att utreda ärendet. Så var fallet för de 46 ärenden som kom in under året och de ytterligare 52 som inkommit under de föregående åren. Totalt är IMY under 2020 ansvarig tillsynsmyndighet i 98 ärenden.

Myndigheten har, som tidigare nämnts, under andra delen av 2020 börjat hantera de gränsöverskridande ärendena och inledde 25 tillsynsärenden baserade på gränsöverskridande klagomål under 2020. Av dem rör sex ärenden tillsyn med anledning av klagomål rörande påstådd olaglig överföring av personuppgifter till tredje land efter EU-domstolens dom i Schrems II.

Som berörd tillsynsmyndighet har vi möjlighet att lämna synpunkter på utkast till beslut i ärendena. Att vi utnyttjar denna möjlighet är centralt eftersom regelverket fortfarande är nytt och tolkningar av tillämpningen av dataskyddsförordningen utvecklas genom besluten. Det är ofta också enda sättet att påverka utfallet om vi har starka intressen i principiella frågor. IMY har under året hanterat ett stort antal gränsöverskridande ärenden. Totalt har 2 297 ärenden hanterats i det EU-gemensamma it-stödet sedan 25 maj 2018.

Antalet gränsöverskridande ärenden är ett av de ärendeslag som har ökat under året. Antalet ärenden där IMY har utsetts till ansvarig myndighet har ökat kraftigt och fyrdubblades mellan 2019 och 2020, från 18 till 78. Antalet ärenden där myndigheten är berörd har minskat. Totalt har dock antalet ärenden där myndigheten är ansvarig eller berörd ökat med drygt 30 procent och uppgår för 2020 till 163 ärenden.

Tillsynsmyndigheterna har också möjlighet att ställa mer generella frågor till varandra. Vidare finns möjligheten att inleda gemensamma insatser, något som dock inte aktualiserats under 2020. Samtliga steg i det gränsöverskridande samarbetet är förknippade med tidsfrister.

Tabell nr 13. Operativa ärenden inom EU-samarbetet

	2020	2019	2018
Steg 1. Ansvarig och berörda tillsynsmyndigheter utses			
Antal ärenden där IMY utsetts till ansvarig	46 som kommit in från andra	35 som inkommit från andra	17 som inkommit från andra
Antal ärenden där IMY utsetts till ansvarig	0 som vi initierat	6 som vi initierat	0 som vi initierat
Antal ärenden med fråga om IMY är berörd	264 som inkommit från andra	441 som inkommit från andra	228 som inkommit från andra
Antal ärenden med fråga om IMY är berörd	4 som vi initierat	4 som vi initierat	1 som vi initierat
Totalt antal ärenden i steg 1	314	486	247
Steg 2. Utredning, eventuell tillsyn och beslut i ärendet			
Antal ärenden där IMY är ansvarig	78	18	2
Antal ärenden där IMY är berörd	85	106	60
Totalt antal ärenden i steg 2	163	124	62
Steg 3. Eventuell tvistlösning om ansvarig och berörda tillsynsmyndigheter har olika uppfattningar			
Antal ärenden där IMY är ansvarig	0	0	0
Antal ärenden där IMY är berörd	1	0	0
Totalt antal ärenden i steg 3	1	0	0
Andra typer av operativt samarbete			
Antal generella frågor/begäran om bistånd från andra EU- länder	i.u	41	12
Antal gemensamma insatser	0	0	0

Att uppfylla Sveriges åtaganden i det operativa gränsöverskridande dataskyddsarbetet har under 2020 varit en utmanande uppgift för oss. Arbetet kompliceras av att det EU-gemensamma it-systemet är administrativt tungrott och skilt från vårt ordinarie ärendehanteringssystem.

Det intensifierade samarbetet inom EU kommer över tid att få allt mer långtgående konsekvenser för vår verksamhet. Antalet gränsöverskridande ärenden har löpande ökat och den förändrade klagomåls- och tillsynsprocessen innebär att samarbetsmekanismen aktualiseras i samtliga gränsöverskridande klagomål.

Genom att antalet gränsöverskridande ärenden bedöms öka, kommer sannolikt antalet ärenden som löses genom tvistlösning i dataskyddsstyrelsen att öka. EDPB fattade under året sitt första bindande beslut i ett tvistlösningsärende. Det var en omfattande process, då samtliga tillsynsmyndigheter var berörda och flera principiella frågor restes. Detta föranledde EDPB att ta fram en riktlinje för vad som utgör "reasoned and relevant objection" för att tydligare fastställa vilken typ av synpunkter och invändningar berörda myndigheter ska kunna lämna i detta steg av processen.²⁸ En praktisk förändring handlar också om att möten och all handläggning i internationella ärenden sker på engelska. De ärenden IMY hanterar som ansvarig myndighet måste således också översättas innan det kan läggas in i det gemensamma it-systemet. För många av våra medarbetare är engelska sedan länge ett bekvämt arbetsspråk, medan det för andra innebär en större utmaning.

Inflödet av gränsöverskridanden ärenden ställer oss också inför – ibland svåra – prioriteringar mellan nationella behov och våra skyldigheter i EU-samarbetet. För att säkerställa en effektiv hantering påbörjades det under 2019 ett utvecklingsarbete för att effektivisera de interna arbetsformerna för hantering av gränsöverskridande ärenden som började implementeras under slutet av 2020.

Nordiska samverkansmöten

Dataskyddsmyndigheterna i Norden har sedan länge ett nära samarbete och brukar träffas årligen vid möten där värskapet roterar. Under de senaste åren har samarbetet fördjupats allt mer, bland annat genom antagandet av årliga gemensamma deklarationer med ett antal överenskomna samarbetsåtgärder. Vid mötena träffas myndighetscheferna, men framför allt medarbetare från olika delar av organisationen, för att utbyta kunskaper och erfarenheter. Mot bakgrund av coronapandemin beslutades att avvakta med nästa nordiska möte tills det är möjligt att genomföra mötet fysiskt. Något möte hölls därför inte under 2020. Att fortsätta utveckla det nordiska samarbetet är dock angeläget och vi fortsätter att hålla en nära kontakt med våra nordiska kollegor på andra sätt.

Vi är nationell tillsynsmyndighet för EU-gemensamma it-system

Inom EU-samarbetet finns ett antal gemensamma it-system där medlemsländerna registrerar personuppgifter för olika ändamål som framför allt rör gränskontroll och brottsbekämpning. IMY är nationell tillsynsmyndighet för hur personuppgifter hanteras i dessa it-system och ska kontrollera att behandlingen i den svenska delen av systemen genomförs på ett korrekt sätt. Det handlar bland annat om Schengens informationssystem (SIS), Visa Information System (VIS), Eurodac samt informationssystem hos Eurojust och Europol. För de flesta av systemen finns krav på att tillsyn görs nationellt vart fjärde år. IMY har under 2020 inlett tillsyn mot Polismyndigheten avseende den svenska hanteringen av SIS och har sedan slutet av 2019 en pågående tillsyn mot Migrationsverket avseende den svenska hanteringen av VIS. VIS-tillsynen har försenats då planerade inspektioner på plats inte kunnat hållas med hänsyn till coronapandemin.

För att samordna tillsynen på EU-nivå träffar IMY företrädare för övriga europeiska dataskyddsmyndigheter ett par gånger om året. I år har även dessa möten varit digitala.

Under året har också en särskild kommitté, Coordinated Supervision Committee, inrättats inom EDPB. Kommittén ska på sikt ta över ansvaret för en samordnad tillsyn över dessa informationssystem. När i tiden ansvaret för den samordnade tillsynen kommer att tas över av kommittén beror på när nya regler för de olika systemen träder ikraft. Än så länge har kommittén endast hanterat frågor om tillsyn av Inre marknadens informationssystem (IMI) och Eurojust. Kommittén har sammanträtt vid två tillfällen under året.

28. Riktlinjen har under hösten varit ute på publik konsultation och var vid årsskiftet ännu inte slutligt fastställt.

Sedan 2018 är Integritetsskyddsmyndigheten också tillsynsmyndighet för flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen. Det så kallade Passenger Name Record (PNR)-registret innehåller information om passagerare som insamlas av flygbolag i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet.

Global samverkan i dataskyddsfrågor

Även utanför EU pågår ett aktivt samarbete inom dataskydd och integritetsfrågor. Vi har sett ett allt större behov av att tydligare medverka i den globala samverkan, då omvärlden har ett stort intresse för EU:s regelverk på området och arbetar för att närma sig oss. Det tas också fram resolutioner och andra dokument på den globala arenan som kan vara av betydelse för vårt arbete. Vi har därför haft som ambition att successivt utöka vårt deltagande i internationella forum. Under 2020 har coronapandemin medfört att flertalet internationella forum har haft digitala möten eller har ställt in planerade möten. Att aktivt följa och medverka i utvecklingen på den internationella arenan är dock en fortsatt prioritet.

Sedan drygt 40 år finns ett globalt nätverk med drygt 120 organisationer knutet till det internationella dataskyddsmötet Global Privacy Assembly (GPA).²⁹ I år hölls dessa möten digitalt och flera medarbetare deltog från oss. Vid mötena antogs fem resolutioner gällande bland annat ansiktigenkänning, artificiell intelligens och behandling av personuppgifter i samband med coronapandemin.

På den globala arenan finns också den så kallade Berlingruppen, en internationell arbetsgrupp som återkommande arrangerar konferenser med fokus på dataskydd och teknikutveckling. Forumet är viktigt för att utbyta erfarenheter, omvärldsbevaka och nätverka med medarbetare från andra dataskyddsmyndigheter. År 2020 ställde Berlingruppen in sina två planerade möten, i stället skedde en skriftlig handläggning som IMY deltog i.

IMY har under året också utsetts att, tillsammans med Infrastrukturdepartementet, representera Sverige i en av OECD:s arbetsgrupper som behandlar frågor med anknytning till dataskydd, Working Party on Data Governance and Privacy in the Digital Economy. Normalt sett sammanträder gruppen två gånger per år. Vi deltog i vårt första, digitala, möte under hösten.

IMY:s bedömning av årets resultat inom EU-samarbetet

- Bidrar till en harmoniserad tillämpning
- Skapar vägledning och påverkar rättsutvecklingen inom EU/ EES

Sammanfattande analys över målpuppfyllnad

Sammanfattningsvis kan vi, när det gäller det vägledande och stödjande uppdraget, konstatera att vi har uppnått målet om en aktiv medverkan och att ett stort antal riktlinjer och andra dokument har beretts och antagits inom EDPB, till stöd och vägledning för enskilda och verksamheter. Vi har också varit rapportör och aktivt verkat i framdriften i centrala riktlinjer på området. Vi har därigenom uppfyllt målet om att skapa vägledning och påverka rättsutvecklingen inom EU/EES väl. Vi har också genom utvecklingen av en gemensam riktlinje för det interna arbetet inom styrelsen samt genom att ta initiativ till ett förändrat arbetssätt för gränsöverskridande klagomål också påbörjat en omställning av hittillsvarande hantering, och därigenom i detta avseende aktivt verkat för en harmoniserad tillämpning.

Övriga arbetsuppgifter enligt dataskyddsreformen

Utöver det utåtriktade arbetet och arbetet med klagomål och tillsyn har IMY genom dataskyddsreformen en rad andra skyldigheter och arbetsuppgifter. Arbetsuppgifterna kan delas in i två grupper av olika karaktär. Dels rör det sig om ärenden med stora volymer i inflödet, men där handläggningen är förhållandevis enkel och på sikt kommer att kunna effektiviseras med utvecklade digitala stöd och automatisering. Hit hör till exempel uppdragen att ta emot anmälningar om vem som är dataskyddsombud i olika verksamheter och att hantera anmälningar om personuppgiftsincidenter, i den mån dessa inte föranleder att tillsyn inleds.

Den andra gruppen handlar om ärenden som hittills inte varit så många till antalet, men där varje ärende kräver ett omfattande utredningsarbete och ofta internationell samverkan. Hit hör till exempel uppdragen att godkänna bindande företagsbestämmelser (BCR) och att hantera förhandssamråd.

29. Det internationella dataskyddsmötet benämndes tidigare The International Conference of data Protection and Privacy Commissioners (ICDPPC).

Dataskyddsbud ska anmälas till IMY

Mål för anmälning av dataskyddsbud

Ärenden om dataskyddsbud hanteras inom en vecka

Verksamheter som behandlar personuppgifter är i vissa fall skyldiga att utse ett dataskyddsbud och att anmäla till oss vem som utsetts och ange kontaktuppgifter till ombudet. Under 2020 fick vi in 2 046 sådana anmälningar, vilket var en minskning med drygt 10 procent jämfört med 2019. Merparten var ändringsanmälningar, det vill säga att företag eller andra verksamheter utsett ett nytt dataskyddsbud eller anmälde nya kontaktuppgifter.

Tabell nr 14. Statistik anmälda DSO

	2020	2019	2018
Antal inkomna ny- eller ändringsanmälningar om dataskyddsbud	2 046	2 327	7 620

Dataskyddsbuden har en nyckelroll i arbetet med att höja integritets- och dataskyddet i personuppgiftsansvariga verksamheter. Ju bättre vi förstår dataskyddsbudens behov och situation, desto bättre stöd kan vi ge dem i deras arbete.

Under 2019 och 2020 har det kvalitetsutvecklingsprojekt som bedrivits också omfattat arbetet med dataskyddsbud. Arbetet har under 2020 bedrivits utifrån de ambitioner och mål som beslutades 2019. Det fortsatta utvecklingsarbetet har under året fokuserat på att förbättra stödet till dataskyddsbuden bland annat genom ett välkomstbrev. Myndigheten har också tagit fram och utvecklat rutiner för att skicka nyhetsbrev till ombuden. Utskick av dessa avvaktar ytterligare tekniska kontroller och kommer att påbörjas under 2021. Myndighetens dataskyddskonferens i december hölls digitalt, vilket medförde att fler ombud hade möjlighet att delta.

IMY:s bedömning av arbetet med anmälning av dataskyddsbud

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

Ärenden om DSO hanteras inom en vecka

Utfall: 98 % av anmälningarna hanteras inom 7 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Myndigheten bedömer att målet är tillfredställande uppnått.

Personuppgiftsincidenter ska anmälas till IMY

Mål för anmälning av personuppgiftsincidenter

Ärenden om personuppgiftsincidenter avslutas inom 30 dagar.

Enligt dataskyddsförordningen och brottsdatalagen ska personuppgiftsincidenter i vissa fall anmälas till myndigheten. En personuppgiftsincident innebär till exempel att uppgifter om en eller flera registrerade personer har kommit i orätta händer, blivit förstörda eller gått förlorade på annat sätt. Det kan handla om allt ifrån att datorer förlorats eller stulits, känsliga personuppgifter har skickats till fel mottagare eller att stora mängder personuppgifter läckt genom ett angrepp utifrån. Om en incident inträffat där det inte är osannolikt att de registrerade utsätts för risker är den berörda verksamheten skyldiga att anmäla incidenten till oss inom 72 timmar. Riskerna för den enskilde kan röra till exempel diskriminering, identitetsstöld, bedrägeri, ekonomisk förlust eller skadlig ryktesspridning.

Under 2020 anmälde drygt 4 550 personuppgiftsincidenter till IMY, varav knappt 50 rörde brottsdatalagen. I genomsnitt under året anmälde 87 incidenter per vecka, vilket är något lägre än de 90 incidenter som i genomsnitt anmälde per vecka under 2019. Det totala inflödet har dock inte ändrats i någon större utsträckning jämfört med föregående år.

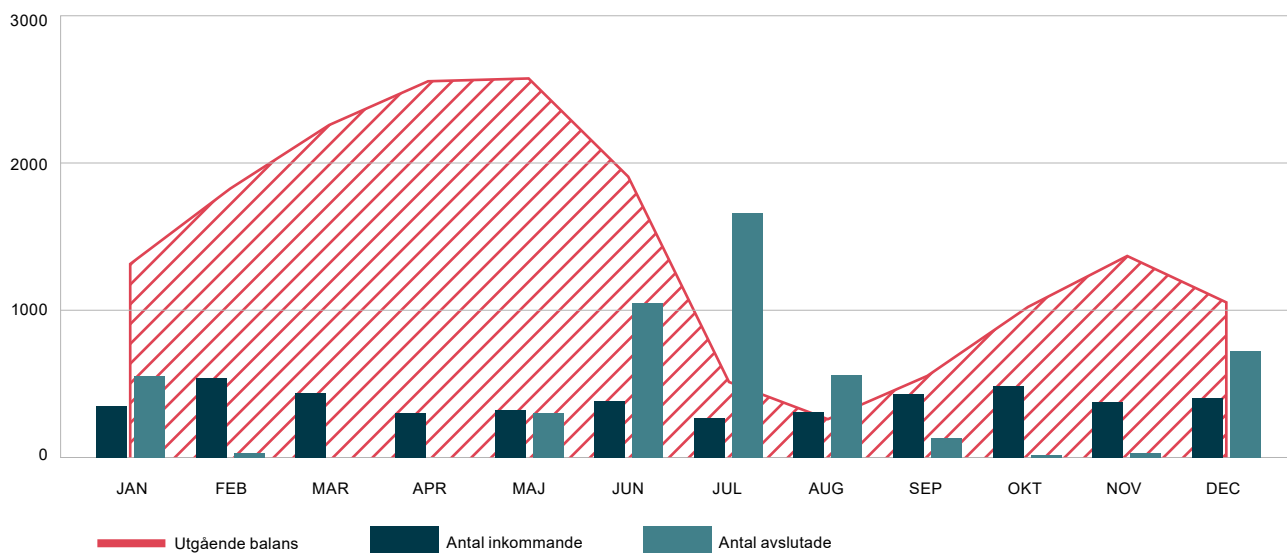

Diagram 8. Personuppgiftsincidenter, inkommande och avslutade ärenden samt utgående ärendebalans

Under årets första elva veckor var det genomsnittliga inflödet 106 anmälningar per vecka vilket är märkbart högre än 2019 års genomsnittliga nivå. I slutet av mars skedde däremot en tydlig minskning av inflödet. Från slutet av mars fram till och med augusti 2020 var det genomsnittliga inflödet knappt 76 anmälningar per vecka. Efter sommaren ökade inflödet igen och från september 2020 fram till mitten av december 2020 har det genomsnittliga inflödet åter varit 106 incidenter per vecka. Den tillfälliga minskningen är sannolikt är en konsekvens av coronapandemin. Mot bakgrund av höstens inflöde finns det anledning att anta att det totala inflödet kommer att öka under det kommande året.

När en anmälan om en personuppgiftsincident registrerats hos oss görs en bedömning av incidenten och ställning tas till om anmälan behöver eller kommer att kompletteras. I bedömningen granskar vi hur allvarlig incidenten är, till exempel hur många registrerade som berörs och om incidenten rör känsliga personuppgifter. Vi bedömer också hur incidenten har hanterats. Den stora majoriteten av anmälningarna har under året, liksom tidigare år, bedömts vara mindre allvarliga. För flertalet av övriga anmälda personuppgiftsincidenter har vi gjort bedömningen att incidenterna har hanterats på ett tillfredsställande sätt. Samtidigt är vår fortsatta bedömning att det i Sverige fortfarande finns ett stort mörkertal i form av anmälningspliktiga incidenter som inte anmäls.

Precis som för klagomålen utgör informationen i de anmälda personuppgiftsincidenterna ett viktigt underlag när vi i vår tillsynsplan identifierar riskområden som tillsynen bör inriktas mot. Om en incident bedöms som särskilt allvarlig eller tyder på mer systematiska brister kan vi inleda tillsyn. Under 2020 har tre tillsynsärenden inletts baserat på anmälda personuppgiftsincidenter vilket är något färre än föregående år.

Vår handläggning av personuppgiftsincidenter är sedan mars 2020 digital i och med lanseringen av myndighetens e-tjänst för anmälningar av personuppgiftsincidenter. E-tjänsten gäller för de incidenter som anmäls enligt dataskyddsförordningen. Digitaliseringen har underlättat myndighetens administration av anmälningarna, men främst också hanteringen för de anmälande organisationerna.

Det stora inflödet av anmälningar innebär att de som anmält en incident ibland har behövt vänta länge på besked om att ärendet avslutats. Stora balanser har varit en utmaning sedan anmälningsplikten infördes. Under året har därför resurser prioriterats till att korta handläggningstiden och minska balansen. Vid årsskiftet var, med några få undantag, samtliga pågående ärenden yngre än två månader. Vid utgången av 2020 hade myndigheten också minskat balansen från drygt 1 500 till drygt 1 000 ärenden.

En viktig del av vårt arbete med personuppgiftsincidenter är att ta fram information som kan ge vägledning till företag, myndigheter och organisationer. Intresset för vilken typ av incidenter som anmälts och av vem har sedan anmälningsskyldigheten infördes varit stort. Under 2020 rörde två av myndighetens inflödesrapporter personuppgiftsincidenter, en årsrapport för 2019 och en temarapport.³⁰

Årsrapporten beskriver bl.a. vilken typ av incidenter som anmälts och fördelningen mellan olika branscher. Genom att sprida kunskap om varför personuppgiftsincidenter inträffar, var riskerna är störst och vilka förebyggande åtgärder som kan vidtas kan vi bidra till att förebygga ytterligare incidenter eller minska de negativa konsekvenserna av framtida incidenter.

Temarapporten fokuserar på de anmälda incidenter som orsakats av antagonistiska angrepp och beskriver bland annat inom vilka branscher denna typ av incident är vanligast utifrån myndighetens statistik samt vilka typer av antagonistiska angrepp som förekommer i anmälningarna.

Inom ramen för EU-samarbetet har vi under 2020 också deltagit i arbetet med en fördjupad vägledning kring personuppgiftsincidenter. Vägledningen färdigställs i inledningen av 2021 och ger mer konkret stöd till verksamheter i arbetet med att bedöma risken för de registrerade i samband med en incident.

Myndighetens kvalitetsutvecklingsprojekt har även omfattat arbetet med personuppgiftsincidenter. Arbetet har under 2020 främst fokuserat på att effektivisera och anpassa handläggningen efter det nya digitala formatet. Bland annat har handläggningen av ärendegruppen flyttats till en av myndighetens operativa enheter.

Tabell nr 15. Statistik personuppgiftsincidenter

	2020	2019	2018
Antal anmälda personuppgiftsincidenter enligt GDPR	4 542	4 702	2 258
Antal inkomna personuppgiftsincidenter enligt BdL	48	55	4

Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden om personuppgiftsincidenter har minskat väsentligt, från 188 till 116 dagar.

Tabell nr 16. Genomsnittlig handläggningstid, dagar, samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Personuppgiftsincidenter	116	188	85	464

MY:s bedömning av arbetet med personuppgiftsincidenter

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

80 % av ärendena avslutas inom 30 dagar
 Utfall: 6 % avslutades inom 30 dagar
 Max 20 % av balansen är äldre än 30 dagar
 Utfall: 74 % av ärenden i balans är äldre än 30 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

De flesta ärendena har under 2020 inte avslutats inom 30 dagar och balansåldern överstiger målet väsentligt. Digitaliseringen av ärendegruppen har effektiviserat handläggningen men detta har inte varit tillräckligt för att uppnå målen. Framför allt behöver äldre ärenden hanteras och avslutas manuellt på plats vilket har försvårats av pandemin. Under året har vi dock genom riktade insatser avslutat en stor andel av de äldre ärendena, vilket lett till en lägre ärendebalans än vid årets ingång.

Laglighetskontroller - IMY kontrollerar att brottsbekämpande myndigheter behandlar personuppgifter i enlighet med brottsdatalogen

Mål för uppdraget att genomföra laglighetskontroller

Laglighetskontroller avslutas inom sex månader

IMY kan genomföra tillsyn vid brottsbekämpande myndigheter precis som i övriga delar av samhället. Ett annat sätt att granska att de brottsbekämpande myndigheterna behandlar personuppgifter om enskilda i enlighet med brottsdatalogen är via så kallade laglighetskontroller.

30. Datainspektionens rapport 2020:2 *Anmälda personuppgiftsincidenter 2019*. Datainspektionens rapport 2020:3 *Personuppgiftsincidenter som beror på antagonistiska angrepp 2019*.

Enskilda som begärt ett registerutdrag från en brottsbekämpande myndighet och till exempel fått beskedet att de inte kan få ut någon information, kan vända sig till oss och begära en laglighetskontroll. Enskilda behöver komma in med vissa uppgifter för att vi ska ha en skyldighet att genomföra en laglighetskontroll, till exempel behöver den enskilde först ha vänt sig till den brottsbekämpande myndigheten med en begäran om ett registerutdrag. Om begäran om laglighetskontroll är ofullständig kan vi komma att avsluta ärendet utan att göra någon kontroll.

Under 2020 har vi fortsatt bygga upp arbetssätt, kompetens och rutiner för att utföra laglighetskontroller, både internt och i samverkan med brottsbekämpande myndigheter. En grundläggande förutsättning för att kunna utföra uppdraget på ett professionellt och rättssäkert sätt är att vi har god kunskap om de olika it-system som finns hos de brottsbekämpande myndigheterna, vad de innehåller för typ av uppgifter och hur de används. Under året har vi haft kontakt med vissa brottsbekämpande myndigheter för att öka vår förståelse för deras verksamhetsstöd och arbetssätt.

Vi genomför vanligen laglighetskontroller på plats hos de brottsbekämpande myndigheterna, vilket har försvärats av den rådande pandemin.

Tabell nr 17. Statistik laglighetskontroller

	2020	2019	2018
Antal inkomna begäran om laglighetskontroll	16	17	10
Antal avslutade begäran om laglighetskontroll	18	18	0

Vi har under 2020 hanterat fler ärenden än de som kommit in under året. Merparten av de ärenden om laglighetskontroll som har avslutats under året har avslutats utan att någon kontroll har gjorts. Ett antal kontroller har behövt ställas in och planeras istället för framtiden. Det har också fått konsekvenser för den genomsnittliga handläggningstiden som har ökat väsentligt, från 53 dagar till 303 dagar.

Tabell nr 18. Genomsnittlig handläggningstid, dagar

	2020	2019	2018
Laglighetskontroller	303	53	72

IMY:s bedömning av arbetet med laglighetskontroller

Resultatindikatorer och målpuppfyllnad

Laglighetskontroller avslutas inom 6 månader.
Utfall: 72 % av ärendena avslutas inom 180 dagar

Sammanfattande analys över målpuppfyllnad

På grund av den rådande pandemin har handläggningen försvärats, vilket har lett till väsentligt ökade handläggningstider. Enskildas rättigheter har genom uteblivna kontroller inte kunnat tillgodoses. Målet har därför inte kunnat uppfyllas under året.

Konsekvensbedömningar och förhandssamråd

Mål för beslut att godkänna

konsekvensbedömningar och förhandssamråd

Förhandssamråd enligt GDPR avslutas inom 8 veckor, komplexa ärenden inom 14 veckor
Förhandssamråd enligt BdL avslutas inom 6 veckor, komplexa ärenden inom 12 veckor

Om en behandling av personuppgifter sannolikt leder till hög risk för de registrerades fri- och rättigheter måste den ansvariga verksamheten enligt dataskyddsförordningen göra en konsekvensbedömning. Eftersom kravet på konsekvensbedömning gäller om risken för de enskilda är hög, är första steget att göra en riskanalys.

För att underlätta för företag, myndigheter och andra organisationer att veta i vilka situationer det krävs en konsekvensbedömning publicerade vi under 2019 en förteckning, som har godkänts av EDPB, med kriterier för när en konsekvensbedömning ska göras. Trots detta vittnar många företag och myndigheter om att det är svårt att veta när och hur en konsekvensbedömning ska göras.

Om en verksamhet genomför en konsekvensbedömning och kommer fram till att det inte går att begränsa risken för de enskilda genom åtgärder som är rimliga utifrån tillgänglig teknik och kostnader så att risken inte längre är hög, är verksamheten skyldig att begära ett förhandssamråd med oss innan behandlingen påbörjas.

För brottsbekämpande myndigheter är kraven på konsekvensbedömning och förhandssamråd mer omfattande. Enligt brottsdatalogen krävs en konsekvensbedömning varje gång en brottsbekämpande myndighet påbörjar en ny typ av personuppgiftsbehandling som kan antas medföra särskild risk för integritetsintrång. Om konsekvensbedömningen visar att det finns särskilda integritetsrisker med behandlingen ska myndigheten begära ett förhandssamråd hos oss innan behandlingen påbörjas.

Sammanlagt har det under 2020 kommit in 16 förhandssamråd och 18 har avslutats. 13 av de avslutade ärendena rörde dataskyddsförordningen. Av de avslutade ärendena har vi lämnat yttranden med råd till de personuppgiftsansvariga i hälften, varav fem ärenden rörde brottsdatalogen och fyra dataskyddsförordningen.

Flera av de förhandssamråd som myndigheten har hanterat under året har rört användning av kamerateknik och biometri. Ett exempel är ett förhandssamråd rörande användning av ny programvara för ansiktsgenkänning som skulle samköras mot annat register. Ett annat ärende rörde planerad användning av bildanalysverktyg vid utredning av brott.

Vi har generellt i ärendena om förhandssamråd bedömt att det funnits ett berättigat intresse av att behandla uppgifterna, men har lämnat ett antal råd. De har bland annat rört behovet att beakta den grundläggande principen om uppgiftsminimering, behovet av att säkerställa tillräckliga tekniska och organisatoriska åtgärder och att överväga om syftet med behandlingen i vissa fall skulle kunna uppnås på ett annat sätt, med mindre integritetsintrång, än med stöd av den tänkta metoden. Råden har också omfattat att vidta ytterligare åtgärder för att begränsa intrånget i den enskildes personliga integritet.

Vidare har myndigheten lämnat it-säkerhetsmässiga råd om exempelvis åtkomstskydd, loggning och logguppföljning samt rutiner för behörighetstilldelning. Råden har också omfattat lagring och gallring samt rutiner för registervård. IMY har slutligen också lämnat råd rörande nödvändigheten av att tillgodose de registrerades rättigheter – rätt till information och rätt till rättelse med mera. Betydelsen av att tydligt informera om att behandling sker och om enskildas möjligheter att invända mot den framhölls särskilt i ett ärende rörande besökares rörelsemönster i butik.

Ett förhandssamråd har också omfattat användning av ett verktyg för att följa beteendemönster via dator, särskilt en funktion för ansiktsgenkänning i samband med examination på distans, i syfte att säkerställa studenters identitet. Då det bedömdes saknas lagstöd för en sådan behandling lämnade vi råd om att undersöka mindre integritetskänsliga metoder för att identifiera studenterna och att säkerställa att den lösning som väljs inte innebär ett betydande intrång i den personliga integriteten.

I samband med inspelning av telefonintervjuer i kvalitets- och uppföljningssyfte hos en myndighet har vi under året lämnat råd som handlar om att säkerställa att det finns rättslig grund för behandlingen och att principen om uppgiftsminimering beaktas genom att inte samla in fler uppgifter än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet. Även i detta sammanhang har råd lämnats om tydlig information, radering, samt åtkomstkontroll och behörighetsstyrning.

Myndigheten kan konstatera att det i vissa fall finns missuppfattningar om när ett förhandssamråd kan begäras. I de ärenden som kommit in från företag och myndigheter utanför rättsväsendet har till exempel kraven på konsekvensbedömning ofta inte varit uppfyllda, varför vi avslutat ärendet genom att meddela verksamheten att de först måste göra en konsekvensbedömning.

Tabell nr 19. Statistik förhandssamråd

	2020	2019	2018
Antal inkomna begäran om förhandssamråd utifrån GDPR	14	7	8
Antal avslutade förhandssamråd utifrån GDPR	13	7	4
Antal inkomna begäran om förhandssamråd utifrån BdL	2	4	2
Antal avslutade förhandssamråd utifrån BdL	5	3	1

Den genomsnittliga handläggningstiden för hantering av förhandssamråd har under året minskat väsentligt, från 125 till 74 dagar.

Tabell nr 20. Genomsnittlig handläggningstid, dagar

	2020	2019	2018
Förhandssamråd	74	125	64

Hanteringen av förhandssamråd är omgärdad av skarpa tidsfrister både enligt dataskyddsförordningen och brottsdatalogen. Vi har avgivit yttranden inom föreskrivna tidsfrister utom i ett fall enligt GDPR.

IMY:s bedömning av arbetet med förhandssamråd

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

Förhandssamråd enligt GDPR avslutas inom 8 veckor, komplexa ärenden inom 14 veckor
Förhandssamråd enligt BdL avslutas inom 6 veckor, komplexa ärenden inom 12 veckor
Utfall: Av 13 ärenden har 12 avslutats inom fristen.

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

IMY har lämnat yttrande inom föreskrivna tidsfrister i samtliga förhandssamråd utom ett enligt GDPR. Balanserna har inte ökat och handläggningstiderna har minskat väsentligt jämfört med 2019. Myndigheten bedömer att måluppfyllelsen är tillfredsställande.

Uppförandekoder och certifiering

En uppförandekod är enligt dataskyddsförordningen en uppsättning riktlinjer som syftar till att bidra till att de företag eller organisationer som har anslutit sig till koden tillämpar dataskyddsreglerna korrekt. Branschorganisationer och intresseorganisationer kan ta fram uppförandekoder, till exempel för att fastställa tillvägagångssätt för en viss sorts personuppgiftsbehandling som är vanlig i en specifik bransch. Innan en uppförandekod kan användas måste den godkännas av IMY. Ett av kraven är att det ska finnas ett självständigt övervakningsorgan över uppförandekoden. Kriterier för ackreditering av övervakningsorgan utarbetas av tillsynsmyndigheterna i respektive medlemsland och är giltiga efter godkännande av EDPB.

Sedan 2018 har sex ansökningar om uppförandekoder kommit in till oss, varav en under 2020. Under året har fyra ärenden avgjorts; en ansökan om godkännande har avslagits då den saknade vissa grundläggande delar och tre ansökningar har avskrivits efter att ha återkallats av sökandena. De krav som dataskyddsförordningen ställer upp när det gäller ansökningar om godkännande av uppförandekoder upplevs som svåra att uppfylla, inte minst kravet på ett självständigt övervakningsorgan.

Tabell nr 21. Statistik uppförandekoder

	2020	2019	2018
Antal inkomna uppförandekoder	1	2	3
Antal avslutade ärenden om uppförandekoder	4	0	0

Enligt dataskyddsförordningen är det också möjligt för verksamheter att certifiera sig hos ackrediterade certifieringsorgan som ett sätt för personuppgiftsansvariga eller biträden att visa att de behandlar personuppgifter enligt förordningen.

I Sverige beslutar det nationella ackrediteringsorganet Swedac vem som får utfärda sådana certifieringar. Dock ska även för certifiering kriterier för ackreditering tas fram av tillsynsmyndigheterna i respektive medlemsland, som ska godkännas av EDPB.

Arbetet med att ta fram kriterier har gått långsamt för IMY, vilket delvis förklaras av att det hittills varit frågan om få ärenden. Flera medlemsländer har dock under 2020 fått kriterier för ackreditering av övervakningsorgan för uppförandekoder och kriterier för ackreditering av certifieringsorgan godkända i EDPB. Myndigheten har följt detta arbete noga och under året bedrivit ett internt utvecklingsarbete som lagt en grund för det arbete som behöver ske under 2021 med att ta fram dels kriterier för ackreditering av övervakningsorgan för uppförandekoder, dels kriterier för ackreditering av certifieringsorgan. Under 2020 har vi som ett led i det arbetet etablerat samverkan med Swedac i syfte att klargöra respektive myndighets ansvar på detta område.

Vi har under 2020 också medverkat i framtagandet i EDPB av ett dokument rörande proceduren för godkännande av kriterier för en EU-övergripande certifiering, "a European Data Protection Seal", som antogs under inledningen av 2020.

Tillstånd att föra över personuppgifter till ett land utanför EU

Mål för beslut att godkänna bindande företagsbestämmelser (BCR)

BCR där IMY är ansvarig tillsynsmyndighet avslutas inom 12 månader

Genom dataskyddsförordningen har alla EU:s medlemsstater samma skydd för personuppgifter och personlig integritet. Därför kan personuppgifter föras över fritt inom detta område utan begränsningar. Utanför EU däremot finns inga generella regler som garanterar motsvarande skyddsnivå. Dataskyddsförordningen innehåller därför bestämmelser om under vilka förutsättningar det är tillåtet att föra över personuppgifter till länder utanför EU, så kallad tredjelandsöverföring. Personuppgifter får till exempel överföras till ett land utanför EU om verksamheten omges av tillräckliga och lämpliga skyddsåtgärder. Förordningen innehåller ett antal olika instrument som möjliggör tredjelandsöverföringar.

Bindande företagsbestämmelser ett central instrument för multinationella koncerner

För multinationella koncerner med bolag både inom och utanför EU är tredjelandsöverföringar ofta nödvändiga för att de ska kunna driva en effektiv verksamhet. De har därför möjlighet att upprätta bindande företagsbestämmelser (BCR) där de reglerar hur behandling av personuppgifter får ske inom koncernen och beskriver de skyddsåtgärder som vidtagits.

Bindande företagsbestämmelser måste godkännas av oss eller någon annan dataskyddsmyndighet i EU. Det är frågan om en omfattande process. Först behöver fastställas vilken dataskyddsmyndighet som är ansvarig för ärendet. Det är det land där koncernen har sitt huvudsakliga verksamhetsställe. För att uppnå enhetlighet och likvärdig kvalitet inom EU involveras en eller flera andra dataskyddsmyndigheter som medgranskare i varje ärende. Innan bindande företagsbestämmelser kan godkännas får samtliga andra dataskyddsmyndigheter inkomma med synpunkter. Det slutliga utkastet bereds i en undergrupp och slutligen yttrar sig EDPB innan den ansvariga dataskyddsmyndigheten fattar beslut.

Arbetet med att godkänna bindande företagsbestämmelser har fram till 2020 gått långsamt. Det är fråga om komplexa ärendetyper och bedömningar av om tillräcklig skyddsnivå upprätthålls för personuppgifterna. Av uppgifter från den nederländska dataskyddsmyndigheten framgår att den genomsnittliga handläggningstiden inom EU för ärenden som rör bindande företagsbestämmelser är cirka tre år.

Av de nio ärenden som EDPB yttrande sig över under 2020 var IMY ansvarig för ett. Handläggningstiden för det ärendet var cirka två år och två månader. Ytterligare ett ärende där vi är ansvarig myndighet är i slutskedet och lämnades i slutet av 2020 över till EDPB för yttrande.

Arbete pågår löpande med ett stort antal ärenden. Av de totalt 85 ärenden om bindande företagsbestämmelser som inkom till IMY under 2020 är vi ansvarig myndighet i två ärenden och medgranskare i ett ärende. Övriga ärenden är sådana där vi getts tillfälle att lämna synpunkter på ärenden som andra dataskyddsmyndigheter är ansvariga för. Vi bidrar i dessa också genom beredningsprocessen inom EDPB.

Handläggningstiden för det ärende som vi var ansvarig myndighet för var drygt två år. Under året har vi totalt avslutat 103 ärenden om bindande företagsbestämmelser där vi varit medgranskare eller har lämnat synpunkter. Den genomsnittliga handläggningstiden för samtliga ärenden om bindande företagsbestämmelser under 2020 var 116 dagar.³¹

31. Antalet inkomna ärenden avser olika kategorier av ärenden men diarieförs i samma ärendegrupp. Det rör dels ärenden där IMY är ansvarig myndighet, dels ärenden där IMY är medgranskande myndighet men även ärenden där IMY getts tillfälle att kommentera ärenden som andra dataskyddsmyndigheter är ansvariga för.

Tillstånd att överföra personuppgifter till tredje land

Även utan bindande företagsbestämmelser kan verksamheter under vissa omständigheter få särskilt tillstånd att överföra personuppgifter till ett land utanför EU. Även sådana ansökningar om tillstånd kräver att vi innan beslut inhämtar yttrande från EDPB. Ingen ansökan om tillstånd att överföra personuppgifter till tredje land inkom under 2020.

Tabell nr 22. Statistik BCR och tillstånd tredjelandsöverföring

	2020	2019	2018
Antal inkomna ärenden om bindande företagsbestämmelser (BCR)	85	84	26
Antal avslutade ärenden om bindande företagsbestämmelser (BCR)	103	76	17
Antal inkomna ansökningar om tillstånd för tredjelandsöverföring	0	1	1
Antal avslutade ansökningar om tillstånd för tredjelandsöverföring	0	1	0

Tabell nr 23. Genomsnittlig handläggningstid, dagar

	2020	2019	2018
Bindande företagsbestämmelser (BCR) totalt	116	37	14

IMY:s bedömning av arbetet med bindande företagsbestämmelser

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

BCR där IMY är ansvarig tillsynsmyndighet avslutas inom 12 månader
Utfall: Ett ärende där IMY är ansvarig avslutades efter drygt 24 månader

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

IMY:s handläggning av ärenden som rör bindande företagsbestämmelser följer en EU-gemensam rutin som innefattar många handläggningssteg och myndigheten är beroende av samarbete med andra dataskyddsmyndigheter. Detta medför att handläggningstiderna är svåra att påverka för myndigheten. De bindande företagsbestämmelser som IMY fattat beslut om eller har lämnat över till EDPB för yttrande under 2020 håller sig under den genomsnittliga handläggningstiden inom EU, men uppfyller inte IMY:s interna mål. Målet är satt med en ambition från myndighetens sida att under 2021 ta initiativ till en effektivare handläggning inom EU i syfte att korta ner handläggningstiderna för denna ärendegrupp.

Tillstånd att behandla personuppgifter om lagöverträdelse

Mål för tillstånd att behandla lagöverträdelse

Tillstånd till behandling avgörs inom 180 dagar

Personuppgifter som rör lagöverträdelse, till exempel att en person har begått ett brott eller blivit dömd i domstol, är inte känsliga personuppgifter i dataskyddsförordningens mening men de har ändå ett starkt skydd. Huvudregeln är att enbart myndigheter får behandla personuppgifter om lagöverträdelse.

I en nationell förordning med kompletterande bestämmelser till dataskyddsförordningen har regeringen infört generella bestämmelser som tillåter andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelse efter tillstånd. Regeringen har bemyndigat IMY att besluta om tillstånd och utfärda generella föreskrifter. Vi har tidigare tagit fram en föreskrift som, vid sidan av regeringens föreskrifter, beskriver ytterligare typiska situationer där uppgifter om lagöverträdelse får behandlas.

Totalt inkom 62 ansökningar om tillstånd att behandla personuppgifter om lagöverträdelse under 2020. Av dessa rörde en stor del företag inom finansiell verksamhet som har behov av att kontrollera sina kunder mot olika sanktionslistor i syfte att efterkomma vissa krav inom den finansiella sektorn såsom lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Under 2020 meddelade vi 23 tillstånd att behandla personuppgifter om lagöverträdelse. Detta är en minskning i antal jämfört med 2019 då myndigheten meddelade likalydande beslut till ett stort antal företag som inkommit med en gemensam ansökan. Utöver handläggning av nya ansökningar har vi under 2020 hanterat ett antal domstolsprocesser i överklagade ärenden som rört ansökningar om tillstånd att behandla personuppgifter om lagöverträdelse.

Tabell nr 24. Statistik tillstånd uppgiftsbehandling lagöverträdelse

	2020	2019	2018
Antal inkomna ansökningar om tillstånd att behandla uppgifter om lagöverträdelse	62	21	139
Antal avslutade ansökningar om tillstånd att behandla uppgifter om lagöverträdelse	23	157	1

Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden har minskat och mer än halverades under året. Det finns dock ett antal äldre ärenden kvar i balansen som kommer påverka handläggningstiden för avslutade ärenden framöver. Det är fråga om komplicerade ärenden där ansökningarna krävt upprepade kompletteringar. I ett av ärendena har sökanden dessutom beviljats ett långt anstånd.

Tabell nr 25. Genomsnittlig handläggningstid, dagar

	2020	2019	2018
Lagöverträdelse	152	382	135

IMY:s bedömning av arbetet med tillstånd att behandla personuppgifter om lagöverträdelse

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

Tillstånd till behandling avgörs inom 180 dagar
Utfall: 91 % avslutades inom 180 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Av de ärenden som IMY fattat beslut i under 2020 har majoriteten handlagts inom målet 180 dagar. Den genomsnittliga handläggningstiden har mer än halverats. Vi har dock ett mindre antal pågående tillståndsärenden med lång handläggningstid. IMY bedömer därför att måluppfyllnelsen för året i stort är tillfredsställande.

Uppdrag inom kamerabevakningsområdet

IMY:s mål för uppdrag inom kamerabevakningsområdet

Kamerabevakning bidrar till ökad trygghet hos medborgarna och används på ett integritetsvänligt och transparent sätt.

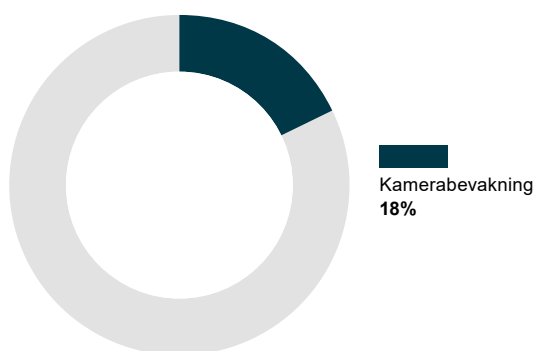

Diagram 9. Kamerabevakningsområdets andel av myndighetens resurs

Inom kamerabevakningsområdet har vi de två huvudsakliga uppgifterna att meddela tillstånd till kamerabevakning respektive tillsyn. Utöver dessa huvudområden hanterar vi frågor och klagomål och arbetar för att sprida information och ge vägledning om kamerabevakning till verksamheter och allmänheten.

Kamerabevakning omfattas av reglerna i dataskyddsförordningen samt av den kompletterande kamerabevakningslagen. Om bevakningen bedrivs av någon av de brottsbekämpande myndigheterna kan bevakningen istället omfattas av kamerabevakningslagen och brottsdatalagen samt respektive brottsbekämpande myndighets specifika registerförfattning. Majoriteten av kamerabevakningsärendena omfattas dock av dataskyddsförordningen. Därför ingår kamerabevakningsärenden i statistiken rörande dataskyddsförordningen. För att underlätta överblicken av vårt uppdrag på kamerabevakningsområdet redovisas de även separat i detta avsnitt.

Då kameraverksamheten tidigare har varit kraftigt underfinansierad var handläggningstiden för tillståndsärenden vid inledningen av 2020 längre än önskvärt och antalet inkommande tillståndsärenden väsentligt högre än antalet tillståndsärenden som avslutades. Tyngdpunkten för vårt arbete på området har under 2020 därför varit tillståndsgivningen, att korta handläggningstiderna och minska balanserna. Genom tillfälliga extra anslag under 2020 har en avarbetningsgrupp kunnat rekryteras för att minska handläggningstiderna. Denna extra resurs har inneburit att vi kan lämna 2020 med betydligt bättre utgångspunkt för tillstånd till kamerabevakning än tidigare.

Vägledning och stöd inom kamerabevakning

Mål för frågor om kamerabevakning

Svar inom tio dagar för ett upplysningsärende respektive 60 dagar för en kvalificerade ärenden

Om den som kamerabevakar fångar en identifierbar person eller någon annan personuppgift i bild omfattas bevakningen normalt av reglerna i dataskyddsförordningen. Om bevakningen utgör personbevakning blir även reglerna i kamerabevakningslagen tillämpliga. Om platsen som bevakas är en plats dit allmänheten har tillträde krävs som huvudregel tillstånd från IMY om den som ansvarar för bevakningen är en myndighet. Tillstånd behövs också av verksamheter som kamerabevakar vid utförande av en uppgift av allmänt intresse. Kamerabevakning är normalt sett en integritetskänslig behandling. Att flera regelverk ska tillämpas på behandlingen gör att det finns ett stort behov av vägledning för att avgöra vad som är en tillåten kamerabevakning och vad som inte är det.

Att många har frågor om kamerabevakning märks också i inflödet till oss. Under 2020 inkom 1 161 frågor om kamerabevakning. Kameraområdet är ett av de få områden där inflödet har ökat under året. Totalt rörde 22 procent av samtliga skriftliga frågor i vår upplysningstjänst kamerabevakning. Därtill ska läggas ett stort antal frågor per telefon som har gällt området.

Många frågor har liksom tidigare år handlat om privatpersoners kamerabevakning och det så kallade privatundantaget, som innebär att bevakning som endast omfattar det egna hemmet och den egna tomten inte omfattas av vare sig dataskyddsförordningen eller kamerabevakningslagen. Andra frågor har rört tillståndsplikten, lagringstid för materialet samt behörighetsbegränsning till filmmaterialet.

Under året fick vi dessutom in 74 mer kvalificerade frågor som handlade om kamerabevakning. Dessa rörde till exempel vilken information som ska lämnas vid kamerabevakning, gränsdragningsfrågor gällande tillståndskravet samt kamerabevakning som teknik i välfärden. Andelen som kategoriseras som kvalificerade frågor har dock minskat jämfört med 2019, vilket kan bero på att ställningstaganden och klargöranden, t.ex. genom tillsyn och domstolspraxis, har gjort att en större andel frågor har kunnat besvaras på ett enklare sätt, bl.a. i upplysningen eller genom vår webbplats.

I början av året fastställdes den EU-riktlinje gällande kamerabevakning som vi varit rapportörer för och inom EDPB arbetat med sedan 2018. Den innebär bland annat ökade krav på information som ska lämnas vid kamerabevakning vilket föranledde oss att göra en informationssatsning genom riktade mejlutskick till stora aktörer inom kamerabevakning och genom inlägg på våra sociala medier.

För att göra det lättare att ta del av information och vägledning om kamerabevakning har vi strukturerat om och löpande utökat informationen om kamerabevakning på vår webbplats.

Tabell nr 26. Frågor avseende kamerabevakning

	2020	2019	2018
Antal upplysningsfrågor om kamera	1 161	1 069	403
Antal kvalificerade frågor om kamerabevakning	74	161	220

Den genomsnittliga handläggningstiden för frågor var 11 dagar, vilket var en kraftig minskning och med än en halvering av tiden jämfört med 2019.

Tabell nr 27. Genomsnittlig handläggningstid, dagar, samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Frågor om kamera-bevakning*, **	11	29	25	1 148

*Avser frågor i upplysningstjänsten och kvalificerade frågor

**Den som vill använda kamerabevakning är normalt skyldig att följa reglerna i dataskyddsförordningen. De frågor som redovisas i tabellen ovan ingår därför även i den totala siffran på frågor om dataskyddsförordningen, se tabell nr 1 och 2.

Våra medarbetare som är specialister på kamerabevakning har under året gjort ett antal intervjuer och andra mediaframträdanden i aktuella frågor. På grund av coronapandemin har antalet föreläsningar och utbildningar varit färre än vanligt. Vissa informationsinsatser har dock skett digitalt under året. Vi har bland annat träffat branschorganisationer inom kollektivtrafiken med anledning av de lagändringar som trätt i kraft under året.

IMY:s bedömning av årets resultat för frågor om kamerabevakning

Resultatindikatorer och måluppfyllnad (exempel)

Upplysningen: 95 % av frågorna besvaras inom 10 dagar.

Utfall: 61 % av frågorna avslutas inom 10 dagar

Upplysningen: Mindre än 10 % av

balansen är äldre än 10 dagar

Utfall: 37 % av balansen är äldre än 10 dagar

Kvalificerade frågor: Max 20 % av

balansen är äldre än 60 dagar

Utfall: 50 % av balansen är äldre än 60 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Målet i upplysningstjänsten är inte uppnått, men den genomsnittliga handläggningstiden för kamerafrågor har under året mer än halverats, vilket indikerar att myndigheten är på god väg med intern effektivisering. Inom kamerabevakningsområdet har tillståndsgivningen i övrigt prioriterats under 2020 och kvalificerade frågor som kräver mer djuplodande överväganden har dragit ut på tiden.

Tillstånd till kamerabevakning

Mål för tillstånd för kamerabevakning

Beslut i tillståndsärenden meddelas inom 4 månader

Vårt fokus på kamerabevakningsområdet under 2020 har framför allt varit att minska ärendebalanserna avseende ansökningar om tillstånd för kamerabevakning samt att korta ner de långa handläggningstiderna.

Under året har flera lagändringar trätt i kraft som innebär att polisen, viss kamerabevakning i kollektivtrafiken och apotek inte längre är tillståndspliktiga för kamerabevakning utan själva ansvarar för att kamerabevakningen sker i enlighet med gällande regler. För apoteksområdet har vi tidigare uppmärksammat lagstiftaren på att ett stort antal apotek bedömdes omfattas av tillståndsplikten. Lagändringar har till följd av det genomförts, vilket har medfört att 122 ärenden har skrivits av under 2020.

Ett tillfälligt avarbetningsprojekt har arbetat med tillstånden

Under våren fick vi kännedom om att engångsmedel skulle tilldelas myndigheten för att korta ner handläggningstiderna för kameratillståndsansökningar. Sammanlagt rekryterades 13 jurister till ett tillfälligt avarbetningsprojekt som bedrevs under hösten. I projektet arbetade även åtta ordinarie jurister på kamerabevakningsområdet. Tillståndsprocessen har löpande utvecklats och effektiviserats under året. En framgångsfaktor i arbetet har varit en förändrad delegationsordning och organisering som gjort att fler medarbetare har kunnat fatta beslut i tillståndsärendena.

Vid årets början fanns 543 tillståndsärenden i balans. Under året inkom 619 ansökningar, vilket var en ökning med 25 procent jämfört med 2019. En del av ökningen kan förklaras med att en kommun under sommaren lämnade in ett stort antal ansökningar. Vid årets slut fanns 142 ärenden kvar som inte hade avgjorts ännu. Hela 1 020 ärenden avslutades under 2020. Att ett så stort antal beslut kunnat fattas under 2020 har varit möjligt tack vare avarbetningsprojektet.

Målet för projektet var att avgöra 650 ärenden med tillståndsansökningar. Målet nåddes med råge och inom projekttiden avgjordes 809 ansökningar. Den genomsnittliga handläggningstiden per månad för avslutade ärenden har minskat från 12 månader till under 6 månader. Genomsnittsåldern för de 142 pågående ärendena vid årets slut var drygt 3,5 månader.

Bland inkomna ansökningar har flest avsett bevakning av skolor (179), följt av vårdinrättningar (51) och fritidsanläggningar (35). I ett par fall under året har ett stort antal ansökningar kommit in från samma huvudman när det gäller skolor.

Under året överklagades 44 tillståndsbeslut, jämfört med 23 under 2019, vilket är en markant ökning av antalet processer i kameratillståndsärenden. Överklaganden har skett såväl i ärenden där bevakning inte har beviljats alls som i ärenden där bevakningen delvis har beviljats.

Av de 1 020 beslut om kamerabevakningstillstånd som meddelades under 2020 avsåg 28 procent helt beviljade ansökningar, 21 procent delvis beviljade ansökningar och 9 procent ansökningar som inte beviljats alls.

28 procent avsåg avvisningar, som kan avse aktörer som inte är tillståndspliktiga eller bevakning som inte kräver tillstånd. 12 procent avsåg avskrivningar, som kan avse bevakning som till följd av lagändringar inte längre är tillståndspliktig eller att den som ansökt har dragit tillbaka sin ansökan. 2 procent har avsett övriga beslut, bland annat återkallande av tidigare meddelat beslut eller ändringar av beslut.

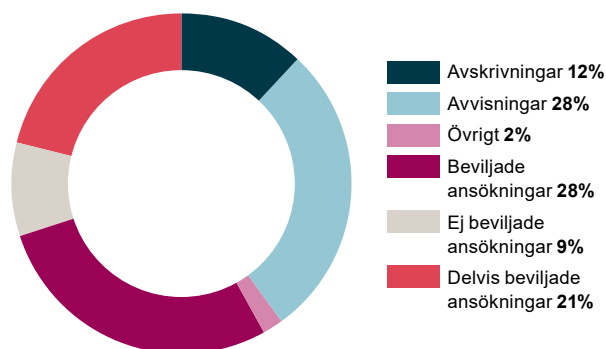

Diagram 10. Fördelning av olika åtgärder inom tillståndsgivning enligt kamerabevakningslagen.

Handläggningen av tillstånd är tidskrävande, bland annat för att det ofta krävs flera kompletteringar innan beslut kan fattas. Att underlätta för verksamheterna att skicka in rätt underlag från början kommer även fortsättningsvis att vara en viktig del i vårt arbete med att utveckla tillståndshanteringen. Vi kommer kontinuerligt fortsätta arbetet med att effektivisera arbetet med tillstånd för kamerabevakning även på andra sätt.

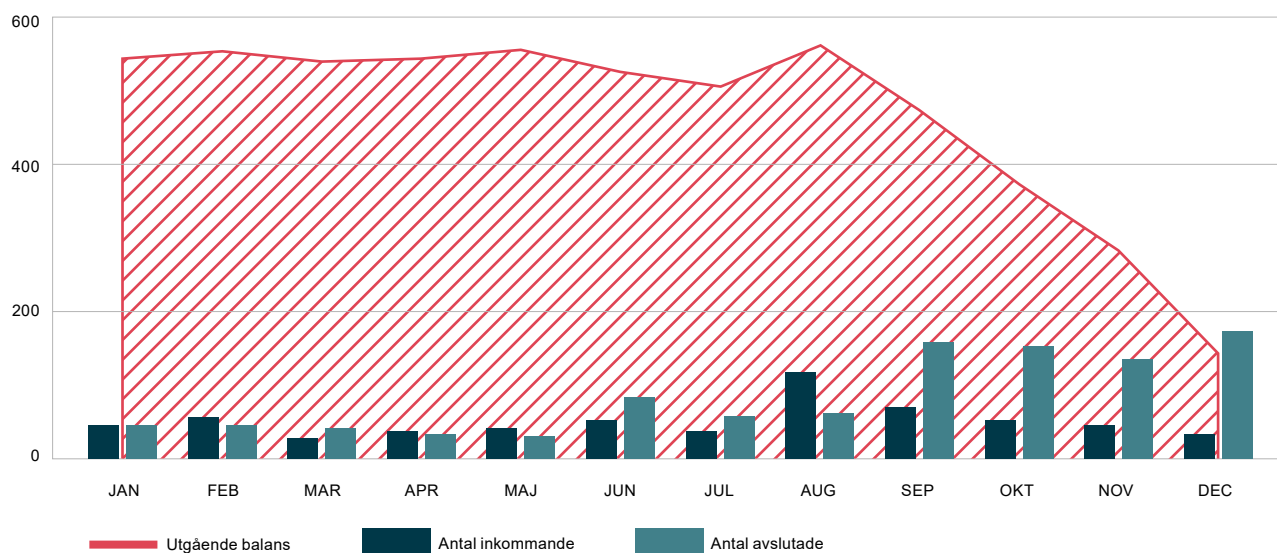

Diagram 11. Tillstånd till kamerabevakning 2020, inkomna och avslutade ärenden samt ackumulerad ärendebalans.

I tabellen nedan redovisas både de tillståndsansökningar som fördes över från länsstyrelserna under 2018 och ansökningar om tillstånd som inkommit till IMY.

Tabell nr 28. Statistik kameratillstånd

	2020	2019	2018
Antal övertagna tillståndsansökningar från länsstyrelser	-	-	47
Antal inkomna ansökningar om tillstånd utifrån KbL	619	492	241
Antal avslutade ansökningar om tillstånd	1 020	223	34

Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden var vid årets ingång 351 dagar. Den var vid årets slut 179 dagar, vilket i det närmast är en halvering av handläggningstiden för tillståndsärenden under året. Sett till hela året var den genomsnittliga handläggningstiden 268 dagar, vilket bland annat förklaras av att äldre ärenden successivt har avslutats under året, bland annat ett ärende som togs över från länsstyrelserna 2018.

Tabell nr 29. Genomsnittlig handläggningstid, dagar, samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Tillståndsärenden	268	249	74	14 992

IMY:s bedömning av årets resultat för tillstånd för kamerabevakning

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

Max 40 % av avslutade ärenden är äldre än 4 månader
Utfall: 80 % av ärendena avslutas efter 4 månader

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

En engångsökning av myndighetens anslag har möjliggjort att ett stort antal kameratillståndsärenden har avgjorts. Balansen har minskat från 543 till 142 ärenden och myndigheten har under året fattat beslut i 1 020 tillståndsärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden vid årets början jämfört med vid årets slut har i det närmast halverats. I tillståndsgivningen har myndigheten lyckats väl i sitt uppdrag. En stor andel beslut om tillstånd har avsett äldre ärenden. Tidsmålet har därför inte uppnåtts, men vi bedömer att vi har skapat goda förutsättningar för att ta oss närmare målet under kommande år.

Klagomål som rör kamerabevakning

Mål för området klagomål som rör kamerabevakning

95 % av klagomålen besvaras inom 90 dagar

Mindre än 10 % av balansen är äldre än 90 dagar

IMY har under 2020 fått in totalt 294 klagomål som rör kamerabevakning. Eftersom huvudfokus på kamerabevakningsområdet under året har varit att korta ner handläggningstiderna för tillstånd, har klagomålen inte lett till tillsyn, trots att flertalet klagomål som kommit in till IMY har varit av allvarlig art. Utifrån ett par klagomål har dock tillsyn inletts för att närmare granska den uppgivna bevakningen.

Liksom tidigare år är den vanligaste typen av klagomål privatpersoner som klagat på att en granne uppges kamerabevaka utanför sin privata tomt och därmed utanför det s.k. privatundantaget. Bevakningen upplevs då omfatta även den klagandes tomt eller hus eller allmän väg. Under andra året med dataskyddsreformen rörde nio procent av klagomålen kamerabevakning. Sex procent av det totala antalet klagomål som inkom till myndigheten under perioden rörde enskilda som klagade på grannarnas kamerabevakning.³²

Flera klagomål har också rört kamerabevakning i flerbostadshus. Kamerabevakning av någon annans bostad anses vara särskilt känslig. Återkommande klagomål har rört arbetsgivares övervakning av anställda. I flertalet klagomål riktas särskild kritik mot att informationen om kamerabevakningen är bristfällig. Information vid kamerabevakning är särskilt viktig då kamerabevakning ofta innebär ett omfattande intrång i enskildas integritet.

Myndigheten fick under året in något fler klagomål än 2019. Klagomål rörande kamerabevakning tillhör en av de ärendekategorier som har ökat under året.

Tabell nr 30. Klagomål kamerabevakning

	2020	2019	2018
Antal klagomål som rör kamerabevakning	294	272	104

Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade klagomål har under året minskat jämfört med 2019, från 48 till 37 dagar.

Tabell nr 31. Genomsnittlig handläggningstid, dagar, samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Klagomål om kamerabevakning*	37	48	39	2 390

*Klagomål om kamerabevakning rör rättigheter som regleras även i dataskyddsförordningen. De klagomål som redovisas i tabellen ovan ingår därför även i den totala siffran på klagomål om dataskyddsförordningen se tabell nr 6 och 7. För en överblick av IMY:s uppdrag på kamerabevakningsområdet redovisas de separat här.

IMY:s bedömning av årets resultat för klagomål om kamerabevakning

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

95 % av klagomålen besvaras inom 90 dagar

Utfall: 89 % av klagomålen besvaras inom 90 dagar

Mindre än 10 % av balansen är äldre än 90 dagar

Utfall: 15 % av ärendebalansen är äldre än 90 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Verksamheten har prioriterat tillståndsgivning inom kamerabevakningsområdet under 2020. Resultatet för klagomål på kamerabevakningsområdet ligger dock förhållandevis nära uppsatta mål och den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden har minskat under året. Måluppfyllelsen bedöms därför vara i det närmaste tillfredsställande.

32. Datainspektionens rapport 2020:4 *Klagomål till Datainspektionen 25 maj 2018–24 maj 2020*.

Tillsyn av kamerabevakning

Mål för tillsyn inom kamerabevakning

- skapar praxis samt bidrar till lärande för många
- genomförs på ett effektivt och rättssäkert sätt
- leder till effekt i enskilda ärenden och på integritetsskyddet i samhället

Teknikutvecklingen i samhället har gjort kamerabevakning mer lättillgänglig, vilket har gjort att många vill använda sig av kameror i till exempel brottsförebyggande syfte. Sedan 2018 är privata aktörers kamerabevakning som huvudregel inte längre tillståndspliktig, och var och en ansvarar då själv för att reglerna i dataskyddsförordningen och ofta också kamerabevakningslagen följs. Under 2020 har även ett antal lagändringar gjorts vilket innebär att fler aktörer, t.ex. polisen och viss bevakning i kollektivtrafiken inte längre är tillståndspliktig. För att en mer utbredd kamerabevakning i samhället inte ska följas av allvarliga kränkningar av den personliga integriteten behöver lättnaderna i tillståndsplikten, enligt lagstiftarens intentioner, kombineras med en effektiv tillsyn.

Det omfattande arbetet med kamerabevakningstillstånd som tidigare har nämnts har inneburit att vi under 2020 har begränsat tillsynsverksamheten på området. Totalt inleddes tillsyn i tre ärenden och sju ärenden avslutades under året.

Av de ärenden som avslutades under 2020 har flera rört bostäder där bevakningen har bedrivits av olika aktörer. En tillsyn som överlämnades från länsstyrelserna 2018 har avskrivits då verksamheten gått i konkurs.

I tre av tillsynsärendena, som inte har avsett privatpersoner, har besluten innefattat administrativa sanktionsavgifter.³³

Två av ärendena rörde flerbostadshus. Ett kommunalt bostadsbolag som bevakade en boendes ytterdörr i ett flerbostadshus i syfte att komma tillrätta med ordningsstörningar påfördes en administrativ sanktionsavgift om 300 000 kr. Även en bostadsrättsförening som kamerabevakade i trapphus, entré och förrådsrum i syfte att komma tillrätta med skadegörelse ålades att betala en administrativ sanktionsavgift på 20 000 kr. Integritetsintresset anses generellt vara högt i enskildas boendemiljö. I båda fallen bedömdes bevakningsintresset inte motivera integritetsintrånget för de boende. Bostadsrättsföreningen förelades bland annat att upphöra med merparten av bevakningen och att upphöra med all ljudupptagning.

Ett kommunalt socialutskott som kamerabevakade en boendes sovrum på ett LSS-boende påfördes en administrativ sanktionsavgift om 200 000 kr. Anledningen till kamerabevakningen var den boendes sjukdomsbild och de svårigheter som kunde uppstå för den boende, men även för personalen. Även i det här fallet bedömdes att bevakningen innebar ett alltför stort intrång för den enskilde i förhållande till syftet med bevakningen samt att utskottet saknade stöd för att behandla känsliga personuppgifter om hälso- och sjukdomstillstånd. Någon konsekvensbedömning hade inte genomförts och den information som lämnats om bevakningen bedömdes vara otillräcklig.

Tabell nr 32. Statistik kameratillsyn

	2020	2019	2018	2017	2016
Övertagna tillsynsärenden från Länsstyrelser	-	-	21	-	-
Antal avslutade tillsynsärenden av dem som överlämnats från Länsstyrelser	1	11	7*	-	-
Antal inledda tillsynsärenden avseende kamerabevakning	3	4	12	-	-
Antal avslutade tillsynsärenden avseende kamerabevakning	6	11	0	-	-

*I årsredovisningen 2018 angavs att 5 ärenden avslutats under 2018. Ytterligare två ärenden avslutades under året men registrerades inte förrän 2019.

Den som vill använda kamerabevakning är skyldig att följa reglerna i dataskyddsförordningen. De tillsynsärenden som redovisas i tabellen ovan ingår därför även i den totala siffran på tillsyn avseende dataskyddsförordningen, se tabell nr 8 och 9. För att underlätta överblicken av vårt uppdrag på kamerabevakningsområdet redovisas de även separat här.

33. Dessa innehåller överträdelse av dataskyddsförordningen och omfattas av den redovisning som tidigare lämnats i tillsynsavsnittet.

Tabell nr 33. Handläggningstid kameratillsyn, dgr samt styckkostnad

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, kr
Tillsyn av kamerabevakning	369	285	48	249 257

Handläggningstiden för avslutade tillsynsärenden inom kameraområdet översteg ett år och ökade med närmare 30 procent. Det är frågan om förhållandevis få ärenden, totalt sju avslutade ärenden. Ett av dem avsåg ett överlämnat ärende från länsstyrelserna, vilket påverkar handläggningstiden.

IMY:s bedömning av årets resultat för tillsyn inom kamerabevakning

Resultatindikatorer och måluppfyllnad

Max 40 % av tillsynerna är äldre än 12 månader.
Utfall: 57 % av tillsynsärenden har en handläggningstid över 12 månader

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Till följd av myndighetens prioritering av tillståndsärenden har vi under året endast inlett tre tillsynsärenden som rör kamerabevakning. Vi har samtidigt fått in ett antal klagomål om allvarliga förhållanden som myndigheten bedömer att vi borde ha agerat på. Vi har inom området inte i tillräcklig grad bidragit till praxisskapande som bidrar till lärande för många. Flera öppna tillsynsärenden på kamerabevakningsområdet är äldre än 12 månader. Av de tillsynsärenden som har avslutats under 2020 har tre avslutats inom 12 månader. Målet är inte heller i den här delen uppnått.

Inkasso och kreditupplysningsverksamheten

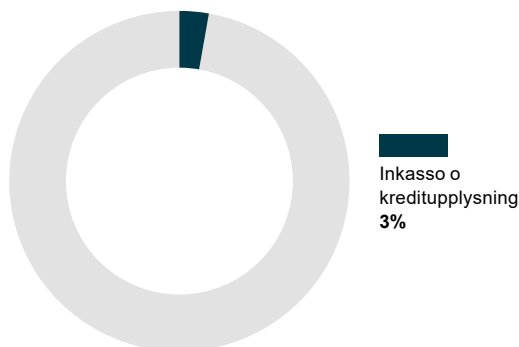

Diagram 12. Inkasso och kreditupplysningsverksamhetens andel av IMY:s resurs

Arbetet med de uppgifter som följer av dataskyddsreformen och inom kamerabevakningsområdet har under 2020 varit prioriterade. Uppdraget att säkerställa att god sed iaktas i inkasso- och kreditupplysningsverksamhet har haft något lägre fokus än föregående verksamhetsår.

Totalt la myndigheten under året 2,5 procent av den totala tiden på inkasso och kreditupplysning, jämfört med 3,3 procent under 2019.

Tillsyn och tillstånd avseende kreditupplysningsföretag

Mål för kreditupplysningsverksamheten

IMY bidrar till att god sed iaktas inom kreditupplysning och inkasso

IMY genomför tillsyn och utfärdar tillstånd för företag som bedriver kreditupplysningsverksamhet. Vi tar också emot klagomål och svarar på frågor som rör kreditupplysningsverksamhet.

Kreditupplysningsföretag samlar in uppgifter om enskilda personers ekonomiska och personliga förhållanden samt om företags ekonomiska förhållanden. Kreditupplysningslagen ska dels skydda de registrerades personliga integritet, dels bidra till en effektiv kreditupplysning.

Vid utgången av 2020 fanns nitton aktörer som har IMY:s tillstånd att bedriva kreditupplysningsverksamhet.

Under 2020 skedde en viss minskning av antalet klagomål som rörde kreditupplysningslagen jämfört med rekordnivån 2019. Antalet klagomål, 151 för 2020, ligger dock fortfarande på en hög nivå givet det begränsade antalet aktörer. Det kan bero på att den ökade e-handeln medfört att det tas fler kreditupplysningar – vilket leder till fler klagomål. Det vanligaste klagomålet är att den omfrågade drabbats av en betalningsanmärkning som anses vara felaktig. Klagomålen kan också handla om att en kreditupplysning tagits trots att det inte funnits någon anledning att kontrollera den omfrågades ekonomiska situation.

Vi har under året inlett respektive avslutat tre tillsynsärenden. Ett pågående ärende av principiell betydelse rör kreditupplysningsföretags möjlighet att inhämta och registrera uppgift om enskildas studielån. Denna tillsyn kommer att avslutas 2021.

Tabell nr 34. Statistik Kreditupplysning

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal inledda tillsynsärenden kreditupplysning	3	3	2	1	4
Antal avslutade tillsynsärenden kreditupplysning	3	2	2	0	11
Antal inkomna klagomål kreditupplysning*	151	174	94	29	19
Antal tillståndsansökningar för kreditupplysning ¹	5	5	5	4	5
Antal inkomna frågor om kreditupplysning**	210	248	258	i.u.	i.u.

* Summa av olika åtgärder inom tillståndsgivning.

** Avser inkomna frågor/klagomål i upplysningstjänst och kvalificerade frågor.

De genomsnittliga handläggningstiderna för avslutade ärenden har under året legat på samma nivå som under 2019 för frågor. De har minskat för klagomål och ökat något för ärenden om tillstånd.

Tabell nr 35. Kreditupplysning Genomsnittlig handläggningstid, dagar samt kostnad per ärende 2020

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Frågor	26	27	43	1 758
Klagomål	15	25	26	2 576
Tillståndsansökningar	128	113	178	8 608
Tillsyn	223	230	-	78 879

IMY:s bedömning av årets resultat inom kreditupplysning

IMY verkar för god sed inom kreditupplysningsområdet

Resultatindikatorer och måluppfyllnad inom området

Max 30 % av tillståndsärendena är äldre än 3 månader.

Utfall: 60 % av tillståndsärendena hade en

handläggningstid överstigande 3 månader

Max 30 % av tillsynerna är äldre än 6 månader

Utfall: 67 % av tillsynerna hade en

handläggningstid överstigande 6 månader

Max 20 % av kvalificerade frågor är äldre än 60 dagar

Utfall: 33 % av frågorna har avslutats efter 60 dagar

Max 20 % av kvalificerade klagomål är äldre än 90 dagar

Utfall: 48 % av frågorna har avslutats efter 90 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

IMY har under året haft en minskad prioritet på kreditupplysningsområdet. Fokus har legat på att hantera frågor, klagomål och tillstånd och att hålla balanser och handläggningstider på en rimlig nivå. Detta har vi på det stora hela lyckats med men har inte nått målen för prestationsområdet kreditupplysning förutom såvitt avser frågor. För tillstånd och tillsyn är det dock fråga om små tal. Vi har under året upprätthållit verksamheten och bidrar på så sätt till god sed inom området. Vi har en fortsatt utmaning i att korta handläggningstiderna för tillstånds- och tillsynsärenden.

Tillsyn, tillstånd, klagomål och frågor avseende inkassoföretag

Mål för inkassoverksamheten

IMY bidrar till att god sed iakttas inom inkassoverksamheten

IMY ansvarar även för tillsyn och utfärdar tillstånd för företag som bedriver inkassoverksamhet. Vi tar också emot klagomål och svarar på frågor som rör sådan verksamhet.

Vid inledningen av 2020 fanns totalt cirka 1,3 miljoner fysiska och juridiska personer registrerade i inkassobolagens register i Sverige. Utbrottet av covid-19 förutspåddes enligt Svensk inkasso dock komma att innebära att antalet inkassoärenden under år 2020 skulle öka markant – både mot företag och privatpersoner – då arbetslöshet och sjukskrivning ofta är faktorer som påverkar människors möjligheter att betala sina skulder i rätt tid.³⁴ Uppgifter från inkassobranschen under hösten 2020 tyder på att inkassoärendena har ökat, men inte lika markant som befarat.³⁵

Vid utgången av 2020 fanns drygt 170 aktörer som har IMY:s tillstånd att bedriva inkassoverksamhet och omfattas av vårt tillsynsansvar. Eftersom tillstånden för inkasso är tidsbegränsade inkluderar tillståndshanteringen både nya och förnyade tillstånd. Bland inkassoföretagen som har tillstånd från IMY finns en handfull stora företag, men de flesta är mindre aktörer såsom juristfirmor och bokföringsbolag.

Många medborgare ställer frågor till IMY om inkasso eller klagar på inkassoverksamheter. Under 2020 inkom 194 frågor till myndigheten. Det kan vara specifika frågor om enskilda ärenden, såsom vad man ska göra om man fått ett inkassokrav, vad som gäller när man har invändningar mot inkassokravet, vilka tidsfrister som gäller och vilka avgifter bolagen får ta ut. Även företag som bedriver eller avser att bedriva inkassoverksamhet ställer frågor, till exempel om vad som krävs för att få tillstånd eller hur lång tid processen tar. I stödjande syfte genomför vi via branschorganisationen på inkassoområdet regelbundet utbildningar om god inkassosed för nya inkassohandläggare. Vi har under 2020 uppdaterat och förtydligat informationen om inkasso på vår webbplats för att underlätta för medborgare och inkassoverksamheter att själva hitta svar på sina frågor.

Vi har under 2020 också sett över ansökningsförfarandet för inkassotillstånd, och vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa att förfarandet uppfyller kraven enligt tjänstedirektivet.³⁶

Under 2020 inkom 271 klagomål till oss. Det var något fler än tidigare år och också ett av de områden där inflödet ökade under året. Myndigheten inledde tillsyn i två fall med anledning av inkomna klagomål. Vi har också avslutat en mer omfattande tillsyn mot ett av de större inkassoföretagen.

Sådan löpande granskning genomförs med jämna mellanrum för att kontrollera de större bolagens rutiner för inkassoverksamheten. Tillsynen inriktning speglas av de klagomål som kommit in mot det aktuella företaget. Med anledning av coronapandemin har vi inte genomfört inspektioner på plats hos inkassobolagen och, då sådan mer omfattande tillsyn inte är lämplig att endast genomföra skriftligen, har ingen löpande granskning inletts under 2020.

Tabell nr 36. Statistik inkasso

	2020	2019	2018	2017	2016
Inleda tillsynsärenden	2	4	3	10	33
Avslutade tillsynsärenden	3	3	5	11	40
Inkomna klagomål avseende Inkasso	271	267	278	84	103
Inkomna tillståndsansökningar för inkasso*	78	52	26	37	34
Antal inkomna frågor om inkasso**	194	193	298	i.u.	i.u.

*Summa av olika åtgärder inom tillståndsgivning.

**Avser inkomna frågor i upplysningstjänst och kvalificerade frågor.

Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden har under året minskat för såväl frågor, klagomål och tillståndsärenden.

34. Svensk Inkasso 2020: Branschstatistik från Sveriges inkassoföretag

35. <https://svenskinkasso.se/laget-i-ekonomin-allvarligt-men-stabilt/>

36. Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

Tabell nr 37. Genomsnittlig handläggningstid, dagar samt kostnad per ärende 2020

	2020	2019	2018	Styckkostnad 2020, Kr
Frågor*	18	31	28	2 063
Klagomål	33	47	32	2 398
Tillståndsansökningar	29	33	35	5 533
Tillsynsärenden	194	134	96	54 386

*Avser ärenden i upplysningstjänsten och kvalificerade frågor

Vårt tillsyns- och tillståndsansvar omfattar inte inkassoföretag som står under tillsyn av Finansinspektionen. När inkassolagen trädde i kraft 1973 var det få företag som omfattades av Finansinspektionens tillsyn på inkassoområdet. Utvecklingen går mot att inkassoföretag utökar sin verksamhet till att omfatta även kreditgivning. Många av de stora inkassobolagen omfattas därför av Finansinspektionens tillsyn. I praktiken har detta fått till följd att fler av de stora inkassobolagen omfattas av Finansinspektionens tillstånd och tillsyn och att en övervägande del av de bolag som kräver tillstånd från oss och omfattas av vår tillsyn är mindre inkassoföretag.

Vår kvarstående bedömning är att det delade tillsynsansvaret försvårar praxisutvecklingen på inkassoområdet. Inkassolagens regler fokuserar också på andra frågor än enskildas personliga integritet och är därför något av en udda fågel i vår verksamhet. Statskontoret har i sin myndighetsanalys av myndigheten uppmärksammat dessa utmaningar och rekommenderat att regeringen bör ta ställning till inkassouppdragets hemvist.³⁷

IMY:s bedömning av årets resultat för tillstånd och tillsyn inom inkasso

IMY verkar för god sed inom inkassoområdet

Resultatindikatorer och måluppfyllnad inom området

Max 30 % av tillståndsärendena är äldre än 3 månader.

Utfall: 6 % av tillståndsärendena hade en handläggningstid överstigande 3 månader

Max 30 % av tillsynerna är äldre än 6 månader

Utfall: 33 % av tillsynerna hade en handläggningstid överstigande 6 månader

Max 20 % av kvalificerade frågor är äldre än 60 dagar

Utfall: 27 % av frågorna har avslutats efter 60 dagar

Max 20 % av kvalificerade klagomål är äldre än 90 dagar

Utfall: 31 % av frågorna har avslutats efter 90 dagar

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

IMY har under året haft en minskad prioritet på inkassoområdet. Det har inneburit en fortsatt mycket låg nivå i tillsynsverksamheten. Fokus har legat på att hantera frågor, klagomål och tillstånd och att håller balanser och handläggningstider på en rimlig nivå. Detta har vi på det stora hela lyckats med men har, med undantag för frågor inte uppnått en tillfredsställande måluppfyllnad. Den genomsnittliga handläggningstiden för avslutade ärenden har dock minskat för frågor, klagomål och tillstånd.

37. Statskontorets rapport Myndighetsanalys av Datainspektionen (2020:14).

Kompetensförsörjning

Mål för verksamhetsområdet kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen bidrar till att vi löser vårt uppdrag och anpassar oss till nya förutsättningar

Kompetensförsörjning är en verksamhetsstrategisk process som ska bidra till att vi lyckas genomföra vårt uppdrag och öka vår förmåga att anpassa oss till nya förutsättningar såväl i närtid som på längre sikt.

Ny policy för strategisk kompetensförsörjning

Under 2020 tog vi fram en kompetensförsörjningspolicy. Den definierar vårt långsiktiga, strukturerade arbete med att öka träffsäkerheten och effektiviteten i vår kompetensförsörjning och bidrar till att etablera vårt arbetsgivarvarumärke och vår attraktivitet som arbetsgivare.

Vårt arbete med kompetensförsörjning tar sin utgångspunkt i verksamhetens uppdrag, mål och strategier, verksamhetsplan och strategiska utvecklingsområden. Målsättningen är att vi under perioden 2021–2024 ska utveckla ett mer strategiskt förhållningssätt till kompetensförsörjning som bygger kompetens för framtiden. Vi vill gå från ett mer reaktivt till ett proaktivt arbete med utveckling av myndighetens befintliga kompetenser, en ökad rörlighet för personalen internt och en tydligare successionsplanering. Ambitionen är att detta ska leda till minskad personalomsättning, bidra till ökad effektivitet och stärka myndighetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Vi har en hög andel personalkostnader i relation till anslaget.³⁸ Statskontoret pekade också på detta i sin myndighetsanalys och bedömde att andelen bör minska. Myndigheten är "ärendetung", vilket kräver medarbetare för att kunna utföra uppdraget. Digitalisering och interna förbättringar bidrar till effektivisering, men endast i begränsad utsträckning till att personalkostymen kan minska i större utsträckning. Under året har beslut fattats om en personalbudget som från och med 2021 långsamt kommer leda till en minskande personalkostnad i förhållande till anslaget.

Myndigheten har samtidigt en hög personalomsättning. Dataskyddskompetens är eftertraktad i både privat och offentlig sektor och det är en utmaning för myndigheten att behålla nyanställda medarbetare under en längre tid. Det tar tid att växa in i uppdraget och kunna ansvara för mer komplexa frågor, samtidigt som varje ny rekrytering förutsätter en effektiv introduktion och fortlöpande handledning av befintlig personal. Vår förmåga att förlänga den tid medarbetarna verkar hos oss är därför central för vår samlade förmåga att utföra vårt uppdrag. Myndighetens kompetensförsörjningspolicy är ett led i detta arbete.

Kompetensutveckling under 2020

Vi har under 2020 genomfört en mängd olika interna kompetenshöjande aktiviteter. Bland annat har introduktionsprocessen för nya medarbetare utvecklats och introduktionsdagar genomförs nu strukturerat några gånger per år. Vi har under året satsat särskilt på att utveckla den interna utbildningen och kommer under 2021 att fortsätta utveckla formerna för löpande intern kompetensutveckling.

Vi har många medarbetare som uttalar sig i sina expertroller. Satsningen på mediaträning har fortsatt och genomförts för medarbetare som representerar verksamheten i kontakten med olika medier. Partsrådets utvecklingsprogram Effektiva team, som påbörjades 2019, utökades och genomfördes under året inom i ett antal av myndighetens enheter. Projektet fortlöper med målet att vässa medarbetarnas engagemang och samarbetsförmåga så att myndigheten i ännu högre utsträckning kan dra nytta av vår gemensamma, kollektiva, intelligens.

Vi har arbetat aktivt för att öka den interna rörligheten och flexibiliteten i hur vi utnyttjar våra personalresurser i syfte att utveckla verksamheten och kompetensutveckla medarbetarna. Vi har också erbjudit praktikplatser till studenter inom exempelvis juridik, arkiv/registratur och informationssäkerhet för att stötta verksamheten och erbjuda möjligheter för eventuella framtida medarbetare att arbeta hos oss.

Rekrytering

IMY hade vid årets slut 100 medarbetare, jämfört med 93 vid årets början.

Under året har en större rekrytering genomförts till det tillfälliga avarbetningsprojektet inom kamera. Totalt rekryterades 13 medarbetare till projektet för tidsbegränsade anställningar.

Tabell nr 38. Antal anställda

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal årsarbetskrafter	89	86	63	47	48
Antal anställda, årsmedeltal (inkl. tjänstlediga)	100	93	75	57	55

38. Under 2020 var andelen, med utgångspunkt i myndighetens fasta ramanslag, 76 procent.

Arbetet med att rekrytera och introducera nya medarbetare är en omfattande uppgift. Under året har 15 tillsvidareanställda medarbetare lämnat myndigheten. Totalt har vi under året anställt 38 medarbetare för tidsbegränsade uppdrag eller tillsvidare. Närmare 1 200 ansökningar har hanterats och cirka 300 intervjuer har genomförts. Eftersom den administrativa ärendehanteringens ännu inte har digitaliserats sker hanteringen av alla ansökningar fortsatt manuellt. Under december 2020 slutfördes dock en upphandling av ett digitalt rekryteringsverktyg som kommer att implementeras under början av 2021. Detta kommer att effektivisera rekryteringsarbetet avsevärt.

Merparten av dem som rekryterades under 2021 är jurister. Könsfördelningen inom myndigheten har fortfarande en kraftig tyngdpunkt på kvinnor. Närmare tre fjärdedelar, cirka 74 procent av de anställda, var i december 2020 kvinnor och cirka 26 procent män.

Inflödet av ansökningar har varit gott till de flesta utannonserade tjänster och vår bedömning är att vi fortsatt uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Faktorer som lockar många sökande är bland annat myndighetens samhällsviktiga uppdrag och tydliga koppling till mänskliga rättigheter, kombinationen av juridik och it, den starka EU-kopplingen samt att sakområdet och myndigheten är i en stark utvecklingsfas.

Moderna beredskapsjobb

IMY har, liksom andra statliga myndigheter, fått regeringens uppdrag att genom tidsbegränsade anställningar ta in personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, så kallade moderna beredskapsjobb. Moderna beredskapsjobb är statliga anställningar med lägre kvalifikationskrav för arbetsuppgifter som idag inte utförs alls eller i otillräcklig omfattning.

Under 2020 har vi inte haft några medarbetare anställda inom ramen för satsningen på moderna beredskapsjobb.

Mål för verksamhetsområdet kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen bidrar till att vi löser vårt uppdrag och anpassar oss till nya förutsättningar

Sammanfattande analys av målnuppfyllnad

Vi har under året rekryterat och introducerat ett stort antal medarbetare. Förstärkningen av vår tillfälliga avarbetningsgrupp inom kameraområdet har varit lyckosam och bidragit till att vi löst en viktig del i vårt uppdrag. Vi har också genom ökade möjligheter till internt rörlighet successivt ökat vår förmåga att utföra vårt uppdrag och anpassa oss till nya förutsättningar.

Kompetensförsörjningspolicyn syftar till att myndigheten ska arbeta mer strategiskt och systematiskt med kompetensförsörjning. Policyn och de nya arbetssätten på området implementeras under 2021 och vi kan först under 2021 börja utvärdera i vilken ett mer aktivt förhållningssätt till kompetensförsörjningen har bidragit till att vi i ännu högre grad löser vårt uppdrag och anpassar oss till nya förutsättningar.

Arbetsmiljö, hälsa och sjukfrånvaro

Mål för verksamhetsområdet arbetsmiljö

IMY erbjuder medarbetarna en god och trivsamt arbetsmiljö, spännande uppdrag och goda utvecklingsmöjligheter.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats under året. Ett antal styrande och stödjande dokument inom området har tagits fram eller uppdaterats med syfte att myndighetens arbetsmiljöarbete ska bedrivas än mer systematiskt, strukturerat och med fokus på arbetsmiljöfrågor i den dagliga verksamheten. Bland annat har vi tagit fram en arbetsmiljöpolicy och ett antal nya styrdokument som tydliggör myndighetens ansvarsfördelning inom arbetsmiljöområdet, skyddskommitténs arbete och hur myndigheten arbetar med rapportering och hantering av arbetsmiljörisker i verksamheten. En arbetsmiljöutbildning har också genomförts med stöd av Arbetsgivarverket för att höja kunskapsnivån med avseende på systematiskt arbetsmiljöarbete hos våra chefer, arbetstagarorganisationer, skyddskommittén, myndighetens skyddsombud samt HR-funktionen.

Vi arbetar för en arbetsmiljö där medarbetarna inte ska drabbas av ohälsa eller komma till skada på grund av arbetet, men också ska trivas och utvecklas både yrkesmässigt och som individer.

Myndighetens arbetsmiljöarbete under 2020 har framför allt handlat om att strukturera och löpande implementera det systematiska arbetsmiljöarbetet i den dagliga verksamheten, att utveckla arbetet med medarbetarundersökningar för att undersöka, identifiera och vidta åtgärder som kan bidra till en förbättring av den organisatoriska arbetsmiljön. Vi har också haft fokus på att öka samverkan mellan arbetsgivaren och arbetstagarorganisationerna samt engagera skyddskommittén i större utsträckning i myndighetens arbetsmiljöarbete.

Den organisatoriska arbetsmiljön behöver utvecklas ytterligare

IMY har sedan dataskyddsreformen infördes 2018 präglats av stora förändringar. Myndighetens uppdrag har förändrats, antalet medarbetare har i det närmaste fördubblats på kort tid och organisationen har utvecklats med flera nya enheter och funktioner. Under dessa dynamiska förutsättningar har myndigheten även i år följt upp arbetsmiljön genom kvalitativa, intervjubaserade medarbetarundersökningar.

Samtal har förts mellan chefer och medarbetare och mellan HR-funktionen och medarbetarna för att undersöka hur medarbetarna upplever arbetsmiljön i olika avseenden. Det framkommer att arbetsmiljön upplevs som mycket god, både fysiskt och socialt.

Utvecklingspotential har identifierats framför allt inom den organisatoriska arbetsmiljön. Många nya uppdrag, nya arbetssätt och nya medarbetare ställer nya krav på ledarskap, organisation, kommunikation och informationsvägar inom myndigheten. Medarbetarna efterfrågar utveckling och ökad tydlighet med avseende på bland annat arbetsmetoder, ansvarsfördelning, roller, målformulering, uppföljning och kompetensutveckling. Dessa frågor pekade också Statskontoret på i sin myndighetsanalys, som centrala att arbeta vidare med.

Flera aktiviteter har vidtagits under året. Bland annat har en delegationsordning tagits fram som har möjliggjort en ökad delegation till medarbetare. Vi har också tagit fram en modell för att i verksamheten avgöra enklare rättsliga frågor, som flyttar ansvaret och ägarskapet för dem så långt ut i verksamheten som möjligt. Det tidigare nämnda arbetet med vår mål- och resultatlista, som anger tydligare mål för verksamheten, kommer att ligga till grund för en fördjupad uppföljning av verksamheten.

Ett antal utvecklingsaktiviteter har också genomförts i syfte att effektivisera arbetsformerna för ärendehantering inom myndigheten. Bland annat har vi tagit fram ett nytt processflöde för ärenden i upplysningstjänsten och en ny rutin för bevakning av och hantering av en av våra mest komplexa processer, gränsöverskridande ärenden. Under året inrättades också en processägare för tillsyn i syfte att utveckla och stärka tillsynsprocessen. En rådgivande grupp har införts där medarbetare löpande kan få vägledning i frågor kopplade till tillsynsprocessen, som har bidragit till ökad trygghet och ett löpande lärande i organisationen.

Vi har slutligen tagit fram en projektmodell för utvecklingsprojekt i syfte att säkerställa en strukturerad framdrift i större utvecklingsprojekt, som ökar kontrollen över framdriften, resurserna och ekonomin. Projektmodellen har bland annat utgjort stöd i arbetet med namnbytet och vid utvecklingen av myndighetens nya webbplats.

IMY:s skyddskommitté

Under 2020 har myndighetens skyddskommitté utvecklat nya sätt att arbeta. En del av de styrande och stödjande dokument som tagits fram inom arbetsmiljöområdet rör skyddskommitténs arbete. Bland annat har en ny agenda för möten tagits fram där arbetsmiljöpunkter från verksamheten löpande följs upp och ett årshjul för kommitténs arbete har lagts fast. Skyddskommittén har varit mer synlig i verksamheten under året, information om kommitténs arbete har genomförts för hela myndigheten och information om vårt arbetsmiljöarbete ingår i introduktionsutbildningen för nyanställda.

Under 2020 har skyddskommittén genomfört årlig skyddsround och haft sju sammanträden då signaler från verksamheten behandlats, generella arbetsmiljöåtgärder diskuterats och planer för nästa år formulerats.

Mycket speciella förhållanden 2020 med anledning av coronapandemin

Under 2020 har det systematiska arbetsmiljöarbetet präglats av den mycket speciella situation som uppstod i början av året med anledning av coronapandemin. Myndighetens krisberedskapsorganisation aktiverades i början av mars, därefter aktiverades snabbt myndighetens krisledningsorganisation. I mars beslutades om hemarbete i så stor utsträckning som möjligt. Vi har löpande haft en minimibemanning på plats för att kunna upprätthålla service mot medborgarna. I övrigt har medarbetare som av verksamhetsskäl, arbetsmiljö- eller psykosociala skäl behövt arbeta på kontoret någon dag gjort det. Mellan fem och tio medarbetare har dagligen utfört arbete på kontoret, färre mot slutet av året med anledning av de nya restriktionerna för myndigheter.

Att noggrant undersöka fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö har varit extra viktigt under året och myndigheten har löpande följt hur arbetsmiljön har utvecklats. Flera medarbetarundersökningar har genomförts med anledning av det omfattande hemarbete som varit vårt nya normala sedan mars 2020. Krisledningsorganisationen utvecklades efter att myndigheten fått struktur på arbetet och övergick då i en förhöjd beredskapsorganisation där centrala nyckelfunktioner deltar. Organisationen har haft löpande möten och delger löpande information om läget och ställningstaganden som görs, i syfte att hålla medarbetarna uppdaterade och skapa så stor arbetsro som möjligt i verksamheten.

Vi kan konstatera att det på det stora hela går bra att genomföra myndighetens uppdrag på distans. I delar har effektiviseringar skett genom att resor har undvikits, till arbetet, konferenser och möten. I princip genomfördes inga resor för arbete i EDPB och dess undergrupper sedan pandemin bröt ut. Pandemin har dock också medfört begränsningar och för oss har det inneburit att framför allt tillsyn genom inspektioner och laglighetskontroller på plats inte har kunnat genomföras sedan mars 2020. Pandemin och möjligheten att anpassa arbetet i högre utsträckning har sannolikt bidragit till att sjuktalen under året varit ännu lägre än tidigare år.

Tabell nr 39. Statistik sjukfrånvaro

	2020	2019	2018	2017	2016	Genomsnitt i staten 2019
Sjukfrånvaro totalt	2,08	3,08	2,63	2,72	3,36	3,8
Långtidssjukfrånvaro, i förhållande till total sjukfrånvaro	0,00	9,17	4,57	23,32	25,57	x
Sjukfrånvaro kvinnor	1,82	3,03	2,42	3,0	3,58	5,0
Sjukfrånvaro män	2,76	3,19	3,14	2,12	2,96	2,5
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 29 år och yngre	1,95	2,40	2,69	X	X	2,9
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30 – 49	2,34	3,54	2,78	3,06	4,26	3,9
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år och äldre	1,64	2,52	3,34	2,23	2,17	4,7

Nyckeltal

Sjukfrånvaron ligger lägre på IMY än för genomsnittet i staten. Under 2020 var sjukfrånvaron 2,08 procent, vilket kan jämföras med 3,08 för 2019 och 2,63 för 2018. Sjukfrånvaron för kvinnor var 1,82 och för män 2,76 procent. Under 2020 hade vi ingen långtidssjukskriven medarbetare.

Personalomsättningen är som tidigare redovisats hög. Under 2020 har 15 personer avslutat sin tillsvidareanställning vid myndigheten och ytterligare fem är tjänstlediga för att prova annan anställning.

Detta innebär en personalomsättning om 15 procent under 2020 (20 procent om tjänstlediga under provanställning räknas in).³⁹ Som har beskrivits arbetar myndigheten nu aktivt för att behålla medarbetare under längre tid.

IMY:s bedömning av årets resultat för arbetsmiljöarbetet

IMY erbjuder medarbetarna en god och trivsam arbetsmiljö, spännande uppdrag och goda utvecklingsmöjligheter.

Sammanfattande analys över måluppfyllnad

Vår bedömning är att vi erbjuder våra medarbetare en god och trivsam arbetsmiljö och ett spännande uppdrag. Vi har påbörjat ett arbete för ge medarbetarna ökade utvecklingsmöjligheter, men det finns fortfarande mer att göra med avseende på den organisatoriska arbetsmiljön, för att i ännu högre utsträckning möta medarbetarnas behov och önskemål.

39. Här ska noteras att vi vid årets slut hade ett antal visstidsanställda som ingår i beräkningen av antalet anställda.

Finansiell redovisning

Utökad anslagskredit och anslagskrediten återställd

Det extra anslag om 10 mnkr som IMY tilldelades under året har inte förbrukats i sin helhet. Syftet med tilldelningen var att minska de omfattande balanser i kameraverksamheten som har byggts upp sedan 2018. Detta har nu uppnåtts med en lägre anslagsförbrukning än det extra anslag som tilldelades. Det medför att vi kan återställa tidigare års utökade anslagskredit och gå in i verksamhetsåret 2021 med ett anslagssparande om 2,2 mnkr.

Fördelning av kostnader och intäkter

Myndighetens kostnader och intäkter fördelas enligt den indelning som verksamheten har valt att redovisa årets resultat.

Under året har rutinerna för tidredovisningen förändrats. Den tidigare stickprovsvisa redovisningen under två perioder har tagits bort och från och med september redovisar all personal sin tid löpande utan avbrott. Effekterna av denna förändring kommer att slå igenom först nästa år, varför tidredovisningen för 2020 inte avser hela året. Detta kan leda till vissa osäkerheter i beräkningarna och även i jämförelsen med tidigare år. Noteras bör också att jämförelsevärden för dataskyddsreformen och kamerabevakningsområdet före 2018 avser kostnader och intäkter enligt tidigare regelverk i sin helhet vilket medför en lägre grad av jämförbarhet.

Tabell 40. Totala kostnader och intäkter för myndigheten

Tkr	2020	År 2019	År 2018	År 2017	År 2016	År 2015
Intäkter av anslag	114 035	100 565	85 290	55 079	49 892	45 512
Avgiftsintäkter o finansiella intäkter	263	6 271	7 001	6 281	3 960	2 180
Intäkter av bidrag	364	555	296	654	500	-
Kostnader	114 662	107 391	92 586	62 014	54 352	47 692

Tabell 41. Totala kostnader och intäkter inom genomförande av dataskyddsreformen

Tkr	2020	År 2019	År 2018	År 2017	År 2016	År 2015
Intäkter av anslag	89 970	85 483	76 657	50 030	41 401	38 920
Avgiftsintäkter o finansiella intäkter	262	6 261	6 997	6 281	3 960	2 179
Intäkter av bidrag	299	520	285	654	500	-
Kostnader	90 532	91 285	83 939	56 965	45 861	41 099

Jämförelsevärden för dataskyddsreformen avser helt eller delvis nedlagda kostnader och intäkter enligt tidigare regelverk (PuL).

Tabell 42. Totala kostnader och intäkter inom kamerabevakning

Tkr	2020	År 2019	År 2018	År 2017	År 2016	År 2015
Intäkter av anslag	21 210	11 831	7 026	3 647	5 737	3 396
Avgiftsintäkter o finansiella intäkter	1	8	3	-	-	-
Intäkter av bidrag	57	27	9	-	-	-
Kostnader	21 268	12 634	7 038	3 647	5 737	3 396

Jämförelsevärden för kamerabevakning 2019 avser helt eller delvis nedlagda kostnader och intäkter enligt tidigare regelverk (KöL).

Tabell 43. Totala kostnader och intäkter för området inkasso och kreditupplysningsverksamheten

Tkr	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017	År 2016	År 2015
Intäkter av anslag	2 854	3 252	1 606	1 402	2 754	3 197
Avgiftsintäkter o finansiella intäkter	0	2	1	-	-	-
Intäkter av bidrag	8	7	7	-	-	-
Kostnader	2 862	3 261	3 472	1 402	2 754	3 197

Resultaträkning

(tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	114 035	100 565
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	263	6 263
Intäkter av bidrag	3	364	555
Finansiella intäkter	4	0	8
Summa		114 662	107 391
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-85 374	-76 237
Kostnader för lokaler		-8 319	-7 480
Övriga driftkostnader	6	-19 246	-21 971
Finansiella kostnader	7	-8	-17
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 717	-1 686
Summa		-114 662	-107 391
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	8	1 341	1 339
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	1 356	1 970
Summa		2 697	3 309
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	0	202
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	1 522	1 567
Summa		1 522	1 769
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		85	625
Fordringar hos andra myndigheter	11	1 740	1 258
Övriga kortfristiga fordringar	12	26	11
Summa		1 851	1 894
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	2 878	2 127
Upplupna bidragsintäkter		0	0
Summa		2 878	2 127
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	-2 109	4 231
Summa		-2 109	4 231
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	14 069	3 457
Summa		14 069	3 457
SUMMA TILLGÅNGAR		20 908	16 786

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	16		
Statskapital	17	80	80
Summa		80	80
Avsättningar			
Övriga avsättningar	18	658	499
Summa		658	499
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	4 029	4 799
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	20	3 101	2 330
Leverantörsskulder	21	6 617	4 026
Övriga kortfristiga skulder	22	1 339	1 160
Summa		15 086	12 316
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	5 084	3 892
Summa		5 084	3 892
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		20 908	16 786

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag						
Anslag (tkr)	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 1 6:3 Datainspektionen						
Ramanslag ap. 1 Datainspektionen	23	-4 130	120 374	116 244	-114 035	2 209
Summa		-4 130	120 374	116 244	-114 035	2 209

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av avrundningar kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Integritetsskyddsmyndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen är oförändrad sedan föregående år.

Kostnadmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2019, 101 tkr är oförändrad år 2020.

Upplysningar om avvikelser

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

Enligt förordning om ändring (2017:1074) i myndighetens instruktion (2007:975) får myndigheten mot avgift tillhandahålla konferenser, kurser, informationsmaterial och kursmaterial. Myndigheten får bestämma avgifternas storlek upp till full kostnadstäckning och disponera avgifterna i verksamheten.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillämpade avskrivningstider

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser, rättigheter och egenutvecklade system, samt maskiner och inventarier. Egenutvecklade system och förbättringsutgifter har en beloppsgräns om 100 tkr. För övriga inventarier är beloppsgränsen ett halvt prisbasbelopp. Avskrivning påbörjas från den månad tillgången tas i bruk.

3-5 år

Licenser och rättigheter och system

3-5 år

Maskiner och tekniska anläggningar
Övriga kontorsmaskiner Inredningsinventarier

3 år

Datorer och kringutrustning

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare	Lön, tkr
Lena Lindgren Schelin, Generaldirektör	1 231
Förmåner	9,4

Rådsledamöter / andra styrelseuppdrag	Ersättning, tkr
Monica Green AB Skövdebostäder, ledamot GöteborgsOperan Aktiebolag, ledamot Greenkontakten AB, Ordförande	1,5
Anne-Marie Qvarfort Boverkets insynsråd, ledamot Myndigheten för yrkeshögskolan insynsråd, ledamot	1,5
Catarina Wretman Cake AB, suppleant Seglarnas Hus AB, suppleant	6
Marta Obminska Riksdagens råd för Riksrevisionen	6
Daniel Westman	1,5
Eva Lindh	4,5
Zayera Kahn Stockholms djurförsöksetiska nämnd, ledamot	4,5
Ari Stenman	4,5
Cecilia Magnusson Sjöberg MSB:s Cybersäkerhetsråd Stadskontorets vetenskapliga råd, ledamot	4,5
Ake Holmgren Svenska kraftnäts insynsråd för elberedskap, ledamot	4,5
Åsa Zetterberg IT&Telekomföretagen, förbundsdirektör Regeringens bredbandsforum, ledamot	4,5

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2020	2019
Totalt	2,08	3,08
Andel 60 dagar eller mer	-	9,17
Kvinnor	1,82	3,03
Män	2,76	3,19
Anställda 30 år - 49 år	2,34	3,54
Anställda 50 år -	1,65	2,52

Särskild uppgift om sjukfrånvaro för anställda under 29 år lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer.

Noter

(tkr)		2020	2019
Resultaträkning			
Not	1	Intäkter av anslag	
		Intäkter av anslag	114 035 100 565
		Summa	114 035 100 565
		Utgifter i anslagsredovisningen	-114 035 100 570
		Saldo	0 -5
<i>Summa "Intäkter av anslag" är samma som summa "Utgifter" (114 035" på anslaget Uo 1 6:3 år 2020)</i>			
Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	
		Intäkter av avgifter och andra ersättningar	263 6 263
		Summa	263 6 263
<i>Intäkter avser huvudsakligen avgifter för utförda kurser och seminarier. Omfattningen av kursverksamheten minskade drastiskt 2020 på grund av covid-19.</i>			
Not	3	Intäkter av bidrag	
		Bidrag från statliga myndigheter	309 230
		Bidrag från övriga	55 325
		Summa	364 555
<i>Lönebidrag har erhållits från Kammarkollegiet om 309 tkr. Bidrag från övriga 55 tkr avser ersättningar från EU för Brysselresor.</i>			
Not	4	Finansiella intäkter	
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0 12
		Övriga finansiella intäkter	0 -4
		Summa	0 8
<i>Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.</i>			
Not	5	Kostnader för personal	
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	53 874 47 705
		Varav lönekostnader ej anställd personal	52 12
		Sociala avgifter	29 300 26 239
		Övriga kostnader för personal	2 200 2 281
		Summa	85 374 76 237
<i>Lönekostnaderna ökade 2020 pga anställning av visstidsanställd personal för att arbeta ner balanserna inom kameratillstånd.</i>			

(tkr)	2020	2019
-------	------	------

Not 6	Övriga driftkostnader		
	Reparationer och underhåll	80	54
	Resor, representation, information	160	1 132
	Köp av varor	1 614	967
	Köp av tjänster	17 312	19 783
	Övrigt	79	35
	Summa	19 246	21 971

*Posten resor, representation, information har minskat avsevärt.
Framst på grund av minskat resande till följd av corona.*

Not 7	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	11
	Övriga finansiella kostnader	8	7
	Summa	8	17

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

(tkr)	2020-12-31	2019-12-31
-------	------------	------------

Balansräkning			
Not 8	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	4 411	3 691
	Årets anskaffningsvärde	239	1 339
	Årets uttrangeringar, anskaffningsvärde	0	-619
	Summa anskaffningsvärde	4 650	4 411
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 101	-1 106
	Årets avskrivningar	-851	-614
	Årets uttrangeringar, anskaffningsvärde	0	619
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 952	-1 101
	Utgående bokfört värde	2 697	3 309

Not 9	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	1 195	1 195
	Årets anskaffningar	0	0
	Årets försäljningar/uttrangeringar, anskaffningsvärde	0	0
	Summa anskaffningsvärde	1 195	1 195
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-992	-493
	Årets avskrivningar	-202	-500
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 195	-992
	Utgående bokfört värde	0	202

(tkr)		2020-12-31	2019-12-31
Not	10	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	
		Ingående anskaffningsvärde	2 659 3 375
		Årets anskaffningar	619 0
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0 -716
		Summa anskaffningsvärde	3 278 2 659
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 092 -1 236
		Årets avskrivningar	-663 -572
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0 716
		Summa ackumulerade avskrivningar	-1 755 -1 092
		Utgående bokfört värde	1 522 1 567
Not	11	Fordringar hos andra myndigheter	
		Fordran ingående mervärdesskatt	1 732 1 128
		Kundfordringar hos andra myndigheter	1 122
		Övriga fordringar hos andra myndigheter	7 8
		Summa	1 740 1 258
Not	12	Övriga kortfristiga fordringar	
		Fordringar hos anställda	26 11
		Summa	26 11
Not	13	Förutbetalda kostnader	
		Förutbetalda hyreskostnader	2 003 1 876
		Övriga förutbetalda kostnader	875 251
		Summa	2 878 2 127
Not	14	Avräkning med statsverket	
		Anslag i räntebärande flöde	
		Ingående balans	4 130 -2 064
		Redovisat mot anslag	114 035 100 570
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-120 374 -94 377
		Återbetalning av anslagsmedel	0 0
		Fordringar /Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 209 4 130
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	
		Ingående balans	101 106
		Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0 -5
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	101 101
		Summa Avräkning med statsverket	-2 109 4 231

(tkr)		2020-12-31	2019-12-31
Not	15	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	14 069 3 457
		Summa	14 069 3 457
		<i>Beviljad kredit enligt regleringsbrev</i>	<i>4 400 4 400</i>
		<i>Maximalt utnyttjad kredit</i>	<i>2 456 1 637</i>
Not	16	Myndighetskapital	
		<i>Myndighetskapitalet består enbart av statskapital vars värde är oförändrat mellan åren och därför redovisas inte någon specifikationstabell.</i>	
Not	17	Statskapital	
		Statskapital utan avkastningskrav avseende Konst	80 80
		Utgående balans	80 80
Not	18	Övriga avsättningar	
		Avsättning för lokalt omställningsarbete	
		Ingående balans	499 356
		Årets förändring	159 143
		Utgående balans	658 499
		<i>Ingen del av avsättningen har utnyttjats under 2020.</i>	
Not	19	Lån i Riksgäldskontoret	
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.	
		Ingående balans	4 799 3 197
		Under året nyupptagna lån	943 3 288
		Årets amorteringar	-1 713 -1 686
		Utgående balans	4 029 4 799
		<i>Beviljad låneram enligt regleringsbrev</i>	<i>10 000 13 000</i>
Not	20	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	
		Utgående mervärdesskatt	14 332
		Arbetsgivaravgifter	1 453 1 267
		Leverantörsskulder andra myndigheter	1 662 731
		Summa	3 101 2 330

(tkr)			2020-12-31	2019-12-31
Not	21	Leverantörsskulder	6 617	4 026
		Summa	6 617	4 026
<i>Leverantörsskulden har ökat pga tekniska problem hos banken, vilket ledde till att delar av leverantörsskulderna i december betalades först efter balansdagen.</i>				
Not	22	Övriga kortfristiga skulder		
		Personalens källskatt	1 339	1 160
		Övriga kortfristiga skulder till personalen	0	0
		Summa	1 339	1 160
Not	23	Upplupna kostnader		
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	4 245	3 323
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	274	0
		Övriga upplupna kostnader	565	569
		Summa	5 084	3 892
Anslagsredovisning				
Not	24	Uo 1 6:3 ap.1 Datainspektionen (ram)		
		Myndigheten har ett överskott på 2 209 tkr av årets anslag under 2020.		

Sammanställning över väsentliga uppgifter

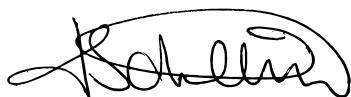
(tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	10 000	13 000	16 000	18 000	2 000
Utnyttjad	4 029	4 799	3 197	61	102
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 400	4 400	4 400	4 400	4 400
Maximalt utnyttjad	2 456	1 637	0	781	679
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	15	1	0
Räntekostnader	0	11	41	28	9
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	263	6 263	6 981	6 280	3 960
Anslagskredit					
Beviljad	3 311	5 662	2 559	2 056	2 434
Utnyttjad	0	4 130	0	0	1 458
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	2 209	0	2 064	12 010	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	89	79	63	47	48
Medelantalet anställda (st) *	101	89	75	57	55
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 269	1 338	1 470	1 319	1 131
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Generaldirektörens intygande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 18 februari 2021

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Schelin', with a large, sweeping loop at the end.

Lena Lindgren Schelin

Generaldirektör

Detta är Integritetsskyddsmyndigheten

Integritetsskyddsmyndigheten arbetar för att skydda medborgarnas alla personuppgifter, till exempel om hälsa och ekonomi, så att de hanteras korrekt och inte hamnar i orätta händer. Det är vi som granskar att företag, myndigheter och andra aktörer följer GDPR – dataskyddsförordningen. Vi utbildar och vägleder dem som behandlar personuppgifter. Vi påverkar även lagstiftningen. Vi vill se en hållbar och integritetsvänlig digitalisering. Vi är övertygade om att det går att värna medborgarnas trygghet och samhällets säkerhet, utan omotiverad kartläggning och övervakning. Tillsammans med övriga dataskyddsmyndigheter i EU arbetar vi för att medborgarnas personuppgifter ska ha samma skydd i hela unionen. Vi arbetar även för att kreditupplysning och inkassoverksamhet ska bedrivas på ett korrekt sätt. Vår vision är ett tryggt informationssamhälle, där vi tillsammans värnar den personliga integriteten.

Kontakta Integritetsskyddsmyndigheten

E-post: imy@imy.se

Webb: www.imy.se

Tel: 08-657 61 00.

Postadress: Integritetsskyddsmyndigheten,
Box 8114, 104 20 Stockholm.